Plaschakais rihta laikraksts

Pehdejâ Brihdî

6. gada gahjums

Numurs maksà 10 sant.
Redakzija, galwenais kantoris, sludinajumu nodala un ekspedizija
Rigâ, Dsirnawu eelâ Nr. 57. Pasta kast. 1087.
Galwenais redaktors Olgerts Leepinsch

Tahlruni:	redakzijai	23412
	lihdsstrahdneekeem	22072
	saimn. nod. redaktoram	26142
	galwenam kantorim	27142
	sludinajumu nodalai	22143

Kantora nodalas: 1) Rigâ, stazijas pasaschâ, pretim Raina bulw., Jessena kga grahmatu weikalâ, 2) Rigâ, Brihwibas eelâ Nr. 6, Sandela kga grahmatu weikalâ.
Tekoschi rehkini: Latwijas Bankâ Nr. 2747. Pastâ Nr. 1217.
Sludinajumu maksa:
Sludinajumu dalâ Ls 0.32. Tekstâ Ls 1.20. Gadijeena sludinajumi Ls 0.24. Darba peedahwatajeem slud. lihds 10 pet. rindinam Ls 0.08. Darba mekletajeem slud. lihds 10 pet. rindinam par brihwu.
Ahrsemju sludinajumi: Tekstâ 10 am. z. Sludinajumu dalâ 4 am. z. par 1 mm.
Sludinajumeem peeskaitami 7% slud. nod.
Reklamas raksti tekstâ apsihmeti ar „R".
„Pehdejâ Brihdi" abonesch anas maksa:
Ar peesuhtischanu:
Uf 1 mehnesi — Ls 2.50. 3 mehneschеem — Ls 6.50. 6 mehn. — Ls 12.—. 1 gadu — Ls 22.—,
Uf ahrsemem: uf 1 mehnesi — Ls 4.—.

Ko tauta domà par naudas pawairoschanu?
Deputats par walsts naudu eelizis selta sobus
„Uskost peetizis - paehst ne"

Muhsu ahrleetas

O. L. Plaschàs aprindàs jau sen eesaknojees uskats, ka ar muhsu ahrleetàm wiss naw gluschi kahrtibâ, ka pehz pirmo gadu sposchajeem panahkumeem, neatkaribu un atsihschanu issihnot — bet tahdus pat panahkumus jau usrahdija ari zitas jaunàs walstis — ka pehz scheem slawas gadeem muhsu ahrleetu ministrijai tikai uf reteem laikeem ir bijuschi konkretaki mehrki, kà trafaretà „labu atteezibu usturefchana ar wiseem kaimiņeem." Tas bija tajos sprihschos, kad resora preekschgalâ nostahjàs persomas, kas wadijuschas walsts dibinaschanu. Bet wisbehdigak issatijàs tad, kad ministrijas augstakâ krehslâ aizinaja kahdu „ehrtu" eeredni, kursch sawus usdewumus saprata tà — nesaseeebt politikeem un pehz amata beigschanas attal droschi noenkurotees kahdâ eespehjami labâ suhtna posteni. Tà tas bija ar Antonu Balodi, kura ministreschanas laiks bija kreetni ilgs, bet par noschehloschanu kreetni pelēks un kuram waldot sewischki atwehsinajàs muhsu atteezibas ar Leetawu. Tà, par noschehloschanu, rahdas ari tagad. Wakareiropa schnaudf muhsu eksportu, Kreewija neslehdf ar mums tirdsneezibas lihgumu, Amerika nepeedod un neatlaiž mums kara paradus, masakee kaimiņi nirgajas par Baltijas walstu saweenibu, bet mehs paschi, leekas, esam pasaudejuschi katru iniziatiwi un atbildibas preeku.

Wiss eet kà eerasts no gada gadâ un ministrijas augstakee eeredni par weeglu darbu saņem joprojam kahrtigi atalgojumu, kahds noliks pirmskrises „romantisma" epochâ. Wisas intereses leekas konzentrejamees ap to, kà eekarot isdewigas weetas un paaugstinajumus un kà nodroschinat postenus teem diplomatijas „generaleem", kas bes lauzeem aizgreesch as mohjàs, wajadsibas gadijumâ pat nodibinot jaunus departamentus. Kad prese eerunajas par miljsu isdewumeem, tad ministrijas kungi welk ahrâ statistikas un zenschas peerahdit, ka zitas walstis neisdodot masak. Ja zitur isdara kahdu neatlautibu, tad mums tatschu ta naw jaatkahrto. Noteikti war sazit, ka Latwijas starptautiskàs wajadsibas naw saresch gitakas, kà leelai pasaules firmai, bet neweena firma neeelahrtotu tik nekonzentretu un dahrgu preekschstahwneezibas aparatu, kà muhsu walsts.

Ahrleetu ministrijas darbs ritetu daudf energiskak, ja atswaidsinatu wadoschus postenus ar jauneem spehkeem, ja reorganisetu preekschstahwneezibas un ja idejiskâ sinâ ministrijas smadsenes wairak nodarbotos ar latweeschu nazionalismu, nekà ar starptautisko brihwmuhrneezibu.

Zik mums sinams, noteizoschàs politiskàs aprindàs ari leeschiam nehmis wirsroku uskats par nepeezeeschamàm pahrkahrtoschanàm. Tà kà daschas suhtnu weetas jau atrodas neaisņemtas un wehl paredsama daschu suhtnu pahrzelschana zitâ laukâ, tad sasķatam deesgan daudf wakantu weetu.

Peemehram, Londonâ. Uf tureeni jau sen pretendè bij. suhtnis Kreewijâ K. Osols. Winam patlaban, pee tagadejà zentristu eespaida, buhtu labwehliga konstelazija sakarâ ar wina labeem sakareem ar ahrleetu ministri un ar pehdejo saradoschanos. Bet Londonu negribot islaist no rokam sozialdemkrati, kuru taktika isteet uf eespaidigu weetu paturefchanu walsts darbâ saweem partijas beedreem. Uf Londonu buhtu peemehrots kandidats weens no muhsu labakeem ahrpolitikeem, F. Zeelens. Wina aiseeschanai neliktu schkehrschlus Menders ar Rudewizu, jo tahdejadi wahjinatos partijas labais spahrns. F. Zeelens kà politikis jau sen tuwojas Skujeneekam un buhtu peenemams ari pilsoneem. Bet pats Zeelens, leekas, patlaban darbibu Saeimâ wehrtè augstak par represhenteschanos bijuschâ sen. Wesmana weetâ.

Ir eespehjams, ka nahkotnè pahrgrosas Latwijas preekschstahwneeziba pee Tautu Saweenibas un Schweizè, kuru patlaban pahrsin J. Feldmanis. Wina weetâ tad waretu nahkt tagadejais suhtnis Parisè W. Schumanis, bet pehdejà weetâ tad tiktu eezelts waj nu suhtnis Briselè Lasdinsch, apweenojot Paryses un Briseles preekschstahwneezibas, waj ari kahda jauna persona, „autsaiders".

Tà ka tagadejais ahrleetu ministrs nahkoschâ kabinetâ droschi ween wairs nepaliks, tad eespehjams, ka tas nahreet par suhtni uf Stokholmu jeb ari Tallinu. Tagadejais suhtnis Stokholmâ M. Nukscha esot nemis weezà kà warbuhtigs mahzibas spehks pee architekturas fakultates uniwersitatè.

Juridiskâ fakultatè kà teesibu teoretikis, kursch sewischki laoi pasihst Petrischizka mahzibas, buhtu peemehrots suhtnis Pragâ K. Duzmanis, ja tas atstahtu diplomatisko deenestu. Romas suhtneezibu waretu apweenot ar kahdu zitu. Paredsams, ka tagadejais preses nodalas waditajs J. Seskis ilgi sawâ weetâ nepaliks, jo winsch ir peemehrots atbildigakeem suhtna usdewumeem. Ari winam, tapat kà Sarinam, warbuht tad nahktos iswehletees starp Stokholmu waj Tallinu, jo ar seemelneekeem mums atteezibas ir sewischki dsihwas jaustur. Aif schà pascha eemesla ir eespehjams, ka weselibu uslabot aiseet suhtnis Helsinkos A. Balodis.

Karlis Silinsch — A. R. kga gihmetne
„Pehdejâ Brihdi" reprodukzija.

Par walsts naudu Saeimas dep. eeleek sew selta sobus

W. Mehs jau wairakas reises esam atsihmejuschi, kà saimneeko aprinku walschu lozelli Latgalê. Jau isdaritas rewisijas wairakàs aprinku waldès, kà Jaunlatgalè, Rezeknè un zitur, kur wisur atrastas leelakas nekahrtibas, isschkehrdeta walsts nauda, nepilditi zentralo eestahschu rihkojumi u. t. t., par ko wainigos nahzees nodot teesai. Ari patlaban atteezigas usraudsibas eestahdes isdara rewisiju Ludsas aprinka waldê, kur ari jau konstatetas tahdas pat nebuhschanas, kà zitàs aprinku waldès. Rewidenti konstatejuschi, ka Ludsas aprinku walde saņehmusi no walsts zentralàm eestahdem leelus lihdsekļus noteiktàm wajadsibam, bet kà jau tas pee latgaleescheem parasts, tos isleetojuschi „sawàm" wajadsibam. Tàpat eekasetі daschadi nodokli, bet eenemto naudu isaimneekojuschi pehz saweem eeskateem. Tee sawâ rihzibâ bijuschi pat tik nekautrigi, ka naw ismaksajuschi semkopibas ministrijas peschķirtos 60—100 latu, tahdeem, kam krituschi pehdejais sirgs waj gows! Bet kad rewidenti sahkuschi intereseetees — kur tad gan ihsti isleetoti schee lihdsekli, tad noskaidrojees, ka weens no aprinku waldes eespaidigakeem wihreem esot sew lizis eelikt selta sobus. Schis kungs esot tagad Saeimas deputats.

Kaut gan rewisija wehl naw nobeigta, tomehr atklahtee fakti bijuschi tik swarigi, ka daschi resori greesuschees jau pee prokurora ar luhgumu, saukt wainigàs personas pee atbildibas.

Waj „augstee onkuli" apschehlos israidamo monarchistu pulkwedi Didorowu?

Ko saka pats israidamais?

Muhsu lihdsstrahdneeks nupat satika monarchismâ apwainoto bij. pulkwedi- „liweneeti" Klimentu Didorowu, kad tas atstahja Saeimas namu, kur tam bija sarunas ar saweem „augsteem labwehleem" — deputatu Kalistratowu un ziteem.

Peeeju Didorowam klaht, jo pasihstu winu wehl no tàs reises, kad to kà israidamu no Latwijas newehlamu elementu interweju Rezeknê.

— Nu, kà eet, pulkwescha kungs? — jautaju Didorowam.

— Nekas, labi! — skan atbilde.

— Bet kà ar apwainoschanu monarchismâ?

— Es usskatu, ka sawu politisko credo tagad esmu restaurejis.

— Tad juhs no Latwijas wairs laukâ neraidis?

— Domaju, ne.

— Bet pagaidam jums isbraukschanas terminsch — lihdf 1. dezembrim — naw tatschu atzelts?

— Wehl gan ne — atbild Didorows. Bet war redset, pulkwedis zer, ka tomehr winu neisraidis. Atsihmejams, ka wina diwi „behdu brahli" Leimanis un Stalboschinskis, atrodas pat apzeetinajumâ. —kte.

Rewisija angļu suhtneezibâ Rigâ

Schinis deenâs Leelbritanijas suhtneezibâ Rigâ angļu zentralo eestahschu pahrstahwji (no Londonas) isdara darbibas rewisiju.

Wiss atrasts labakâ kahrtibâ. —kt.—

Elewatora pirkschanas leeta isjuks?

Kà dsird, elewatora pirkschanas-pahrdoschanas leeta patlaban eegulusees. Finansu min-ja gan isstrahdajusi un eesneegusi ministru kabinetam pirkschanas-pahrdoschanas lihguma projektu, bet par tahlako rihzibu schini leetâ nekas neesot dsirdams. Domà pat, ka elewatora pirkschanas leeta wispahr isjukschot, jo waldibai, pahrņemot elewatoru sawâ rihzibâ, wajadsetu deesgan daudf naudas elewatora remontam un bes tam prahwas sumas katru gadu maksajamàm prozentem un kapitala atmaksàm. Pehdejàs sumas istaisot pahri 600.000 ls, bet waldibai schim nolukam un ari remonta isweschanai brihwu lihdseklu neesot.

„Uskost gan peetika..."

Waldeku muischas bagatneeki algoja walsts darbineekus par priwatu pakalpojumu

Wl.— Ir pasaulè labsirdiai un „taupigi" bagatneeki. Labsirdigee ar sawu bagatibu isdara pasaulè daudf laba, sagahdà daudseem zilwekeem preeku un atstahj par sewi labas atminas. Otrà bagatneeku grupa — „taupigee" — turpretim domà, ka wiseem pahrejeem winu preekschâ jaklanas un jaisdara wisadi pakalpojumi tikai aif zeenas pret winu miljoneem. Pee schìs pehdejàs grupas peeskaitami ari muhsu preses bagatneeki.

Pagahjuschâ wakarâ schosejas un semes zeļu darbineeki Kandawas pagastâ, netahlu no Waldeku muischas, planeja zeļus. Kahdâ jaukâ deenâ zeļu maschinu maschinisti un winu palihgi dabù no sawa teeschà preekschneeka rihkojumu, pehz darba laika, no plkst. 7 wakarâ, doteesar maschinam uf Waldeku muischu un noplanet un nowelt parka eebrauzamos zeļus un tenisa laukumu. Pee scheem darbeem strahdneeki nostrahdaja pehz darba laika lihdf wehlai naktij, zeribâ, ka bagatneeki tatschu ari kà peenahkas par to samaksàs. Kad pehz pabeigtà darba apkahrtejee eedsihwotaji painteresejàs — zik maschinisti par darbu saņehmuschi, tad par leelu brihnumu jautatajeem, tee saņehma atbildi, ka —. Kungi esot dewuschi „eeuskost launagu — kafiju ar sweestmaisem un pati zeenigà personigi folijusi wakarinas. Wakarinas bijuschas tahdas — pehz mineto strahdneeku isteizeeneem, ka „uskost gan peetizis, bet paehst nè". Uf weenpadsmit wihreem esot pasneegti aukstі uskoschamee — maise, sweests, zuhkas speķis, kikes un puslitra dsidrà un apm. uf katru zilweku pa pudelei alus.

Pehz schì gadijuma apkahrtnè kaudis runajuschi, ka atalgojumu par padarito darbu daschu desmit latu apmehrâ, esot saņehmis mineto darbineeku teeschais preekschneeks — kahds zeļu meistars. Bet to gan neweens nesin stahstit, waj minetam zeļu meistaram bija teesibas suhtit walsts maschinas un walsts algotus darbineekus pee priwatu darba.

Lasait

ar schodeenu muhsu jauno

romanu!

Kà lasitaji redf, ari pee konzentrazijas atbrihwojas wairakas weetas. Uf tàm kandidetu spehjigi zilweki ahrpus diplomatiskà resora — nowehrots, ka suhtni — „nespezialisti" nekad nenahkot par sliktu — un augstakee darbineeki no zentra — H. Albats, W. Munters un ziti. Ja bijuschee suhtni aiseetu atpuhtâ, tad winu weetâ tiktu paaugstinati jaunakee darbineeki, bet ja schos bijuschos eezehdinatu augstos amatos zentrâ, tad nekahdas paaugstinaschanas nenotiktu.

Waram nowehlet laimigu roku pee nahkamà rewiremenla isweschanas, lai tas neismaksatu pahrak dahrgi finansielâ sinâ, lai atmaksatos politiskâ.

Dseedonis Arturs Preedneeks-Kawarra prahwu ar sawu Leepajas skolotaju Berlinê pagaidam saudejis

Leepajas kahdreisejais dseedaschanas skolotajs Lewenschteins, kas sew peerakstia leelus nopelnus muhsu tagad eewehrojamà tenora Artura Preedneeka - Kawarras itkà musikalo sawlaizigà pirmmahzibâ, jau ilgus mehneschus prahwojas ar scho sawu slaweno bij. skolneeku.

Lewenschteins eesuhdsejis Kawarru Berlines teesâ, peeprasidams no pehdejà 20 tuhkst. wahzu markas, resp. ap 25 tuhkst. ls atlihdsibas par Kawarram pasneegtàm un itkà sawlaik nesamaksatàm musikas stundam. Tagad prahwa Berlines teesas pirmâ instanzê jau zaurskatita. Prahwu isteesaja pehz Latwijas likumeem. Muhsu dseedonis kategoriski noraida Lewenschteina apgalwojumu, itkà winsch, Kawarra, buhtu palizis skolotajam paradâ kaut santimu. Berlines teesa tomehr peespreeduse L-am par labu no dseedona 6000 markas, jeb 7500 ls.

Mums sino, ka Art. Preedneeks - Kawarra resp. wina pilnwarneeks, tagad spreedumu pahrsuhdf nahkoschâ augstakâ wahzu teesas instanzè, kur ari leeta nahks wehlreis zaurskatischanâ. —kte.

J. Feldmanis — Latwijas suhtnis Schweizê

„Wald. Wehstnescha" walardeenas numurâ eespeests walsts presidenta A. Kweescha rihkojums par Latwijas pastahwigà delegata Tautu Saweenibâ Schenewâ — Julija Feldmana eezelschanu ari par ahrkahrtejo suhtni un pilnwaroto ministru pee Schweizes federalàs waldibas.

Juhsu draugs

garajâ seemas zehleenà ir un paliks

saistoschais „Pehdejâ Brihdi"

Nenokawejat atjaunot dezembra abonementu!

Belgijas nazionalee swehtki

Belgija schodeen swin sawa karala Alberta dsimschanas deenu. Sakarâ ar weetejà Belgijas suhtna barona F. de Selys-Fansona prombuhtni, suhtneezibâ schodeen nekahdas plaschakas swinibas naw paredsamas.

Brokastis par godu Wahzijas suhtnim.

Ahrleetu ministrs K. Sarinsch par godu aisejoscham Wahzijas suhtnim Rigâ Dr. Fr. Stiewe'm rihtdeen plkst. 1.30 deenà sarihko brokastis.

Dr. Fr. Stiewe Rigu atstahj nahk. otrdeenas wakarâ.

Waj turpinaſees Rigas pilſehtas greiſà iſglihtibas politika?

Jau wairakkahrt aiſrahdits, ka wiſleelakà latweeſchu jaunatnes pahrtautoſchana noteek Rigà, kur minoritatu ſkolas noſtahditas ahrkahrtigi priwiligetà ſtahwokli. Waldoſchajs minoritatu — nazapweenibas bloks peeſchkir minoritatu iſglihtibas wajadſibam neſamehrigi leelas budſcheta ſumas, bet latweeſchu iſglihtibas intereſes teek atſtahtas pawiſam nowahrtà. Schogad atkal atwehrtas weſelas 5 jaunas minoritatu ſkolas, bet neweenas latweeſchu. Sinams, zik ahrkahrtigi behdigà ſtahwokli atrodas peem. latweeſchu ſkolu telpas Tſcheekurkalnà, Kundſinjalà un zitur — ſauràs, wezàs koka buhdàs, kamehr minoritatu ſkolas mitinas lepnàs pilis — weena wahzu pamatſkola eenem pat dalu no Birſchas komerzſkolas ehkas.

Pawiſam pahrſteidſoſcha aina atklahjas, kad eeſkatamees Rigas pilſehtas iſglihtibas budſchetà. Pamatſkolam, pirmſkolam un zitàm tautſkolam te paredſeti pahri par 5 milj. ls, no kuras ſumas latweeſchu ſkolas ſanem tikai apm. puſi, bet tikpat daudſ ſanem minoritatu ſkolas — wahzu, kreewu, ſchihdu, polu, baltkreewu, leiſchu, igaunu. Truhkſt tikai wehl tſchiganu ſkolu, bet minoritatu autonomiſti pat tahdu projektejot, un nodibinajuſees kahda tſchiganu kulturbeedriba. Pehz eedſihwotaju proporzijas un ſkolneeku nazionalà ſaſtahwa peenahktos, ka latweeſchu ſkolam jaſanem ap 3 ar pus milj. ls, bet minoritatu ſkolam drihkſtetu iſdot tikai pus otra milj. ls. Tagad minoritatu pamatſkolas ſanem weſelu milj. ls wairak, nekà tàm pehz taiſnibas peenahkas, pat ja peelaiſch wiſas neattaiſnojamàs „ſkolu autonomijas" priwilegijas. Latweeſchu eedſihwotaji teek aplaupiti priwiligeteem ſweſchtauteeſcheem par labu. Starp ſcheem ſweſchtauteeſcheem ir laba dala ahrſemneeku, kurus pateeſibà pawiſam nahktos iſſlehgt no to eedſihwotaju ſkaita, kurus pilſehtai buhtu peenahkums apgahdat ſkolam. Tagad minoritatu ſkolu Rigà ir wairak, nekà latweeſchu ſkolu.

Daudſas minoritatu ſkolas paſtahw ar pawiſam neezigu ſkolneeku ſkaitu, kas nedrihkſtetu buht. Daſchàm polu ſkolam ſkolneeku tikai ap 50—60. Pateeſibà peenahktos ſlehgt wiſas tàs minoritatu ſkolas, kuràs ſkolneeku mazak par 100. Pilſehta uſtur pat wahzu baſnizas ſkolas un ſchihdu ſinagogu ſkolas, ar ſpezialu konfeſionalu programu.

Wisbehdigakais ir, ka wahzu, polu u. z. ſkolas apmeklè leels ſkaits latweeſchu tautibas ſkolneeku, kas pahrtautojas. Scheem latweeſchu ſkolneekeem pat tizibas mahziba teek paſneegta wahzu un polu walodàs, — neweens uſraudſibas eeſtahſchu rihkojums ſchos pahrtautojamos latweeſchus neaiſſtahw, kamehr peem. atteezibà uſ katolu ſkolneekeem latweeſchu un walſts ſkolàs Latgalè pehdejà laikà atlauts tizibas mahzibu paſneegt poliſki. Zik leelà mehrà noteek pahrtautoſchana Rigas polu ſkolàs, redſams no tam, ka te leelakà puſe ſkolneeku ir nepoli, — bet pat tizibas mahzibu wiſeem paſneedſ poliſki kſendſi — ahrſemju pawalſtneeki.

Zik dſirdams, ſchahdi pahrak nenormali, neatkarigàs Latwijas nezeenigi apſtahkli Rigas ſkolu dſihwè wehrſuſchi uſ ſewi muhſu iſglihtibas reſora un nazionalàs koalizijas uſmanibu. Eekſchleetu miniſtrijai pekriht teeſiba apſtiprinat pilſehtas budſchetu, un turpmak iſglihtibas nodalas budſchetu (kuru wada nazapweenibas laudis) apſtiprinaſchot tikai tahdà weidà, ja iſdewumi minoritatu ſkolam nepahrſneegs proporziju, kas atbilſt minoritatu — Latwijas pawalſtneeku eedſihwotaju ſkaitam. No minoritatu ſkolu budſcheteem wehl atwelkamas ſumas, kas atbilſt minoritatu tautibu ſkolneeku ſkaitam latweeſchu ſkolàs.

Teek apſpreeſts ari radikals lihdſeklis — noleegt latweeſchu un neatteezigu ſweſchtauteeſchu behrnu uſnemſchanu minoritatu pamatſkolàs, kahds rihkojums tagad jau iſdots atteezibà uſ widusſkolam. Ewehrojams wehl, ka peem. wahzu un polu ſkolas ſanem ari wiſadus pabalſtus no ahrſemem, kapehz tàs ar wiſadàm labeerihzibam un materialu palihdſibu peewelk maſturigus zitu tautibu behrnus.

Sabeedriba ar leelako gandarijumu apſweikſ nazionalàs waldibas ſolus latweeſchu tautas dſihwibas intereſchu aiſſtahweſchanà. Tagadejais aplaunojoſchais ſtahwoklis Rigas pilſehtas iſglihtibas politikà nedrihkſt tahlak turpinatees neweenu gadu. Zereſim, ka nazionalà koalizija warès ari weenotees par tà ſauzamàs „minoritatu kulturelàs autonomijas" likwideſchanu, kas nepaſtahw neweenà paſaules kulturwalſti un kas nedara muhſu walſtij godu nedſ war wairot winas preſtiſchu. Bet ari paſchai ſabeedribai jaſtop nazionali aktiwakai un pat wiſam leetam jagahdà, ka turpmak Rigas pilſehtas domè netiktu eewehleti nazapweenibas kompromiſneeki un winu lihdſſkrehjeji, kas par katru zenu taiſa aplaunojoſchas koalizijas ar minoritatem. Plaſchàs pilſonu aprindàs breeſt doma par nazionalo koaliziju ar ſoz.-demokrateem Rigas pilſ. domè, jo ari ſtarp ſoz.-dem. paſehluſchàs balſis pret minoritatu netaiſnigo priwilegeſchanu uſ latweeſchu ſtrahdneeku rehkina. Ahrpus koalizijas tad paliktu minoritates un komuniſti.

„Dewinwihru ſpehks"

Ne tikai maſu behrnu grahmatàs, bet ari ikdeeniſchkà dſihwè mehs ſaſtopamees ar „dewinwihru ſpehku". Pehdejà laikà loti eezeenits ſports, un wiſs, kam kaut kahds ſakars ar ſportu. Ja nu ne teeſchà, tad neteeſchà noſihmè ſports ir ari — raſchot labu un noejoſchu prezi. Par ſchahdu ſportiſtu ar dewinwihru ſpehku uſſkatams ari kim.-koſm. ruhpneeks O. Baltinſch, kura raſchojumu zeenitaji pehdejà laikà ſtipri wairojuſchees. Tà „Gerani" krems, neſkatotees uſ ſeemas un kriſes laiku teekot patehrets wehl nebijuſchos wairumos. Tàpat „Gerani" ſeepes un „Gerani" puders teekot raſchoti ſtipri paſtiprinatà kahrtà, nemaſ jau nerunajot par ſobu paſtu „Gauja" kura pehdejos ſobu paſtu „karos" ar ſawu labumu un lehtumu (45 ſnt. tubbinà) eekarojuſi iſzilus ſtahwokli. Wiſumà O. Baltina raſchojumi pehdejà laikà ſtipri eezeeniti un iſplatiti, kapehz pats raſchotajs ſtrahdà tagad, jaſaka, ar „dewinwihru ſpehku", kuru eemeeſojums redſams „Diſkoliſpirtà", kas atnem ar tahdu pat ſpehku wiſas kaulu un meeſas ſahpes.

Kurlmehmo ſkolas audſeknu meitàs eeſchana ar behdigàm ſekam

Rigas kurlmehmo ſkolas diwi audſekni — Wilhelms Gailis un Roberts Lapinſch nodoti 1. eez. meerteeſneſim par nedarbu „ſafabrizeſchanu" Rigà. Wini abi brajſchi lepni gehrbuſchees, jaunekli. Aiſ wineem ſtahw kurlmehmo ſkolas ſkolotajs, kas pahrtulko apſuhdſeto walodu. Jaunekli apſuhdſeti diwàs leetàs.

Kurlmehmee Rigas krogos kreetni ſametuſchees un tad gahjuſchi „meitàs".

Kahda Helene T. weena pati dſihwojuſi ſawà dſihwokli. Pehz pusnakts wina iſdſirduſi, ka pa ſeenu kaut kas rahpjas pee winas loga. Pee loga atradees maiſs pagraba jumtinſch. Wina peetruhkuſees no gultas un peeſkrehjuſi pee loga. Sawàm azim netizejuſi: uſ jumtina atraduſchees diwi tumſchi ſtahwi. Iſbijuſees Helene eebehguſi atejas telpà un tur trihzejuſi kà apſchu lapa. Dſirdejuſi logu ſtiklu ſkindeſchanu un ſweſchu zilweku ſtaigaſchanu pa iſtabu.

Jaunawa eedomajuſees, ka eebrukuſchi laupitaji, iſlihduſi zaur atejas weetas logu, pahrlehkuſi pahri ſehtai un puskaila aiſſkrehjuſi lihdſ polizijas eezirknim. Kad poliziſti eeraduſchees Helenas dſihwokli, „laupitaji" jau bijuſchi noſuduſchi, bet nekas nebijis panemts. Tikai naudas maziņſch noſweeſts kaktà, bet ſaturs — 8 ſant. atraduſchees makà. Poliziſti uſſahkuſchi gubſtiſchanu. Netahlu uſ eelas iſdſirdeits trokſnis. Naktsſargs, ſauzis pehz palihdſibas. Iſrahdijees, ka ſchee paſchi kurlmehmee peegahjuſchi pee Mikelſones kioſka un nolauſuſchi atſlehgu. Weens no wineem — Lapinſch aiſbehdſis, bet Gailis ſahzis kautees ar naktsſargeem. Winſch bijis tik ſtiprs, ka diwi duhſchigi wihri nekà newarejuſchi iſdarit. Abus peekahwis un gribejis aiſbehgt, bet tad peeſteiguſchees poliziſti. Gailis ſaſeets ſtrikeem. Teeſà apſuhdſetee ſihmem rahda, ka wini nekà neatzerotees.

— Kà wini eekluwa jaunawas dſihwokli? — teeſneſis jautà ſkolotajam.

— Lapinſch ſtahſta, ka redſejis tikai maku galdà, bet Gailis — tikai tſchetras ſeenas — atbild ſkolotajs.

— Ko wini tur mekleja?

Bijuſchi noguruſchi, gribejuſchi iſguletees.

Teeſneſis pirmà leetà katru ſoda ar 8 deenam areſtà, bet otrà — ar 15 ls waj 8 deenam areſtà.

Ms.

Ko waram mahzitees no igaunu lidotaju tehrpeem?

Sakarà ar Rigà zeemos eebraukuſcheem igaunu kara lidotajeem, pazelas atkal jautajums par muhſu awiazijas karawihru neehrteem un nehigieniſkeem formas tehrpeem, kahdu naw, kà tas redſams ſcheit zità weetà uſnehmumà, weeſeem — igauneem.

Naw wineem muhſu, lidotajeem loti traucejoſcho, zeeto augſto apkaklu, kas ſewiſchki neehrti waſaras karſtumà, kad ſchahdàs „ſtihwenès" ſweedri lihſt aumalam. Lidojumos lidotajeem kakli teekot noberſti jehli.

Muhſu „gaiſa ehrglu" tehrps noteikti jareformè, jo ſchahdas formas naw ne tikai Igaunijas, bet ari zitu walſtu awiazijàs. —kte.

Leodor

Vai vēlaties labi izskatīties?

Bez šaubām jūs vēlaties pievadīt savai ādai vielas, kas to dara vingru, maigu un svaigu. Lietojat dienu Leodor krēmu, kas nesatur tauku daļas, (sarkanā iesaiņojumā), bet nakti ļaujat taukus saturošam Leodor kremam (zilais iesaiņojums) labvēlīgi iedarboties uz jūsu ādu. Tā ir lietderīga, moderna ādas kopšana, un panākumi būs pārsteidzoši. Tūba no 45 sant. — 1.20 Ļoti ieteicams kopā ar kremu Leodor lietot arī ziepes Leodor gab. Ls 1.—

20 gadu pa ſemneeku ſehtam

Diwdeſmito reiſi „Latweeſchu Laukſaimneeka Kalendars" ſchogad dodas tautàs muhſu darbigà ſemesruhka kluſajàs ſehtàs. Muhſu tautas jaunajà literaturà tas jau peeteekoſchi garſch poſms, lai to kaut daſchàs rindàs atſihmetu, lai, ſneedſot roku rihtdeenai, pameſtu ſkatu uſ noeetà zela ſtabeem.

Sawas gaitas „Latweeſchu Laukſaimneeka Kalendars" ſahzis 1911. gadà, kad to pirmo reiſ kà „Latweeſchu Laukſaimneeka Rokas Grahmatu un Kalendaru ar Peeſihmju grahmatu 1911. gadam" agr. H. Zelmina wadibà apgahdajuſi ſabeedriba „Konſums" pee Rigas laukſaimneezibas zentralbeedribas. Wina mehrkus un uſdewumus ta redaktors preekſchwahrdà formulejis ſchahdi: ar laiku kalendaru paplaſchinat tik tahlu, lai tas „waretu noderet latweeſchu laukſaimneekam kà pirmà „Laukſaimneeku enziklopedija", kurà tas, kà wiſu bagato kulturas tautu ſemkopji, atraſtu atbildi uſ katru winu intereſejoſchu jautajumu." Un teeſcham: pahrſchkirſtot tiklab pirmos, kà pehdejos gada gahjumus, war redſet wiſur to paſchu zenſchanos — buht par pateeſu draugu un padoma deweju muhſu laukſaimneekam wiſos winu intereſejoſchos jautajumos. Ir mainijees atriſinajums, ir pahrweidojuſees peeeja un weidojuſees forma, tatſchu ſawam uſdewumam kalendars weenmehr paliʒis uſtizigs. Warbuht taiſni ar to ari iſſkaidrojams wina leelais draugu ſkaits un plaſchà peekriſchana muhſu zentigako ſemkopju ſtarpà.

Schajàs ihſajàs atzeres rindàs, ſaprotams, naw eeſpehjams tuwaki pakaweteeſ pee atſewiſchko gada gahjumu ſatura un iſweidojuma. Bet tas, warbuht, ari nemaſ naw wajadſigs, jo daſcha laba laukſaimneeka grahmatu plauktà ari wehl tagad war atraſt, ja ne wiſus, tad loti daudſus eepreekſchejo gadu gahjumus. Tamdehl peetiks, ja ari tikai garamejot uſſihmeſim daſchus intereſantakos wilzeenus.

Lihdſſchinejos 20 gada gahjumus weidojuſchi, peedalotees jo plaſcham lihdſſtrahdneeku ſkaitam, kuru ſtarpà ſaſtopam gandrihſ wiſus muhſu labakos laukſaimneezibas publiziſtus, pawiſam 6 redaktori: agr. H. Zelmina redakzijà iſnahkuſchi 1911., 1912., 1913. un 1920. g. gahjumi, agr. P. Kreiſchmana red. 1914., 1921., 1922., 1923. un. 1924. g., agr. E. Bauera red. 1915. g., agr. K. Ulmana red. 1919. g., agr. Fr. Neilanda red. 1925., 1926., 1927., 1928., 1929., 1930. g., J. Wagnera red. 1931., 1932. un 1933. g. gahjumi.

„Splendid-Palace"

Schodeen ilggaidità premjera! Eliſabetes eelà 61. Pehdejà deena!

Neſalihdſinamà Marlene Ditrich Genialà reſchiſora Joſefa fon Sternberga leelakà darbà

„Gaiſchmatainà Wenera"

Grandioſa ſkanu filma 12 dalàs.

Seeweetes tragedija, kura paklauſija ſawas ſirds balſij un bija ſpeeſta meſt iſaizinajumu wiſai paſaulei.

Pirmo reiſi Marlene Ditrich uſſtahjàs ſkatitaju preekſchà wiſà ſawa talenta ſpoſchumà.

Marlene Ditrich: „Gaiſchmatainàs Weneras" lomà, ſamulſinà wiſus wihreeſchus, kuri tai gadàs zelà.

— Mihloſchà ſeewa, kura ſeedo ſawu godu wihra dehl.

— Mihloſchà mahte, kura ir ar meeru ſawa behrna dehl uſnemtees wiſas zeeſchanas.

— Kafè ſchantana dſeedataja — ſeeweete no eelas.

— Leelpilſehtas mihlule, kas apbuhra wiſus, kas tikai reiſi to redſeja un dſirdeja.

Marlene Ditrich iſpilda ſekoſchàs dſeeſmas:

1) Leiſe zieht durch mein Gemüt (Mendelſohn);
2) Ein Männlein ſteht im Walde...
3) In meinen Adern wallt das Blut...
4) Mondſcheinwalzer.
5) Wenn ich einen Mann brauche...

Beſbailigais un zehlais bruninceks

Jautra ſkanu groteſka.

Jaunakais paſaules „Ufa" ſkanu apſkats

Pehdejee notikumi un ſenſazijas.

Eeeja tikai ſeanſu ſahkumos. Seanſu ſahkumi pulkſt. 2., 4., 6., 8 un 10 wakarà.

Moriſs Leblans

No puſnakts lihdſ rihtam

Pirmà dala.

1.

Leelais winneſts.

Deſtola kundſe pahrnahza mahjàs agrak, kà bija domajuſi. Wina mirkli apſtahjàs pee konſjerſchas, lai ſanemtu peenahkoſchàs wehſtules un tad dewàs uſ kahpnem, kas weda winas dſihwokli, otrà ſtahwà.

Pirmà ſtahwà wina pehz paraduma apſtahjàs leelà ſpogula preekſchà. Neraugotees uſ maſleet plankumaino ſejas krahſu un druſku ſleedſoſchu eleganzi, wina tomehr wehl rahdija daſchas tàs ſkaiſtuma paſihmes, kas ſawà laikà waldſinaja bagato weikalneeku Deſtolu un peeſpeeda to apprezet ſcho ſeeweeti, kas winu wehlak iſpoſtija ar ſawàm koketerijàm, ekſtrawaganzem un iſſchkehrdibu.

Lejpnà ſpoguli wina neredſeja ne ſawas pinnes, ne ſilos plaſtirus, nedſ pahrleeku ſarkanos waigus. Wina pati loti apbrihnoja ſawu azu lepno koketeriju un uſſmaidija ſew, lai leelu reiſi ſajuhſminatos par ſawa ſmaida burwigumu.

Deews, kahdu dſihwes preeku un kahdu kwehli pauda winas ſeja un kuſtibas! Deſtola kundſe reſtoranà brokaſtoja ar tſchetreem draugeem. Winas meita, Nellija - Roſa, tos dehweja par muſketeereem un ſaunàs mehles meddja apgalwot, ka trihs no teem tai diſuſchi ſewiſchki tuwi. Schais brokaſtis Deſtola kundſe peerahdija, ka ſpehj buht aiprahtiga, laipna un koketa. Neraugotees uſ wiſàm nepatikſchanam dſihwè, tomehr bija ſkaiſta!

Otrà ſtahwà wina nepatikà ſarahwàs, jo no dſihwokla ſkaneja muſika. Klaweeres un wijole. „Sajodiți" wina pukojàs. „Dominiks un Wiktorina wehl weenmehr [illegible] peblet."

Ta bija winu ſlimiba. Tiklo kungi aiſgahja, iſtabene ſehdàs pee klaweerem. Winas wihrs, mahjas pahrſinis, panehma wijoli un abi, kà ſmalks kungs ar damu, ſajuhſminà mirdſoſchàm azim, ſpehleja weſelu walſchu un maigu barkarolu repertuaru. Noſchu walſt, ſkaiſto Silo Donawu, jeb ſeltu wahrpu dſeeſmu.

Deſtola kundſe peeſwanija. Winai atbildeja „Jautràs atraitnes" ſkanas.

Tad wina eedomajàs, ka warbuht meita buhs mahjàs un peegahja maſàm ſlakus durwim, pa kuràm Nellija-Roſa paraſti mehdſa eet ſawàs iſtabàs. Uſ klauweeneem nebija atbildes. Pehkſchni Deſtola kundſe atzerejàs, ka winai ſominà ir dſihwokla ſlehdſenes. Tadehl wina atſlehdſa galwenàs dſihwokla durwis un eegahja preekſchtelpà. Uſ plauktina ſalona durwju tuwumà, wina eeraudſija wehſtuli labi paſihſtamà aploksnè. Ta bija no bankas.

Deſtola kundſe to drudſchaini atplehſa un laſija:

„Kundſe,

pagodinos apſtiprinat eerakſtito wehſtuli, ko juhs ſanehmàt ſchoriht, kà ari muhſu tahlruna ſarunu. Juhſu pehdejà mehneſcha ſaudejumi praſa juhſu deponeto wehrtspapiru pahrdoſchanu, jo juhſu garantija wairs naw peeteekoſcha. Mehs bijàm ſpeeſti likwidet juhſu papirus par birſchas kurſu."

Schis wehſtules eeſpaids uſ Deſtola kundſi bija tik ſatreezoſchs, ka wina meerigi paneia Wiktorinas palihdſibu, kad ta ſteidſàs winai nogehrbt mehteli. Dominiks kluſi paſuda wirtuwes wirſeenà.

„Waj jaunkundſe mahjàs?" wina ſatreekti tſchukſteja.

„Neſinu, kundſe."

Deſtola kundſe iſklaidigi apſkatija tàs wehſtules, ko bija ſanehmuſi lejà un ko wehl weenmehr tureja rokà. Winas roka nerwoſi burſija mebelu weikala, modiſtes un ſchuwejas rehkinus. Tad wina eegahja ſalonà. Ta bija leela iſtaba, kuras trihs logi iſgahja uſ Trokadero laukumu un kuras eekahrtas greſnums bija maſleet nobahlejis.

„Sagatawojeet bridſcha galdu," wina pawehleja Wiktorinai. „Kungi tuhlit eeradiſees. Juhs teem teikſeet, ka es winus gaidu."

Noruhpejuſees wina atſtahja ſalonu, iſgahja garo koridoru un atwehra ſawas meitas iſtabas durwis. Tikpat leelà mehrà, kà Deſtola kundſes dſihwoklis leezinaja par ta ſaimneezes bohemiſko un nekahrtigo dſihwi, Nellijas-Roſas diwas iſtabinas bija weenkahrſchas, bet loti kahrtigas un tihras.

Deſtola kundſei eenahkot, atwehràs uſ kahpnem wedoſchàs durwis un tanis parahdijàs Nellija-Roſa.

Wina bija leela, ſlaida, tumſchmataina, weenkahrſchi un eleganti tehrpta ſkaiſtule. Bet lai gan ſchis ſkaiſtums modinaja wehleſchanos winai tuwotees, tas weenà laikà un pat warbuht wehl leelakà mehrà iſſauza zeenu. Schis ſajuhtas eemeſls bija meklejams jaunawas ſkaiſtàs ſejas beſgaligi newainigà iſteikſmè. Winas leelàs azis weenmehr luhkojàs taiſni un noteikti, nekad nenowehrſàs ſahnus. Buhdama moderna ſaunawa, wina, protams, nelihdſinajàs agrako deenu „neaprakſtitai lapai", bet bija darbiga, ſportiſka, weſela. Winas meeru nekad nebija traucejuſi nekahda pahragra ſinkahre un neiſkaidras juhtas.

Mahte ar meitu apkampàs ar maigumu, ko neſpehja maſinat ne winu daſchadàs gaumes, nedſ dſihwe, kurà bija maſ kopeja.

„Mahmin, mihlà, es atnahzu uſ mirkli, lai redſetu tewi. Neaiſmirſti, ka komitejas ſehde nolikta triſos un wiſi pakrujas uſ tawu atnahkſchanu."

„Maſà Nellija-Roſa, waj man teeſcham buhtu jaeet?"

Jaunawa pahrſpihleti bargà balſi teiza:

„Mahmin, mahmin, tew gods buht komitejà un tu nenahkſi ſehdè, kurà es pirmo reiſi peedaliſchos kà ſekretare? Tu gan eſi laba!"

„Kahds dihwains behrns tu eſi, Nellij! Ak! Waru tew apgalwot, ka neſaprotu, kahds preeks tew nodotees ſcheem ſinatniſkeem darbeem, kas tew wehl galigi ſagroſis galwu? Kimija... Medizina... Farmazija... Ja meitene ir tik ſkaiſta kà tu un diwdeſmit gadu weza..."

„Bet, mahmin, tas ir tik intereſanti!"

„Kahda dihwaina gaume! Es, tawos gados... Teeſa, ka tu tur atrodi draugus..."

„Kas ir tik jautri, tik ſirſnigi, tik atklahti!"

„Bet ne ſtarp teem tu atradiſi wihru."

Nellija-Roſa ſkali eeſmehjàs.

„Bet, mahmin, nemaſ nedomaju par prezeſchanos."

„Es to neapgalwoju... Bet tu mani nepahrleezinaſi, ka kaut weens no ſcheem jaunekleem tewi nepeeluhgtu..."

„Nabaga mahmin, zik tew weglaiſigi uſſkati. Tagad wairs nepeeluhdſ! Ir tikai weens zilweks, kas mani peeluhdſ un, roku pee ſirds peeſpeedis, groſa azis. Tas ir tawa draugs Walnejs, zeturtais muſketeers. Tawa uſtizigais Artinjans. — Artinjans, kas ſpehlè birſchà, kahrtigs pilſonis, ar monokli azi un baltàm getràm! Pahrejeem, darba beedreem, draugeem, naw ne maſako blakus nodomu."

„Mihlà, es netizu tahdai draudſibai ſtarp jaunekleem un jaunàm meitenem. Agrak waj wehlak parahdiſees ſchis paſlehptàs domas. Un tad wairs nebuhs laba."

Nellija-Roſa iſbrihnà eeplehta ſilàs azis.

„Es loti labi protu puiſcheem eerahdit wineem peenahkoſchos weetu. Tew manis dehl naw jabaidas, mahmin."

„Nellij, tu wehl neſini, kas dſihwè pareiſs un kas ne. Tu wehl ſtahwi ahrpus dſihwes teeſchamibas, kas daſchkahrt ir tik aſa, tik ſmaga un..."

Friwolà Deſtola kundſe paraſti nemehdſa runat ſchahdus wahrdus un wehl tik ſwinigà balſi. Meita winà paikatijàs un ſmaidot teiza:

„Kas ar tewi notizis, mahmin, mihlà? Tew druhmas, melnas domas? Tew? Kas tad notizis?"

„Bet nekas, itin nekas," mahte ahtri atbildeja.

„Tà tad?"

„Tà tad, es daſchreiſ domaju, ka tew nopeetnaki wajadſetu ſkatitees uſ nahkotni."

„Un ſchis nopeetnajs ſkats uſ nahkotni buhtu, pehz tawàm domam, atmeſt ſtudijam ar wiſu un dotees laulibà?"

„Warbuht."

„Beſ ſchaubam, kopà ar Schuſtinu Walneju, waj ne?"

„Es nerunaja par winu... Bet tomehr, Walnejs ir ſwarigs wihrs..."

„Kahdas domas, maht! Ja tu prezetu ſcho ſwarigo wihru? Waj lai winam eeteizu apprezet tewi? Mehs ſaprotamees? Bet tagad man jaſaſuhd! Un es palaujos, ka tu drihſ eeradiſees, mahmin! Atſtahj ſawus tſchetrus muſketeerus un nahz noklauſitees Nellijas-Roſas, jaunas un loti nopeetnas meitas, preekſchlaſijumà..."

Pehz diwàm minutem Nellija-Roſa jau ſehdeja ſawà maſà ſporta maſchinà un to wadija laboratoriju ehkas wirſeenà.

*

Bija ſeſtdeenas pehzpusdeena. Tomehr leelà laboratorijà, kas atradàs ſlakus Paſtera inſtitutam, loti nopeetni ſtrahdaja peezi jaunekli un weena meitene, kad Nellija-Roſa, lihdſigi wineem tehrpuſees baltà kitelì, noſehdàs ſawà paraſtà weetà.

Wina ſirſnigi kratija rokas, kas iſſteepàs winai pretim.

„Labdeen, Fernej. Labdeen, Lakoſt, ſweiki wiſi... Zik jauki ſchodeen ſtrahdat... Sweiki, maſà Kſenija, kà klahjas?"

Uſrunatà jaunawa bija maſa blonda poleete, Nellijas ſtudiju beedre un tàs labakà draudſene.

„Labdeen, Nellij!" atbildeja Fernejs, garſch jauneklis tumſchàm uhſam un ragu brillem. „Mehs ar ſawu klahtbuhtni gribejàm zeeniſt atſihmet juhſu deſiju komitejà. Mehs nebuhſim klaht, bet muhſu garigà eeteiſme..."

(Turpinajums ſekos.)

Apzeetinati meschsarga un wina pawadona sepja[illegible]

Alojas pag. meschâ nesen atpakal tika noschauts meschsargs Jahnis Poguls un wina pawadonis, meschsarga mahjâs dsihw. Ernests Eibrets. Tagad par wainigeem isdewees peenahkt un apzeetinat brahlus Elmaru un Edwardu Jausonus no Alojas Pilszeplu mahjam. Wainigee noseegumâ atsinuschees.

Isdegusi labibas kaltetawa.

Walmeeras Rugenos no pahrkarsetàm labibas zaurulem iszelotees ugunsgrehkam, isdegusi labibas kaltetawa. Saudejumus noskaidro. at.

Saweenibas „Semgales lauksaimneezibas Zentralbeedriba"

rihkotee zelmu un akmenu spridsinaschanas kursi Jelgawâ, Katolu eelâ 44, telef. 285, atlikti us sch. g. 3., 4. un 5. dezembri.

Smehķetajeem tikai Chlorodont

Sobu apsehrejums, neglihtà krahsa, sewischķi pee smehķetajeem, peedod neglihtu, nekoptu isskatu un ir loti bihstams sobu eenaidneeks. Issargaschanàs no wina ir weeglaka par dseedinaschanu. Kas leeto regulari **Chlorodont** sobu pastu, nowerosch sekoschas parahdibas:

Chlorodont issargà no sobu apsehrejuma, neglihtàs krahsas un no bihstamà sobakmena raschanàs.
Chlorodont kairinot mutes dseedserus, issauz to pastiprinatu sekreziju, radot tahdejadi dabigu mutes tihrischanos bes kaitigo kimikaliju peeleetoschanas.
Chlorodont pehz neilgas leetoschanas padara sobus mirdsoschus silonkaula krahsâ, nebojajot wehrtigo emalju.
Chlorodont nowehrsch tuwakai apkahrtnei tik nepatihkamo slikto mutes smaku un elpojot rada brihnischķi swaigu un atspirdsinoschu sajuhtu.

Paschdarinatais **Chlorodont** nosaukums rahda, ka sobu maigà silonkaula krahsa, **Chlorodont'u** leetojot, top atkal redsama.

Chloros (greekiski) nosihmè dseltenigi bahlo, pirmo maigo pawasara asnu krahsu. **Odontes** (greekiski) ir sobi.
Chlorodont pastâ naw gluschi nekahdu kaitigu sastahwdalu, naw ari balinoschà chlora, schi pasta ir pilnigi nekaitiga.

Tuba **60** sant.

„Tahdu wezmahti, kas neisdara abortus, mums newajaga"

Walkas aprinka Bilskas rajona wezmahte Emilija Spilwa ar pagasta padomes lehmumu atlaista no amata un lihdz 1. dezembrim winai jaatstahj ari dsihwoklis.

Sawâ eesneegumâ tautas labklahjibas ministrijas lauku eedsihwotaju ahrsteschanas nodalai wezmahte sino, ka wina atlaista bes wainas un ka ar winu notikusi personiga isrehkinaschanas un launprahiba. Kahda weetejâ eedsihwotaja, L., kas pee winas greesusees aborta leetâs, winai atteizotees, isteikusees: „**Pagasta wezmahtei japalihds wisadâs seeweeschu darischanâs, un ja wina to nedara, tad tahdu wezmahti mums newajaga.**" Schi seeweete solijusees atreebtees un to ari isdarijusi. Staigajusi apkahrt mahju no mahjas un zehlusi winai neslawu, itkâ wina isdarot abortus par paseminatu zenu. Wahkusi ari parakstus paschwaldibai eesneedsamai suhdsibai. Agitazijai bijuschi panahkumi. **Pagasta padomes sehdes deenâ, 14. nowembri, kad isschķirta pret winu zeltà suhdsiba, kahda persona usstahdijusi muzu alus un sarihkojusi meelastu, ne jau bes degwihna.** — Atlaists no darba ari winas wihrs, kas 2 un pus gadu newainojami ispildijis skolas apkalpotaja amatu. Pehdejà weetâ pagasta waldes preekschsehdetajs peenehmis kahdu sawu radineeku, turigu personu.

Wezmahte luhds scho leetu ismeklet, un lihds tam laikam winu no dsihwokla neislikt.

Waj Bauskas aprinkis — „Deewa aismirsts stuhris"?

Bauskas-Meitenes schaursleeschu dselszelsch sapahrbuhwè normalplatumâ

Par weetàm, kuras mas eewehro un par kurâm mas ruhpejas, mehds teikt, ka Deews tàs aismirsis.

Tahds „Deewa pamests stuhris", leekas, pee mums ir sawâ sinâ Bauskas aprinkis ar sawu noschehlojamo Meitenes schaursleeschu dselszelu.

Schis dselszelsch, kuru zitadi sauz ari par „Maso bahniti", usbuhwets kà pagaidu satiksmes lihdseklis wahzu okupazijas laikâ. Braukschana „bahnischa" masos wagoninos **loti neehrta un nehigieniska.**

33 klm. attahlo gabalu starp Bausku un Meiteni, kahdu parasts wilzeens noeetu nepilnâ stundâ, „masais" weiz 2 ar pus lihds 3 gausâs stundâs.

Bes schim neehrtibàm, kahdas schaursleeschu dselszelsch sagahdà pasascheereem, „masais bahnitis", wehl leelakas ruhpes issauz preschu pahrwadatajos.

To wislabak issjuta paschreisejà zukurbeeschu pahrwadaschanas sesonâ, kad schis masais dselszelsch nespehja pahrtransportet prahwos beeschu kalnus, kas pateizotees tam deenam un naktim atradàs sem klajas debess dselszelu linijas malâs, sagahdajot ar to walstij saudejumus.

Un tas noteek weenâ no wisdsihwakeem un beeschak apdsihwoteem Latwijas apwideem, kahds ir Bauskas aprinkis!

Aisrahdams, ka lihds schim pascham laikam starp Bausku un Meiteni naw ari wehl schosejas, bet ziti zeli scheit slikti un gruhti leetojami.

Wiss tas rada apkahrtnes eedsihwotajos, sewischķi lauzineekos, dibinatu ruhgtumu.

Tamdehl pehdejais laiks schos truhkumus scheit nowehrst, pahrschujot dselszelu normalplatumâ un zelot schoseju.

Gan ne weenu ween reisi par to runats ari aprindâs, no kurâm scho minimalako labeerihzibu eeweschana atkarajas, bet lihds schim, kà redsams, wiss palizis schai wirseenâ bes konkreteem panahkumeem.

Beigâs jaatsihmè, ka schaursleeschu dselszela pahrschuhschana normalplatumâ nebuht nemaksatu tik dauds, sewischķi tagad, kad darba spehks pateizotees bezdarbam stipri lehtaks.

Ja satiksmes ministrijai weenâ - otrâ gadijumâ ir lihdsekli dauds masak swarigàm wajadsibam, tad scheem nepeezeeschameem uslabojumeem Bauskas apwidû nauda jarod katrâ sinâ.

Un wehl labi drihs.

Jo pretejâ gadijumâ, ja nemam wehrâ muhsu zukurbeeschu kulturas straujo attihstibu, lihdsschinejais stahwoklis, kad dselszelsch pregem jau tà pahrslogots, draud turpmak ar katastrofu. —**kte.**

Nawachu

Deenas grahmata

12. oktobri. Zik ahtri gan paeet laiks!... Schodeen namsaimneeks us trepem man pateiza, ka nu jau pagahjuschi weenpadsmit mehneschi, kopsch es dsihwoju wina mahjâ bes ka buhtu kautschu santimu pa wisu scho laiku samaksajis. Ta sire, tas ir bleķis, bet weenpadsmit mehneschi! Gads pagahjis tà kà wakar.

13. oktobris. Atkal tas namsaimneeks!

„Waj nu samaksajeet ihri par wiseem weenpadsmit mehnescheem, waj ari welkatees ahrâ!" winsch man teiza.

Sawadneeks! Lai samaksatu ihri, wajadsiga nauda. Lai iswilktos, ari nauda wajadsiga. Kà weenâ, tà otrâ gadijumâ wajadsiga nauda. To saimneekam ari paskaidroju.

„Bet juhs tatschu ejeet man paradâ pahri par peezsimts lateem!" winsch issauzâs.

Tas mani sajuhsminaja — ne wiseem ir peezsimts latu paradu. Tikai bankroteereem, direktoreem un tagad **man!** Beidsot esmu tizis us strihpas.

15. oktobris. Namsaimneeks teiza:

„**Es jums dosch u desmit latu, welkatees tikai pee joda prom!**"

Apsoliju parunatees ar **seewu.**

16. oktobris. Par saimneeka preekschlikumu seewa teiza:

„**Bes peezdesmit lateem ne kustl Ni un nil** Schujmaschina jasalabo — weens, tepikitis pee gultas janopehrk — diwi, jauna lampina wannas istabâ janopehrk — trihs..."

Wisu to pastahstiju saimneekam.

„Ejat pee welna, kamehr es neesmu eedausijis jums galwu!" winsch man usbrehza.

Peezdesmit latu needewa. Namsaimneeku tomehr eesuhdseju teesâ par peedraudeschanu.

18. oktobris. Namsaimneeks bij atnahzis pee seewas dingetees. Peesolija trihsdesmit latu. Seewa tomehr nepeekahpàs — bes tepikischa wina istikt newarot, no seenas nahkot aukstums.

20. oktobris. Riht jaeet us teesu — teesàs namsaimneeku par peedraudeschanu, eedausijt man galwu. Bet atsrehjis ari namsaimneeks ar pawehsti rokâ. Wisadi schķendejàs. Seewa isweeda.

21. oktobris. Namsaimneekam eesahzeja trihs deenas ais restem bes westem! Tas labi, zitu reisi nedraudès. Saimneeks tagad ar meeru maksat peezdesmit latu par iswilkschanos.

Seewa teiza:

„Tagad, kur muhsu puse spehks un taisniba, bes simts lateem — ne kustl Ni un nil"

„Welna ihrneeki, lai man tas maksà, ko maksadams, bet no sawàm mahjam es juhs kà prusakus iskuhpinaschu!" namsaimneeks peedraudeja.

Par prusakeem eesuhdseschu.

28. oktobris. Schodeen saimneeks no zeetuma pahrnahza un ar keegeli isdausija muhsu kehkim logu. Eesuhdseschu. Lai samaksà par logu ruhti.

Nowembris. Saimneekam jasehsch desmit deenas. Tas par prusakeem un ruhti. Ko gan wezais teepjas, lai maksà simts latu un mehs iswilksimees. Teepscha tahds, are tagad desmit deenas buhs jasehsch.

19. nowembris. Pahrnahza no zeetuma namsaimneeks. Sahu ween splauj. Schķendejas un peesola muhsschigu atreebibu. Nekas, lai palojas!

20. nowembris. Schonakt naktssargs peekehra namsaimneeku pee sawas mahjas dedsinaschanas. Aisweda us eezirkni. Dsird, teesaschot par launprahtigu dedsinaschanu. Polizijai esot stahstijis, ka muhs tikai gribejis iskuhpinat. Ne, kà neisdewàs! Seewa saka, ka tas ir liktena pirksts un sods par beskaunibu.

23. nowembris. Pee joda, no dsihwokla tomehr buhs jaiswahzas — blakus dsihwokli sahka spehlet gramofonu. No rihta lihds wakaram, weenmehr. **Ta ejat saimneeka mantineeku gudriba.**

Nawachu.

Meschu departaments atweeglo malkas pahrdeschanu

—**rs.** Meschu departamenta direktors **J. Osols** muhsu lihdsstrahdneekam isteizàs:

„Departaments nodomajis tuwakàs deenàs **pahrkahrtot malkas pahrdoschanu** tahdà kahrtà, lai pirzeji waretu maksajumus par nopirktàm masakàm malkas partijam nokahrtot turpat malkas laukumos. Tad nebuhs wairs pirzejeem katru reisi janahk us departamentu maksat un pehz tam eet us malkas laukumu pehz malkas.

Tà kà schogad departamentam ir wehl krahjumà leelaki daudsumi sagatawotas malkas, tad **schogad to paredsets sagatawot masak.** Bes tam wehl nodomats **issneegt lauksaimneekeem malu no tàm paschàm zirsmem, kur meschu materialus sagatawo saimneeziskà kahrtà.** Bet tà kà daudsi lauzineeki negrib segt malkas sagatawoschanas isdewumus, tad **paredsets atkaut sagatawot malku lauksaimneekeem pascheem.**

Runajot par stahwokli koku tirgû, sasaka, ka sakarâ ar anglu mahrzinas kursa krischanos, tas pehdejà laikà pasliktinajees. Labwehligu eespaidu us muhsu koku eksportu atstahs muhsu eksporta koku kontingenta paleelinaschana Franzijâ, kur mums lizense par pehdejeem 6 mehnescheem dubultota.

Loti dsihwi peeprasijumi ir pehz papirmalkas, sakarâ ar ko departaments jau pahrdewis wisus sawus papira malkas daudsumus.

Muhsu koku eksporteerus ustrauza sina, **ka** kreewi pahrdewuschi Anglijâ 450.000 standartu. **Schis sinas ofizials apstiprinajums lihds schim Rigâ wehl naw sanemts.**"

Humors

„Mani zelojumâ isdaritee usnehmumi leeliski isdewuschees. Tikai ne tee, kuros redsama mana seewas mahte."

„Wezà kundse laikam nestahweja meerigi?"

„Ne, wina gan. Bet mans aparats winas preekschà nodrebeja."

*

„Direktora kungs, schi maschina atweeto 100 strahdneekus."

„Hm... Waj newareet man pahrdot tahdu, kas atweetotu 1000 pirzejus?"

*

Wina: „Edgar, pasteidsees, es degu nepazeetibâ pastaigatees jaunâ mehteli."

Winsch: „Mirkli usgaidi, mihlà. Man tikai janogreesch bahrkstis no sawa mehtela peedurknem..."

Dentistu un sobu ahrstu Latwijâ wairakums ir schihdi

Dentisti, no kureem netika prasita eepreekschejà isglihtiba, lihds 1903. g. apmahzijàs Kreewijà lihdsigi ziteem amata mahzekleem, kà friseeri, maseeri u. t. t. Usrahdot apleezibu, ka nokalpojuschi 2-gadigu mahzibas laiku pee kahda praktiska dentista, schee mahzekli isgahja ihsus kursus un pehz sinama pahrbaudijuma „gahja tautâ" kà praktiski dentisti. Dentistu skaits Latwijà us 1931. g. 1. juniju bija 111. **No teem schihdu 96 (86 proz.)**, wahzeeschu 9, latweeschu 2 un 1 kreews.

Sahkot ar 1903. g. Kreewijà dibinaja priwatas sobahrstneezibas skolas. Scho skolu audsekni pehz 2 un pus gadiga mahzibas laika un walsts pahrbaudijuma pee uniwersitates eeguwa sobu ahrsta gradu un wineem atkahwa praktiset. Sobu ahrstu skaits Latwijà 1931. g. bija 445. **No teem schihdi 325 (73 proz. no kopskaita)**, latweeschi 86, wahzeeschi 19 un kreewi 15.

Kà modernas sinatnes sasneeguma legalizejums Latwijas uniwersitates medizinas fakultatê ir nodibinata sobahrstneezibas nodala, kura usnem pilnu widusskolu kursu beiguschos. 5 gadu laikâ sagatawojotees un isturot walsts eksamenus, tee eeguhst akademisko gradu — ahrsts sobu slimibàs. Us 1931. g. 1. juniju bija 109 ahrsti sobu slimibàs. No teem latweeschi 86, schihdi 17, wahzeeschi 3, kreewi 2 un 1 polis.

Igaunijà lihds schim dentisti un sobu ahrsti tika sagatawoti pehz bij. Kreewijas parauga. Pirms 3 gadeem Igaunijà priwatà sobahrstneezibas skola ir slehgta un jauni sobu ahrsti wairs nenahk klaht. Igaunijà tomehr jau tagad isstrahdats likumprojekts, ka turpmak sobu ahrsteem buhs jabeids pilns uniwersitates medizinas fakultates sobahrstneezibas nodalas kurss. Tahdu katedru paredsets dibinat pehz Latwijas parauga.

Ievērojiet fabrikas marku!

Sargaties no pakaļdarinājumiem

P. Bērziņa elektriskie mājturības piederumi lētaki un labaki. Pārliecinaties!
Kr. Barona ielā Nr. 4

Par ahrſemneekeem, kuru karogi pland pusmaſtâ...

Swehtdeenas raibumi par wihru ar rehtaino ſeju, Pariſes primadonnu, rakſtneeku W:rnu, mahlderi Hitleri, robuſto Huweru, kineeti Tſchengu un donſchuanu Ladumegu

Zilweks, kurſch ſawos „labakajos" gados noſchahwis deſmiteem „draugu" ſehſch zeetumâ par nodoklu nemakſaſchanu. Schis wihrs ir Als Kapone, ſaukts „rehtainâ ſeja". Al Kaponem aiſ reſtem ſehdet loti nepatihk un tapehz winſch eeſneedſis luhgumu, lai winu apſchehlo, jo luhk 30. now. eſot wina dſimumdeena. Kapones luhgumu zaurſkatis Atlantes dſchurija un **naw iſſlehgta warbuhtiba, ka leelo banditu attaiſno, jo pilſehtas tehwreem loti nepatihk, ka tik ſlawena perſoniba, kas pazel pilſehtas turiſma noſihmi, atrodâs zeetumâ.**

*

Ari Franzijai eſot ſaws Kapone, rakſtneeka Moriſa Werna perſonâ. Wismaſ tà domâ ſkaiſtâ dſeedataja Damija. **Winſch eſot nolaupijis dſeedatajas godu, kura wehrtiba 200.000 franki.**

Bij laiki, kad primadonna un rakſtneeks bij diwi draugi, toteeſu ſchogad tee ir jauni eenaidneeki.

Werna waina ir wina pikantà grahmata „Amuſeurs of Paris". **Tur rakſtits ari par Damiju, ka ta ſawas karjeras ſahkumâ eſot ſkraidijuſi par Pariſes eelam un elles kakteem kà iſſlahmejuſi wiſta. Un reiſ to ſaſtapuſi bulwaru meitene, dewuſi winai mahjas weetu un mahzijuſi wiswezakâs profeſijas noſlehpumus.** Tur Werne meitſchu atradis, eewedis lampu un greſno danſingu gaiſmâ. Moriſs jau bija mihlſch, ſazijuſi Damija, bet winam tatſchu newajadſeja par muhſu kluſajeem mirkleem rakſtit romanu". Tà luhk, Pariſe ir atkal intereſantas prahwas preekſchâ.

*

Ko daris Hitlers un Huwers? Schahdu jautajumu uſſtahda kahds Londonas rihta laikrakſts. **Abi ſaudejuſchi, abeem ſuhd pekriteji tehwu ſemê un abeem ſehdeſchana ſawu partiju preekſchgalâ ir loti neehrta.**

Hitlers reichstagâ ſaudejis **35 krehſlus un pat Hitlera ſkolotajs,** kas iſmahzijis leelo Wahzijas melnkruſtneeku wadoni par mahlderi, neeſot par winu balſojis, bet abi ar ſeewu meituſchi urnâ Papena aploksnites.

Huwera ſtahwoklis naw labaks. Preſidenta laikâ winſch iſtehrejis ſawus perſonigos lihdſeklus un **tagad Kalifornijâ tam nepeederot pat tà ſeme uſ kuras uſbuhweta wina waſarniza. Weenigàs ſchanſes ekſpreſidenteem wehl ir Mekſikâ. Tur atentati un rewoluzijas pawer leelas eeſpehjas jauneem zenſoneem.**

*

No Jeles uniwerſitates nahk ſinas, ka konſerwatiwee jauneeſchi nodibinajuſchi ſozialdemokratu ſektoru un miſters Tſchengs no Harbinas eewehlets par tſchermanj.

Kahds nejauſchs gadijums muhs reiſ ſaweda kopâ. Winſch bija kineetis dwehſelê, bet augumâ eiropeetis un allaſch peedſehrees kà jau ſalam jenkim tas peenahkâs.

Toreiſ, kad Tſchengs ar manj runaja Hawra oſtâ, winam nebij pat 2 franku kabatâ. Bet waj tamdehl ſkumt! Tad tu nepaſihſti winu. **Tſchengs peeder tai kineeſchu ſchkirai, kas mahk dſihwot uſ ideju pamata kà materjaliſts.**

Tagad, kà laſu ahrſemju laikrakſtos, **Tſchengs ir bagats un ſozialdemokrats, kas trihs reiſ deenâ ſauz augſtas laimes padſihtam keiſaram Puiji un wakaros, kad ziti neredſ ſkaita wiſuwarenajam Budam luhgſchanas.**

*

Un wiſbeidſot pahris rindas manam un wiſu paſaules ſportiſtu draugam **donſchuanam** Ladumegam. Winſch atkal ſkrees un ſkrees bes atlihdſibas no tihras mihleſtibas uſ ſportu, meitenem un wihnu.

Warbuht juhs nepaſihſtat Ladumegu? Kas winſch tahds? **Ladumegs Julijs ir ſeſchkahrtejs Franzijas rekordiſts** ſkreeſchanâ. Apmehram tas pats, kas muhſu Dalinſch. Bet tad kahdâ nebaltâ deenâ Ladumegam peetruhka franku ar ko ſamakſat ſawàm Mimijàm un winſch ſkrehja tikai par atlihdſibu. **Par to winu diſkwalifizeja.**

Rediſkwalifizetees winam nekad nebuhs eeſpehjams, bet ſkreet winam atlauts un tapehz **drihſ Perſchinga ſtadionâ pehz 13 mehn. dihkâ ſtahweſchanas 50 tuhkſt. frantſchi kleegs gwaltes un urràs, lai dſihwo Franzijas Dalinſch Ladumegs!**

Andr. Wahrpa.

Tahlo Auſtrumu preetineeki Schenewas areopagâ.
Tautu Saweenibas padome Schenewâ ſahka apſpreeſt Litona ſinojumu par ſtahwokli Tahlos Auſtrumos. Uſnehmumâ — abu naidigo waru pahrſtahwji — kineets Welingtons-Ku un japanis Matſuoka (pa labi).

Pee nazapweenibas buhdas

Wekſelu wiltotajam, adw. palihgam Wiganiam bijuſi paſihſchanâs ar Berga brahli, kurſch tam ſawâ laikâ ſchirejis wekſelus.
Nazapweeniba mehginaja Wigantu „peeſchuht" zitàm partijàm.
Wigants kà politikis eſot atbalſtijis nazapweenibu.

A. Bergs: „Ko tu tur berſejees gar muhſu durwim?"
Wigants: „Stutein, mihlais, ſtuteju!..."

W. Lindes karikat.

Par paſeminatam zenam

ſkunkſa, kotika, karakula un zitas ſwehrahdinas war pirkt teeſchi ſwehrahdu noliktawâ

Peters Jakowitſchs, Kr. Barona eelâ Nr. 26, agr. 28a

Tur pat pagat. un iſlabo kaſchokus, apkakles, boa u. t. t. par paſem. zenu. Latweeſchu uſnehmums. Luhdſu pahrleezinatees. Eewehrot adreſi.

Walſts bibliotekai

laikâ no 1. maija lihdſ 31. oktobrim 1932. g. dahwajuſchas grahmatas ſekoſchas perſonas un eeſtahdes:

Gutmans Aliſe — 2 grahm.; **Huntington Library** — 1 grahm.; **Eeſti Kirjandufe Selts** — 1 grahm.; **„Waldibas Wehſtneſis" red.** — 7 gr., 87 laikr. num., 93 ſchur. num.; **Gutenberg Geſellſchaft** — 2 grahm.; **Reſinams dahwinatajs** — 2 grahm., 2 broſchuras; **Sodoffſkijs, Dr. G.** — 1 laikr. iſgreeſ.; **Kruhminſch** — 2 ſchur. num. un 1 bildite; **Igals, T. wizekonſuls Oſlo** — 2 broſch.; **Red. „Straume"** — 1 ſchur. num.; **Kreizmanis Ed. cand.** — 2 grahm.; **Rigas Birſchas komiteja** — 3 grahm.; **Leepajas juhrſkola** — 1 broſch.; **Lewits, Jndr.** — 2 broſch.; **Latw. Kooperat. kongreſu padome** — 1 broſch.; **„Ekonomiſkâ dſihwe" red.** — 1 ſchur. num.; **Latw. kuhtneeziba Wahzijâ** — 1 broſch.; **Müllbauers, J. M.** — 1 grahm.; **H. Wilſon Company** — 1 kompl. ſchur.; **Les archives contemporaines** — 10 walſts wihru gihmetnes; **Deutſches Auslands Inſtitut** — 6 g. g. ſchur.; **Canada Dominion Bureau of Statistics** — grahm.; **Apainſch, Alma** — 6 grahm.; **Heyman, A.** — 1 broſch.; **Bloch, C.** — 8 broſch.; **Breſcho, B.** — 4 broſch., 2 ſchur. num.; **Inſtitut International de Cooperation intellectuelle** — 1 ſchurn.; **Ahleen, R.** — 1 grahm.; **Pathier-Bonnelle, F.** — 1 grahm.; **Eeſti Kirjandufe Seltſi Kirjaſtus** — 3 grahm.; **Antik, R.** — 1 grahm.; **Latw. Peenſaimneezibas Zentralà Saweeniba** — 2 broſch.; **Hellwich, E.** — 1 broſch.; **Guthrie, K. S. L.** — 7 grahm.; **Sturms, E.** — 9 grahm., 2 g. g. ſchurn.; **Latw. Uniwerſ. aſtronom obſerw.** — 1 grahm.; **Geografijas Inſtituts Schanhajâ** — 2 kartes; **Featherſtone, W. H.** — 2 kartes; **Wainwright, W.** — 1 broſch.; **Treifelds** — 4 grahm., 11 broſch.; **Schneiders, J.** — 1 grahm.; **Mihlmanis, J.** — 8 grahm.

Walſts biblioteka iſſaka pateizibu wiſeem ſeedotajeem.

Metala gultas
divanus un kušetes pims pērciet, iūdzu apskatit manā rūpniecībā
Marijas ielā № 119
J. Riekstiņš,
Tālrunis 93775

Baltijas krahſu fabrika
Ed. Roſits
Krahſas un krahſoſchanas peederumi
leelâ iſwehlê
Rigâ, Lahtſchplehſcha eelâ Nr. 52-54

Jelgawas teatris: 1. dez. plkſt. 6 wak. flokneeku iſrahde „Selta meſcha ſeedi"; 3. dez., pl. 8 wak. „Kad ſirds ſahk runat"; 4. dez. plkſt. 2 deenâ, tautas iſrahdê „Tas, ko ſauz par mihleſtibu" un plkſt. 7 wak. op. „Hawajas puke".

Jhsàs siņas

2000 **pakas** Latwijas truhzigeem behrneem **iſſuhtitas** no Amerikas. Suhtijums Rigâ peenahks dezembra widû un to iſdalis jaun. ſark. kruſts.

Seeweeſchu - teologu delegazija nodewa archibiſkapam T. Grinbergam eeſneegumu, kurâ luhdſ atlaut ſeeweetem - teologem ſludinat no kanzeles.

Lehtas publiſkas wirtuwes atwehrt pilſehtas nomalês nolehmuſi Rigas pilſehtas darba nodaka. Wirtuwes domatas wistruhzigakàm eedſihwotaju aprindam.

Dr. Alberts Seebinſch, Walmeeras pilſ. ſlimn. direktors, ſchais deenâs atſkatas uſ 25 darba gadeem ahrſtneezibas laukâ.

Miniſtru preſidenta un finanſu miniſtra M. Skujeneeka atkahpſchanos eſot peepraſijis Leepajas drahſchu fabrikas bij. dir. Markoſows. Wismaſ winſch tà leelijees wairakâs Leepajas walſts eeſtahdês. Markoſows atrodot, ka finanſu miniſtrs neeſot ſpehjigs pildit ſawus peenahkumus. Ja Skujeneeks tomehr neatkahpſchotees, Markoſows „iſperſchot atteezigus fokus".

Koalizijas frakziju lideru apſpreedi pirmdeenas wakarâ ſaſauz miniſtru preſidents M. Skujeneeks, lai pahrrunatu Saeimas turpmako darbibu un ſaiſkanotu koalizijas grupu rihzibu atſewiſchkos jautajumos.

Apſpreedes ſaſaukſchana kluwuſi nepeezeeſchama pehz peektdeenas Saeimas ſehdes, kad daſchas koalizijas grupas necaidot peeprafiiuſchas paradu ſtrihpoſchanu.

Pasaules raibà kronika

Darba lauks ſobahrſteem.
Auſtralijas ſinatnes weizinaſchanas beedribâ ſinots par kahdu eedſimto zilti, kuras peederigee ſlimos ſobus mehdſot iſſiſt ar akmena zirwjeem. Slimajs ſobs janorijot ſlimneeka ſeewas mahtei.

Arj demonſtrazija pret beſdarbu!
Pahrj Nujorkas Brodwejam, 90 metru augſtumâ, iſſteeptâ 300 metru garâ wirwê balanſeja dejotaja. Kad winu laimigi atkal noſtahdija uſ ſemes, winâ iſteizâs, ka ſchis ſenſazijas noluhks eſot bijis weenigi proteſts pret beſdarbu.

Rakſtat uſ aluminija!
Anglijâ iſgudrota aluminija paſtkarte, kuras preekſchroziba eſot, ka winu nekad newarot ſaplehſt, kà to beeſchi darot ar papira paſtkartem.

Iſdewigakâ ſwehrahdu eepirkſchanâs weeta Terbatas un Matija eelu ſtuhrî **„Akots"**
Bagatigâ iſwehlê kaſchoku un apkaklu ahdas. Pirmklaſiga preze, lehtas zenas. Pagatawo un iſlabo, krahſo, gehrê un kimiſki tihra

Pee tam uſ tàs warot tikpat labi rakſtit kà uſ papira.

Streiks ſehſchot.
Warſchawas pilſehta ſaweem eerehdneem neiſmakſaja algas. Tee ſarihkoja ſtreiku. 2000 eerehdni noſehdâs uſ krehſleem, uſ kureem, nepeezeldamees, noſehdeja deenu un nakti.

Dſejneeks un ſtrahdneeki.
Tſchechu liriķis Franzis Halas, walſts balwas eeguwejs, ſanemto naudu nodewis diwu fabriku ſtrahdneeku rihzibâ.

Ar plehſigeem ſwehreem makſâ nodoklus.
Budapeſtas pilſehtas walde no kahda zirka direktora peepraſijuſi nodoklu ſamakſu. Direktors, neſpehdams nokahrtot nodoklu makſajumu naudâ, pilſehtai peedahwaja ſamakſai lauwas, lahtſchus un wilkus, kurus pilſehtas walde ari peenehmuſi.

Zilweks olu maiſſiņâ.
Winê polizija wajaja kahdu noſeedſneeku. Tas nowilka drehbes un paſlehpâs pahrtikas tirgotawas olu ſkapi, kur polizija, pehz duwju iſlauſchanas, winu ſaguhſtija pliku, bet no galwas lihdſ kahjam aplikuſchu olu dſeltenumeem un tſchaumalam.

Tſchigana kaps.
Wachawâ iſlaupits kahds tſchiganu karala kaps, kurâ wirſaitis, kà to praſa paraſcha, bija apglabats ar wiſu, kas tam peederejis. Saglu kahrdinajumâ wedis logs, kas atradees kapliſchas ſeenâ un pa kuru bija redſama wiſa tſchigana bagatiba.

Kam ir welna balſs?
Londonas radiofons to mekl:, jo kahdai radiolugai nepeeeſchama welna balſs. Lihdſ ſchim neeſot peeteizees neweens, kam tahda buhtu.

Wiſu ſemju plikgalwji, apweenojatees!
Nujorkâ tuwakâ laikâ notiks Saweenoto Walſtu plikgalwju kluba 20. gadu ſapulze. Klubs plikgalwibu uſſkata par labako lihdſekli pret uſtraukumeem.

Nujorkâ kahda bagata amerikaneete wiſu ſawu milſu kapitalu nowehlejuſi ſaweem trim kakeem un ſunim.

Italijâ ir 15.000 miljonaru!
Italija neſen publizejuſi ſtatiſtiku, no kuras redſams, ka ſchai walſti ir 15.000 miljonaru. Agrak par Italijas bagatako zilweku uſſkatija Muſolinj neſen amneſteto un atſwabinato ſpekulantu Rikardo Gutlino, bet tagad wina weetâ ſtahjees ſenators Agnelli, kam peederot puſotra miljardi liru. Miljardeeri eſot wehl diwi ſenatori — Berleti un Kreſpi. Pee Italijas bagatakeem zilwekeem peeſkaitami arj Marlo un neſen miruſchais Milanas leelruhpneeks Pirelli.

Anglijas aſtoni marſchali.
Pehz ſtatuteem Anglijas feldmarſchala titulu reiſê war leetot tikai aſtoni generali. Ar neſen lorda Metuena nahwi kluwa wakanta Anglijas aſtotâ marſchala weeta. Anglijas ſabeedribai tadehl dſihwj intereſê jautajums, kas buhs nahkoſchais weetneeks. Paſchlaik marſchala tituls peeder Konautas herzogam, ſeram Dſchordſcham Milnam, lordam Alenbijam, lordam Bingam, ſeram W. R. Robertſonam, ſeram W. R. Birdwudam un Z. W. Jakobam. Weenigais wehl dſihwojoſchais paſaules kara armijas wadonis kas wehl naw eeguwis marſchala tituli, ir generalis Goughs. Bet ſchim muhſchigam marſchala kandidatam, ſchkeet, arj ſchoreiſ neweikſees.
Anglijas preſe atrod, ka wiskeelakâs iſredes eſot lordam Kehwenam, Belingtemas gwardes komandantam un generalim Filipam Tſcheitwudam, angļu karaſpehku wirspawehlneekam Indijâ.

Pee kunga un weelu mainas ſlimibam, leetojot dabiſko **„Franz-Joſef" ruhgto uhdeni,** no kura eeſtahjas kahrteja ſagremoſchanas organu darbiba un atweeglota baribu weelu eeſuhkſchana afinis. Ahrſtu leetprateju ſpreedumi uſſwer, ka **Franz-Joſef** uhdens iſrahdas ſewiſchki derigs kaudim, kas maſ kuſtas. **Dab. apt. un drogu weik.**

Kas katrai mahtei jaſin par anglu ſlimibu — rachitu

Dr. E. Held.

Weena no kaunakàm behrnu ſlimibam ir rachits, ſaukts ari — anglu ſlimiba, kas netaupa gandrihſ neweena behrna un — laikus nepaſihta un neahrſteta — war iſſaukt loti ſmagus ſakropłojumus. Ari tagad wehl ſaſtopami daudſi gruhta rachita gadijumi; tee — pehz manàm domam — peerahda, ka wezaki beeſchi lauj ſlimibai eeilgt — newis aiſ weenaldſibas waj weeglprahtibas, bet aiſ neſinaſchanas.

Kas ir rachits? Kad un kà winſch parahdas?

Rachits ir weelu mainas ſlimiba, kas ker galwenâ kahrtâ kaulu ſiſtemu un parahdas, kà kalku (kalzija ſahlu) truhkums kaulos. Ta ſekas ir nepeeteekoſcha kaulu ſazeeteſchana, kuras dehl iſzelas galwas kauſa, kruhſchu kurwja, ribu kropłojumi un wehlak — behrnam ſahkot ſtaigat — rodas lihkâs (E un X) kahjas, mugurkaula iſleekums (kupris) un eegurna ſaſchaurinaſchanâs; pehdejâ ſewiſchki bihſtama ſeeweetem, jo trauzê radibu gaitu — pat tahdâ mehrâ, ka radibas eeſpehjamas tikai ar bihſtamas operazijas palihdſibu; jau daſchu labu dſemdetaju ta nowedufi kapâ.

Rachits eeſahkas agri, reiſem jau treſchâ dſihwibas mehneſî un parahdas wiſpirms pee ſihdaina galwas. Rachitiſki behrni ir wahji, nemeerigi, raudulīgi, paſtahwigi berſê pakauſi pret ſpilwenu: tamdehl teem beeſchi iſkrihtmati. Nakti behrni ſwihſt lipigus ſpeedrus — ſewiſchki pakauſî. Tàs galwas kauſa weetas, kas gulot teek ſaſpeeſtas — kluhſt mihkſtas un eeleezas; eegalwis netikai neaug zeet, bet reiſem pat paleelinas; pamaſam galwa teek ſakroplota — eeguhſt rachitam rakſturigo „tſchetrſtuhrainàs galwas" weidu. Pehz galwas kauſa ſaſlimſt kruhſchu kurwis, pehz tam — rokas, kahjas un mugurkauls; neweens kauls neteek no rachita ſaudſets; behrns pamaſam kluhſt kroplis uſ wiſu muhſchu.

Pirms apſkatam rachita ahrſteſchanu, pahrrunaſim ihſumâ ta zehlonus. Ikweens behrns — ari tahds, kas pilnigi weſels peedſimis — war ſaſlimt ar rachitu. Saſlimſchanu weizina ſaules gaiſmas un ſwaiga gaiſa truhkums, mahkſliga baroſchana, kà ari pahrak ilga un pahrmehriga baroſchana pee kruhts. Loti war buht, ka ari eedſimtiba ſpehlê ſawu lomu, jo rachitiſku wezaku behrni ahtrak ſaſlimſt ar rachitu, kà weſelu wezaku behrni. Kà jau teikts, mahkſliga baroſchana weizina rachitu, bet — pilnigi no ta neiſſargà pat mahtes peens, ari regulari un ihſtâ daudſumâ dots.

Kà waram iſſargat behrnus no ſaſlimſchanas ar rachitu un ſaſlimuſchos ahrſtet? — Leetderigs (goda laikam peemehrots) apgehrbs, ſaules gaiſma, daudſ kuſtibas ſwaigâ gaiſâ; ſihdaineem — regulara baroſchana pee kruhts, eewehrojot un nekawejoſchi ahrſtejot katru aremaſchanas traucejumu (wehdera aiſzeeteſchanu, zaureju); behrni ſargajami no lipigàm ſlimibam, profilaktiſki apſtarojami ar kalnu ſauli; wiſu to eewehrojot — waram zeret, ka behrnus no rachita paſargaſim. Ja ſlimiba tomehr iſzehluſees — galwenee ahrſteſchanas panehmeeni, ko lihdſ ſchim peeleetoja — ir: wiſpahreja dſihwes apſtahklu uſlaboſchana; peemehrota bariba — ſwaigi augli, ſaknes — kas ſatur daudſ witaminu; no medikamenteem — foſfors un ſiwju elļa; beidſot — kà labakais no wiſeem lihdſſchim peeleetoteem lihdſekleem — apſtaroſchana ar kalnu ſauli.

Tagad augſchminetee lihdſekli ir ſinamâ mehrâ ſaudejuſchi ſawu noſihmi; newiſai ſen tirgû parahdijâs jauns patentets ahrſtneezibas lihdſeklis, kas — leetprateja ahrſta wadibâ peeleetots — ſneedſ labakos panahkumus zihnâ pret rachitu. Tas ir Wigantols no „Merck" un „Bayer - Meiſter - Luzius" firmam.

Katrai mahtei tas jaſin un jaeewehro. Tikko wina atrod pee ſawa behrna weenu no augſchminetàm agràm rachita paſihmem, winai jagreeſchas pee ahrſta. Latwijâ ir peeteekoſchi daudſ beſmakſas padomdoſchanas punktu mahtem, kur war ſanemt padomu un pamahzibu. Mehs tagad waram rachitu — ja tikai tas naw pahrak eelaiſts — iſahrſtet, tikai wajag labas gribas.

Mahtes — ſargajeet ſawus behrnus no **rachita!**

Pret galwas ſahpem

kà ari **jobu, nerwu** un **wiſpahrejàm ſahpem** ir
labakais lihdſeklis

Mentobromin

Dabujams wiſâs apteekâs un drogu weikalos.
Iſgatawots **Marijas apteekas laboratorijâ,** Rigâ, Marijas eelâ Nr. 3. Tahlrunis 21863
5 pulweri — 50 ſant.

Mentoreimin
eerihweſchanai reimatiſmam un zitàm ſlimibâm

Laba gaume

naw peeſawinama waj eemahzama, ta ir eedſimts talants. Pret ſcho akſiomu neuſſtahſees neweena dama, jo nekas naw weeglak atſchkirams, kà beſgarſchiba no labas gaumes. Ko lihdſ beſgarſchigu auduma gabalu wislabakai modiſtei likt iſſtrahdat wiselegantakâ modelt? Waj ta buhtu krahſa, auduma weids waj muſturs, ja tee paſchi par ſewi ir ſkaiſti, bet naw ſawâ weetâ, tee walkataju tikai karikê, jo naw bargaka ſoga par ſliktu gaumi. Katram weikalam ir ſawa ſeja. Daſchos atrodami ſpilgti, ekſtrawaganti audumi, uſkrihtoſchi muſturi, kleedſoſchas krahſas. Tee apkalpo klienturu ar maſu gaumi, wini tirgojas ar „tirgus prezi". Kà weens no ſolidakeem weikaleem jamin K. Bodneeks firma. Tur ari ar wismaſako budſchetu katra dama war iſwehletees ſkaiſtas leetas, jo firmas dewiſe ir — laba gaume. —R.

Dietiſks weſeligs aſaids dod ſpehku un ſparibu, leetojat
P. Schultza nudolus un makaronus
— idealo baribu.

Modes pasaule

Kapehz mehs atkal esam kluwuschas seewischkigas?

Uz scho jautajumu daudz atbilschu. Galwenâ „seewischkibas" pasigme garo swahrku un wisu to formu un modes sihkumu atgreeschanâs, kuri peeschkir daiļumu un grasiju. Kas wareja daschus gadus atpakaļ, kad domineja wihrischkigs, sportisks modes wirseens, domat, ka mehs tagadejâ wihreescheem lihdsteesigâ laikmetâ, atgreesisimees pee muhsu wez-wezmahmuliņu gareem krunkoteem swahrkeem; ka isâs ampira taljas, bagatigi garnetu korsaschi, puķu girlandes, meschgines pufu peedurknites un t. t. buhs atkal „leelâ modê"!

Pats par sewi saprotams, ka tahdâm kleitam peeder peeguloschi, ahdâm isgreesnoti samta mehte. Ķi un mufas, un sprogainâm galwinam — koketas majâs zepurites. Ari neatkarigâs un wisspehjigakâs seeweetes sapno par gimenes laimi, laimigu dsihwi ar laulato draugu, kuram seeweete grib buht ne tikai kolege un darba palihgs, bet ari mihletâ un aissargatâ dsihwes beedrene. Ar kreetnibu un darba spehjam ween gruhti sasneegt scho mehrki — jabuht ari peewilzibai, laipnibai un klaisiumam.

Tadehļ mums jasenschas buht klaistâm — un scheit mums nahk palihgâ tagadejâ mode ar sawu seewischkibu un daschadibu.

Kâ pamudinajumu mehs peeleekam schim nu-

muram „pahrwehrschamu" modeli, kas walkajams tschetros weidos.

Pirmais weids: melnâ satinsihda pamatkleita bez peedurknem, ar dsilu muguras isgreesumu, walkajama kâ balles kleita.

Otrais weids: tâ pati kleita ar jaziņu, kâ teatru tualete.

Treschais weids: ar glihtu schorschetbluhsiti kâ ir dejas kleita.

Zeturtais weids: bluhse ar garâm peedurknem no sarkanâ (jeb zitas krahsas) interesanta mustu. rota sihda, peeschkir tai paschai kleitai pawisam zitu isskatu un wina der kâ tehjas jeb bridscha kleita.

Namihpaschn. M. Lahzis kidses pidschama no eespeesta marokena, panamas kapeļins ar pidschamas auduma lentu. Pehzpusdeenas tualete no melna, dseltenj-sarkani pukota schorscheta, pahr plezeem dseltenj-sarkanj kombineta schorscheta schalle. (J. Saules salona modelis.)

Nama mahtem

Daschi augļu ehdeeni.

1) **Esis no ahboleem:** Nomiso seschus ahbolus, isduz sehklas un winu weetâ eeleek marmeladi, jeb eewahrijumu. Sakul trijs jeb tschetrus olbaltumus, ar masleet zukura un pahrwelk ar wineem ahbolus, eeleek tos ugunsdroschâ blodâ un eebahsch ahbolus smaili sagreestas tihritas saldas mandeles, kuras wineem peedod eescha isskatu. Tad eeleek karstâ krahsnî un zepj gaischbruhnus. 2) **Ahboli ar apelsineem:** Beesi eewahrit ahbolkompotu ar masleet zitronmisas un maseem apelsinu gabalineem, eelikt blodas widû un malas aplikt ar misotu apelsinu schkehlem. Schkehles widû eelikt wahritu pluhmi un pluhmes kodola weetâ — grausdetu mandeli. 3) **Ahbolu putra:** 750 gr. tihritu ahbolu sagreesch kubos un ar masleet uhdens, zitronmisas un kaneli wahra mihkstus. Tani paschâ laikâ nowahra weenu tasi sago ar zukuru un zitronsulu un peemaisa winu ahboleem. Us daschâm stundam usleek masu us ledus un pasneedz ar saldu krehjumu jeb waniljas mehrzi. 4) **Danu ahbolu ehdeens:** Misotus un no sehklam atbribwotus ahbolus sutinâ ar masleet uhdens un zukura. Kad ahboli gandrihs mihksti, peeleek pehz garschas saldu sweestu. Blodas dibenu apklaisa ar smaili sagreestâm mandelem, eeleek ahbolu masu un dod pastahwet aukstâ weetâ. Scho ehdeenu pasneedz ar waniljas mehrzi. 5) **Apelsinu kuklê:** Nomiso tschetrus leelus apelsinus, nowelk balto ahdinu, isnem sehklas, sagreesch kubos, apkaisa ar weenu karoti zukura. Tschetrus oldseltenumus weegli sakul un samaisa ar sagreesteem apelsineem. Tad peemaisa sakultos olbaltumus, iskausê omletu pannâ sweestu, usleek masu, abtri apzep un tuhlit pasneedz. 6) **Zitronu maisites:** Samaisa pus tases sweesta ar rihwetu zitronu misu un diwâm ehdamkarotem zitrona sulas, kuru peeleek pamasam, pastahwigi maisot. Scho masu smehrê us kels jeb baltmaises schkehlem.

Slepkawiba, kas notikusi pirms 20 tuhkst. gadeem

Minnesotas tuwumâ, Amerikâ, strahdneeki pee semes darbeem atrada kahdas seeweetes gindeni. Blakus kauleem atrada ari daschas rotas leetas. Ahrsts, pahrbaudot kaulus, konstateja, ka kauli semê gulejuschi masakais diwdesmit gadus. Tahlak konstateja, ka ar smagu preekschmetu sadragats galwas kauss. Polizija nekawejot kehrâs pee noseeguma noskaidroschanas, kas, pehz winas domam, bija pastrahdats **pirms diwdesmit — diwdesmit peezeem gadeem.** Pirmais usdewums bija noskaidrot noslepkawotâs personibu. Polizija pamatojâs us pahrleezibu, ka nelaimigâ meklejama starp tâm dsi wehsts pasuduschâm personam, kas minetâ laikâ peeteiktas Minnesotâ. Scho personu skaitu wehl wairak eerobeschoja ahrsta atsinums, ka noslepkawotâ bijusi apmehram 30 gadus weza.

Schis norahdijums wareja atteektees us trim toreis pasuduschâm seeweetem. Daschadu eemeslu dehļ polizija nahza pee pahrleezibas, ka nokautâ ir 28 gadus wezâ **Etele Kramptone.** Turpinaja ismeklejschanu un beidsot aisdomas par slepkawibu krita us kahdu 62 gadu wezu wihru, kas pirms diwdesmit peezeem gadeem bija noslepkawotâs lihgawainis. Schis zilweks pa to laiku sen jau apprezejees un winam tagad tschetri behrni. Polizija winu apwainoja, ka tas nogalinajis Eteli, lai guhtu eespehju apprezet sawu tagadejo seewu. Apzeetinaja dsihwo lihgawaini — apzeetinaja ari wina brahli, kâ lihdsinataju.

Bet tad nahza **sensazionels atrisinajums! Kahds antropologs nejauschi eeraudsija kaulus un tuhdal apgalwoja, ka te darischana ar aiswehsturisku gindeni.** Winsch to aisrahdija ari polizijas wadibai. Atsazinaja diwus ekspertus, kureem bija janoskaidro kaulu wezums. Eksperti konstateja, ka slepkawiba notikusi pirms apmehram 20.000 gadu. Apzeetinatos nekawejot atswabinaja. Bet tee steidsigi eesneedsa suhdsibu pret polizijas pahrwaldi, peeprasot saudejumu atlihdsibu.

Gindenis tagad modina sinatneeku interesi, jo domâ, ka seeweete dsihwojusi ledus laikmetâ. Apstahklis, ka kauli tik pahrsteidsoschi labi usglabajuschees, isskaidrojams ar to, ka tee daudsus gadu tuhkstoschus nogulejuschi ledû. Galwas kausam ir raksturigas mongolu rahsas pasihmes.

Tagad kauli, polizijas pahrleezibas zentibas eemeslis, nodoti dabassinatniskam musejam. Bet polizijas blamascha ir tik leela, ka daschi eeredni jau esot aisgahjuschi pensijâ. Lihdsigu gadijumu, schkeet, neisdosees sameklet pat wisas pasaules polizijas hronikâs.

Nevis zindiceties un pacelt cenas,
— bet vienkāršot ražošanu un pazemināt tās, — prasa tagadejais laiks

Mēs apvienojam
vērpšanu, aušanu
un šūšanu

Peļņu, kuŗu agrak no mūsu ražojumiem saņēma starpnieki—tagad saņem patēretajs

Piedāvajam no fabrikas veikalā:
Ģertrudes ielā 13,
Vadmalas | Bostonus | Kreptūkus | Mēteļu drēbes | Kleitu drēbes | Vilnas gultas segas
LIELOS LAKATUS
Specialaudumi slēpotaju kostimiem
Pieņemam pasūtijumus uz: uzvalkiem, smokingiem, dāmu mēteļiem un visādu bērnu garderobi. Par kārtigu darba izpildišanu uzņemamies realu atbildibu

Akciju Sabiedriba
Rīgas Vilnas Manufaktura
Fabrika: Vidzemes šosejā 29

Jaunakee literaturas schurnali

„Daugawa". — „Peesaule". — „Domas".

Daschas deenas atpakaļ isnahkuschâs „Domas" noslehdz muhsu leelako mahkslas un literaturas schurnalu nowembra mehnescha raschu. No tâ biruma smagakais — „Daugawa" Nr. 11 — plaschakais, satura un daschadibas bagatakais schurnals — schini numurâ noslehdz Jahna Sahrta konzentreti un spraigi usrakstito romanu „Ruhki". Sewischki saista autora suligâ, glesnainâ waloda, kurâ daudz dsejas. Muhsu literaturas draugeem ar scho romanu, kas jau isnahzis atsewischkâ grahmatâ, eeteizams eepasihtees. Tâpat noslehdsas ari Annas Brigaderes drama „Karaleene Jana". Pehdejâ zeêleenâ tehlota tautas sirdsapsinas moschanâs un atdsimschana.

Daudz skaistu dsejas un domu seedu! No dsejoleem pirmâ weetâ Aspasijas 3 dsejoli, sewischki pateesâ „Seeweete" un S. Laidas „Domas". Peteram Aigaram garaks dsejolis „Semes kaudis" wispahriga rakstorojuma nokrahsâ. Trimdam skanigs „Tscheekuru lasitajs" un Bendrupei parasts „Rudens tirgus maspilsehtâ". No wahzu jaunakâs lirikas Fr. Adamowitscha tulkojis H. Willes, M. Weismanes un M. B. Schwarzbacha dsejolus. Droschakais un energiskakais H. Wille, ihpaschi „Aprila odâ". Bagatiga ari apzerejumu daļa, kur sneegts A. Helslija (tulk. J. Ejers) raksts par wehstures burwibu un pagahtnes nahkotni, W. Reisneeka — mahksla kâ kulturas dsihwes atjaunotaja (sahkums) un J. Fridrichsona aktuals apzerejums par elektriskâm optikas parahdibam (telewisija). Hronikâ J. Weseļa pehtijumi par latwisku stilu un muhsu rakstneezibas nazionalo seju, J. Widina — aksiomas un weesela rinda grahmatu un zitu mahkslas parahdibu apskatu.

„Peesaule" Nr. 11. Schoreis birumâ smagakâ — prosa. Spehzigeem wilzeeneem rakstits, dsiļas kaislibas apdwests Knuta Lesina stahsts „Trihs mutuļi" (sahkums), labakais schinî numurâ. J. Akuratera kreewiskais „Apzeemojums" saudê daudz no sawa spraiguma ar to, ka lasitajs jau sahkumâ war nojaust, ka noslehpumainâ seeweete wilzeenâ buhs Kurzena pamahte. Psichologiskas nokrahsas nowele — Alijas Baumanes — „Prinzese Lichtenscheine" un E. Zahlitim — „Dsihwes alka". Jauks dsejolis Fr. Gulbim; 2 dsejoli Pluhdonim un pa 1 — Sauleetim un Aspasijai. Kâ parasts numuram eet lihdsi rakstneeka gihmetne, schoreis Aspasijas, kopâ ar autografu.

„Domas" Nr. 9 — saturâ schoreis masak aktuals kâ parasti. Plaschaki reprezenteta lirika un sabeedriski jautajumi. Jahnis Grots usrakstijis sirsnigas un labas „Pahrdomas par mihlestibu" (Tizu, ka peenahks reis sapnotâs zilwezes laiks; sihnas buhs rimuschas, nebuhs wairs schķehpu.

Alfreds Kwahlis

Suminajums sihnu karogam

Pahr eelu dimdoscho, kur steigâ soļi mijâs
Un dobji eewaidâs no kahjam brugis miht,
Ar sihnas spraigumu reis karogs gaisâ wijâs
Tais deenâs drausmigâs, ko atminas nes lihds...

Tik pulki lepni jahj... teem weenaldsigs wiss leekas
Pret dseesmam dseesma tâ, ko raisa tehraudspeets
No saljwu schauteem, no loschmeteju rokam,
No schķehpeem asajeem, kur lahso sarkans seeds.

... Tik karogs nolseekkees — pahr neskaitameem simteem,
Kam duka pehdejâ — ir brihwâ dsimtas smilts,
Un isskeeg pasaulei, ka tee kas nahk no trimdas,
Ka sargat swehtumu mahk brihwâ latwju silts!

J. Pengerota — Swejschâ, schinîs deenâs miruschâ dahrskopibas darbineeka pehdejais usnehmums 1932. g. wasarâ.

Sports

ASK beedru, kas registrejuschees bendi un hokeja spehlem, pirmâ sanahksme riht Kareiwju klubâ. Klubs sarihko 8. janwari un 5. februari eksternas slidskreeschanas sazihkstes, bet 6. un 7. janw. starpt. hokeja spehles. Schodeen ASK slehpotaju trenisch Meschaparkâ, Motmillera wadibâ.

•

Ping-ponga finala spehles schowakar pikst. 7 Latw. sporta beedribâ. Wislabakâs uswaras isredses M. Finbergam. Neweenu spehli lihds schim naw saudejis ari Schtamms.

•

SSS lidotaju sekzijas kursi sahkâs wakar Tautas namâ. Nowembra beigâs us Wahziju isbrauks bokseri Klesbergs, Adamsons un Tjasta. Sazihkstes notees 27. dezembri Hanowerâ.

•

Schodeen LSCH problemistu beedriba sarihko problemu atrisinaschanas turniru ar godalgam. Peedalitees war ari nebeedri. Sahkums 5 p. p. Marijas eelâ 126, dz. 2.

•

30. now. frantschu leelakais futbola klubs „Raising" sazentisees ar anglu Arsenalu Haiburgâ. Eerihkotas weetas 50,000 skatitajeem... 968 siteenus karambola spehlê sasneedsis londoneetis Mak-Konnati... Anglu weeglatletikas saweeniba, sahkot ar nahkoscho sesonu, pahreet no anglu juhdschu sistemas us metrisko sistemu. Pret scha jauninajumu sewischki usstahjâs olimpeetis Lords Burglejs.

•

Parises sporta pils dezembra sahkumâ labakais Eiropas smagswars pehz eks-tschempiona Schmelinga, Walters Noisers, sazentisees ar bakku Paolino. Labakâs isredses us uswaru ir wahzeetim Noiseram, jo wisi boksa „speziˮ tam parego spihdoschu karjeru un pasaules profesionalo boksa sihkstonu selta jostu. Ls.

Malu medneeki, Elmars un Peters Janseni, Walmeeras apriņķ apzeetinati apwainojumâ par meschsarga Fogela un kalpa Elberta nogalinaschanu.

Bet mihla — tâ buhs!) No dsejoleem wehl droschakee un aktualakee A. Grigula „Balade par selta mekletajeem" un M. Rudsischa „Schalapins Parisê". Erikam Adamsonam eespaidiga skize „Kauns", bet Dsiklejam labi sihmetas Ed. Weidenbauma pehdejâs deenas. Schahdi darbi Dz. padodas. Interesantas W. mihlestibas episodes Nuhjeenâ. Nenobreedis un neskaidrs wehl A. Stradinsch. Dsejolis „Lupatas" — wahjsch. Sabeedriskâ un sinatnes daļâ interesantakais Jahna Klawas „Schweizes strahdneeziba un kulturas problema", kas aiskustina weenu otru sahpigu jautajumu ari muhsu strahdneezibas dsihwê un Fr. Mendera — „Politiskâs partijas", kur peerahdita to loma demokratiskâ walsts eekahrtâ. Italijas saschisma 10 gadus apskata Bruno Kalninsch, atklahjot sozialdemokratijas taktikas newaribu kas par eemeslu bija ari demokratiskâs Kreewijas sabrukumam (Kerenskischina). Bez tam wehl schajâ numurâ eespeests Nentowiza raksts par prolet. dramaturgijas usdewumeem un P. Wanaga par walsts peemaksu politiku. No plaschâs hronikas labakais apskats par Tomasa Manna referateem Winê. Austras Skujinas dsejolu rezensija pahrak weenpusiga. Waj weenigais dsejas mehrogs — sozialdemokratiskâs mahzibas? Zik to schajâ paschâ „Domu" lirikâ? Wajadsetu padomat.

Eriks Naisters.

Gloria
elegantas un izturīgas zīda zekes

Eespaidi „tuhkstots tornu" pilsehtâ Pragâ

Praga wakareiropeiiska pilsehta. — 600.000 besdarbneeku. — Apgrosijumu nodokli Latwijas sweests eekaro Tschechoslowakiju

(Muhsu spezialkorespondenta wehstule).

Ja brauzeens zaur Poliju zelotajeem leekas ne wisai interesants, tad to nekahdâ gadijumâ newar teikt par Tschechoslowakiju. Polijas lauki un apkahrtne stipri weenmuligi un paraſti, turpreti eebrauzot tschechu teritorijâ, pehz nedaudseem desmit kilometreem aina tuhlin mainas. Skaistâs lauku mahjinas, zementa zeltnes, isdailoteem krahjaineem dalstineem. Gandrihs katras stazijas tuwumâ atrodas wairakas fabrikas, kurâm skursteni wehl joprojam kuhp...

Tuwojotees walsts galwas pilsehtai Pragai, gar wagona logeem slihd garam aisween jaukakas dabas ainawas, gluschi ka kino lentâ. Aisween beeschak pazelas kalnu grehdas, starp plaschajâm plawam.

„Tuhkstots tornu" pilsehta Praga ar saweem 850.000 eedsihwotajeem, gul eeskehgta apkahrtejo kalnu widû. Pilsehtu dala diwi daļâs plaschâ kugojamâ Moldawijas upe. Pilsehta ihsti Wakareiropeiiska ar plaschâm asfaltetam eelam. Eebrauzejs pilsehtâ saudê jebkahdu sajehgu par satiksmes wirseeneem, jo Tschechoslowakijâ brauzeji un gahjeji brauz pa kreiso eelas pusi, bet wilzeeni pa labo. Eelas krustojot jabuht simtprazentigi usmanigam. Praga ir milsu musejs. Katras zeltnes kahras tilta un peemineklâ wehsture sneedsas atpakal wairakos gadus simtenos. Tschechi to paschi loti labi sin un tamdehl naw jabrihnas, ka pateizotees labi nostahditai reklamai un plascheem lihdsekleem Tschechoslowakiju gadâ apmeklê lihds 700.000 turistu. Par pehdejo labklahjibu walsts joprojam ruhpejas. Un teeschâm Tschechoslowakija war apmeerinat ar sawâm labeerihzibam kâ bagatos amerikanu miljonarus, tâ weenkahrschos turistus. Neleekulota laipniba, ispalihdsiba ir tâ, kas turisteem wiswairak wajadsiga. Un tschechs sin, ka winsch to weltigi nedara. Ahrsemneeki ilgadus eepluhdina walsts kasê jaunas un jaunas ahrsemju walutas rezerwes.

* * *

Bet tagad daschas rindinas par Tschechoslowakijas patreisejo saimneezisko dsihwi. Tâpat ka wisas zitas Eiropas walstis, ari Tschechoslowakija speesta isleetot wisus lihdsekļus zihnai ar patreisejo saimneezisko krisi un besdarbu. Ziteem wahrdeem jasaka, ka walsts pamasam peeleeto wisus tos paschus eerobeschojumus, kâ kontingentu sistemas, walutas isweschanas aisleegumu u. z., kâ Latwija. Ir tikai tâ starpiba, ka solus ko Latwija spehra schâ gada sahkumâ, Tschechoslowakija sper tikai tagad. Wehl nesen pawajarî besdarbneeku skaits pahrsneedsis 600.000 (14 milj. eedf.), bet tagad to skaits maileet kritees. Waldiba sper wisus solus, lai tâ jau leelâ besdarbneeku armija nepaleelinatos, bet schee soli ir tikai teoretiski. Pehz kontingentu sistemas eeweschanas Eiropas walstîs, Tschechoslowakijas ruhpneeziba nonahkusi leelâs gruhtibâs, isejas tikpat kâ nekahdas naw.

Milsigâs Schkodas un Pragas fabrikas aisween wairak samasina darbus un tagad jau deesgan prahwâ skaitâ atlaisch wezos darbineekus.

Walsts peeleeto wisas eespehjamibas tirgus eekaroschanai aisjuhras walstîs — Amerikâ, Afrikâ, Kinâ un Japanâ. Daudso besdarbneeku pabalsti walstij ir neissalami smags slogs. Lai deguhtu jaunus lihdsekļus — wisas isprezas un kairs weikalneezisks darijums apliktś ar sinamu proz. tâ sauktâ apgrosijuma nodokla. Pehdjamâ laikâ eewests pat ½ proz. nodoklis us eewedamâ sweestu. Raksturigi ka walsts nepretendê us darbineeku algam. Nejen gan algu paseminajumi tikuschi isdariti leelakâs bankâs us direktoru posteneem.

Tschechoslowakijas lauksaimneeku stahwoklis ir wehl neapskauschamaks. Lauzineeki eestiguschi milsu parados, kurus pateizotees ahrkahrtigi lehtajeem produkteem naw eespehjams nomaksat. Nahkot preekschâ loti beeschi gadijumi, kad lauzineeki eewestâs preces demonstratiwi atstahjot tirgus laukumâ, jo truhkstot pirzeju, kas dotu daudsmas peeklahjigas zenas. Tautsaimneeki ikdeenas zilâ daschadus projektus, bet lihds realakâm leetam neteek.

Pehdejâ laikâ walsti nodibinats speziels apmainas departaments, kura usdewums kahrtot walsts ahrejo tirdsneezibu us apmainas prinzipeem. Scheit japeesihmê, ka schi pretschu apmainas kahrtiba walstij naw nemas isdewiga, ja nemam wehrâ, ka walsts ahrjâ tirdsneezibas bilanze lihds schim bijusi aktiwa.

Sihmigi, ka Latwijas sweests Tschechoslowakijas tirgû eekarojis stipri redsamu weetu. Scho tirdsneezisko sakaru isweidoschanu sekmejusi muhsu walsts energiskee pahrstahwji Pragâ. Wehl pagahjuschâ gadâ Latwija, ka sweesta eewedeja seme, eenehma pirmo, bet Danija zeturto weetu. No 186 wagoneem Latwija eeweda 97. Tagad stahwoklis gruhtaks. Walsts atlauj eewest ikmehneschus taisni tik, zik praja patehrinsch, kuru neipehj segt lauksaimneeki. Tschechoslowakijas peensaimneeziba nostahdita us daudi semakas attihstibas pakahpes nekâ Latwijas. Pehdejâ laikâ gan stahwoklis sahk uslabotees, pateizotees walsts peeschkirteem pabalsteem un tamdehl naw jabrihnas, ka pazelas balsis par pilnigu sweesta eeweduma aisleegumu.

Wispahrejais dsihwes standarts Tschechoslowakijâ turas us 200 lateem mehnesî. Zejot us ohrsemem atlauts iswest 1000 kronas (150 ls). Tikpat leelu sumu atlauts katram pilsonim issuhtit ikmehneschus us ahrsemem. Manufaktura daudi lehtaka kâ pee mums, totees loti dahrgi dsihwokli.

Pragâ, nowembrî, 1932.

Karlis Mikelsons.

R. Waldmans
peedahwâ
selta, sudraba un daschadus zitus pulksteņus
Pulksteņu remonts
Marijas eelâ Nr. 15. Tahlrunis 2961

„Frantschi, pee eerotscheem, sahzees jauns pasaules karsch!"

Fantastisks notikums Wogesos

LTA. Parisê, 26. nowembrî. Kahds telegrafa eerednis Awiljê (Awillers) sahdschâ, Wogesu kalnos, aiſ pahrpratuma mobilisejis wisus zeema wihreeschus. Winsch kopâ ar kahdu palihgu, kas nemitigi lika skanet traukſmes swanam, un ar karogu rokâ apstaigajis wisu pagastu, pasinodams, ka esot sahzees karsch un wiseem eerotschus nesot spehjigeem wihreeschem wajagot stahtees armijas rindâs. Sahdscheneeki neaprakstamâ uſtraukumâ atwadijuschees no saweem gimeneem un prowjanta somam mugurâ dewuschees us apriņka mobilisazijas zentru Mirekuru (Mirecourt). Dseedot marſeljesu, wini slehgtâs rindâs eesoloiuschi kasarmâ, bet tur dabujuschi sinat no sargkareiwjeem, ka nekahda kara naw un, zerams, ari tik drihſ nebuhs. Israhdijees, ka notizis pahrpratums: generalschtaba peesuhtitâs instrukzijas, kurâs bija pasinots, kas telegrafisteem jadara mobilisazijas gadijumâ, eerednis noturejis par tuhlin ispildamu pawehli.

Hitlers dusmojas un draud!

Lta. Berlinê, 25 nowembrî. Adolfs Hitlers isdewis uſſaukumu, kurâ deklarê, ka winsch esot aizinats uſ Berlini, lai lihdsdarbotos waldibas krises atrisinaschanâ, bet aizinataji, kâ tagad israhdas, pateesibâ esot gribejuschi tikai glahbt Papena kabinetu un sagahdat winam, Hitleram, „otru 13. augustu". Winsch, Hitlers, tagad atkahrtojot to paschu, ko winsch jau teizis wehleschanu deenas wakarâ: „Tagadejâ sistema Wahzijâ jasalausch, ja negrib, ka ta salausch wahzu tautu!"

Ko danu „Sozialdemokrata" schurnalistam pateiza Greta Garbo

Daudſ rakstits par kino aktrises Gretas Garbo pehdejo nedelu zeļojumeem Eiropas leelpilsehtâs. Diwas deenas wina uſturejusees ari Kopenhagenâ, kur leelineeks Trozkis tagad notura wehsturiskas lekzijas. Kaut gan Trozkis wisadi wairas no schurnalisteem un ne labprahṭ eelaischas ar wineem sarunâs, tad tomehr tas winam neisdodas tik weegli kâ kino diwai Garbo. Garbo Kopenhagenâ isstaigajusi wisus lokalus, musejus un parkus un tomehr neweens schurnalists to nebija sinajis. Tikai diwas stundas pirms Stokholmas wilzeena ateeschanas danu sozialdemokratu partijas laikraksta „Sozialdemokraten" redakzijâ eenahza sinas par Gretas Garbo uſtureschanos Danijâ. Tuhlit „Sozialdemokraten" reporteri sarihkojuschi kino aktrises medibas. Netika schehloti lihdsekļi un laiks, lai winu nokertu. Wispehdigi Greta Garbo tika eelenkta no schurnalistu kadra uſ kahda weza prahmja. Bet ari tur wina netahwa fotografetees un uſ wiseem jautajumeem atbildeja ar dusmigu skatu.

Sawâ rakstâ reporteers nepastahsta, kur winam isdewees Gretu Garbo nointerwet, bet winsch atsihmê, ka Greta Garbo esot isteikusi wehleschanos uſstahtees filmâ tepat Eiropâ un uſ Holiwudu atpakal nebraukt. Danija winai loti patihkot. Weenigâ nelaime esot schurnalisti, kuri to apstahjot uſ wiseem stuhreem. Ls.

Ahrsemju jaunakee notikumi

Berlines polizijas prezidents apturejis komunistu zentralorganu „Rote Fahne" lihdz 16. dezembrim. LTA.

Strahdneeks ar eelauztu galwas kausu uſ wilzeena jumta.

LTA. Helsinki, 26. nowembrî. Turku-Helsinku wilzeenâ wakar norisinajusees mihklaina drama. **Wilzeenam brauzot pamanija, ka logs kahdâ kupejâ notraipits asinim. Tuwak pahrmeklejot wisu wagonu, uſ jumta atrada kahda jauna zilweka, 20 gadus weza strahdneeka Eino Silwera lihki ar eelauztu galwas kausu.** Diwi ziti wihreeschi, kas brauza tai paschâ kupejâ, bij iskahpuschi no wilzeena Kirkslettâ un nosuduschi.

Tragedijas paleekas.

LTA. Helsinki, 26. nowembrî. Hanges tuwumâ atrastas kahdas motorlaiwas atleekas. **Domâ, ka trihs zilweki, kas bija braukuschi motorlaiwâ, noslihkuschi.**

Ko prasa tschechu semneeki.

LTA. Pragâ. Tschechoslowakijas waldibai peesuhtitas plaschâs lauksaimneezibas sapulzês peenemtâs resoluzijas, kurâs semneeki kategoriski prasa lauksaimneezibas raschojumu pahrdoschanas zenu un paschismaksas isdewumu saskanoschanu, kâ ari steidsigu lehtaka kredita apgahdaschanu.

Franzija paraksta neuſbrukschanas lihgumu un slehdz tirdsneezibas lihgumu ar Kreewiju.

LTA. Parisê, 26. nowembrî. „Matin" sino, ka **Franzija tuwakâ laikâ parakstischot neuſbrukschanas lihgumu ar pad. Kreewiju.** Rumanijas waldiba pasinojusi, ka Rumanijas ihpatnejam stahwoklim newajagot buht par schkehrsli franzschu — kreewu pakta noslehgschanai, ko franzschu waldiba, kâ sinams, bija noslahdijusi atkarîbâ no lihdsigu paktu noslehgschanas starp SPRS un tâs reetumu kaimineem — Baltijas walstim, Poliju un Rumaniju. Pehz „Matin" sinam franzschu — kreewu pakta parakstischana notiks reisê ar jaunu uſsahkschanu par tirdsneezibas lihgumu starp abâm walstim. LTA.

Hindenburgs newar tik drihs isdomat, kam uſtizet waldibas sastahdischanu.

LTA. Berlinê, 26. nowembrî. Pee Wahzijas walsts prezidenta Hindenburga wakar eesahkâs apspreedes, kurâs pahrrunaja jautajumu, kam uſdot sastahdit prezidialkabinetu. **Berlines prese scho apspreedi apsihmê par „krona padomi", kas nosihmê, ka sabeedriba peegreesch apspreedem prezidenta pilli leelu wehribu.** Apspreedê peedalijâs bez walsts prezidenta Hindenburga walsts sekretars Meisners, kanzlers Papens un apsardsibas ministrs generalis Schleichers. Jaunâ kanzlera amatam politiskâs aprindâs, kâ ari presê mineti wairaki wahrdi, bet tos atkal atsauza. Kâ no labi informetas puses sino, apspreede isschkirojschus resultatus tomehr naw dewuji un walsts prezidents sawu galigo lehmumu prezidialkabineta jautajumâ atlizis. Turpinâs wehl wispahrejâs pahrrunas wadoscho politiku aprindâs un jadomâ, ka schodeen Hindenburga lehmums waldibas sastahdischanas jautajumâ naw gaidams.

Ja Hitlers dabutu wairakumu, tad wehlak winsch parlamentu waretu atlaist.

Lta. Berlinê, 25. nowembrî. Oficiosâ sewischki isſel walstsekretara Meisnera paskaidrojumu, **ka ari parlamentariskâ Hitlera kabinets lihdsigi Brininga kabinetam ar laiku waretu peenemt prezidialkabineta raksturu.** Schis paskaidrojums, kâ politiskâs aprindâs uſswer, jauskata par leelako pretimnahkschanu, kahdu walsts prezidents warejis israhdit nazionalsozialistu wadonim. Bet Hitlers prasijis, lai winam uſtiz kanzlera posteni bez kahdeem noteikumeem un gribejis tikai pehz eezelschanas noskaidrot sawas atteezibas pret reichstagu. Tas esot zelsch, kuru walsts prezidents war peeschkirt weenigi pahri partijam stahwoschai personai, kas bauda winâ sewischku uſtizibu."

Tuwakâ nahkotnê Polijas sejms ratifizeschot ar pad. Kreewiju noslehgto neuſbrukschanas paktu un isslihgschanas konwenziju. LTA.

Tautu Saweenibas padomes sehdes, kâ ari atbrunoschanâs sarunas pagaidam pahrtrauktas, jo wisu peezu lelwalstu galweree delegati aisstahjuschi Schenewu. LTA.

Seemelsweedrijas scherâs notwerta motorjachta ar 4000 litreem kontrabandas spirta. Jachtas ekipaschâ bij 2 somi un 6 igauni, kas apzeetinati.

Jaunewehletâ Danijas folketinga pirmâs sesijas atklahschana nolikta uſ 29. nowembri.

Irijas parlaments paaugstina eewedmuitu anglu kartupeleem un greestâm pukem. Lta.

Jaunsalaulatee prinzis Gustaws Adolfs un prinzese Sibilla eeradâs Stokholmâ. Sanemschana bija loti swiniga ar saluta schahweeneem u. t. t. Lta.

Skaisti rakstit loti weegli eemahzâs sarakstotees. Kurſa noteikumus pruuta par 20 sant. pastmarkas. Kaligrafs
K. Kristbergs, Rigâ. pasta kaste 977

Plaschu tautas sapulzi un disputu par besdarba un saimn. krises ihsteem eemesleem

sarihko apw. Latw. nazionalsozialistu partija kopâ ar zitâm organisazijam swehtdeen, 4. dez., plkst. pus 11 no rihta kino Palladium telpâs (Marijas eelâ 19).

Referês cand. jur. J. Schtelmachers u. d. z. Par waldibas soleem besdarba un tirdsn. ruhpn. un lauks. krises nowehrschanu, dubultamatneekeem, ahrsemneeku nodarbinaschanu, besdarbneeku pabalsteem un darba apgahdi, nodoklu pluhdeem, spekulaziju un korupziju, walsts lihdsekļu issaimneekoschanu, ahrsemju lihgumeem un eepirkumeem, schihdu un morduchaistu eespaidu, algas samasinaschanu un t. t. Wisas organisaz. un personas, kas wehlas disputâ runat, luhds peet. Brihwibas eelâ 14, ds. 6, tahlr. 33576 un disp. deenâ pirms sahkuma. Eeeja brihwa (waj pret labprahtigeem seedojumeem). Disputâ uſ wehleschanos war nemt dalibu ikweens sap. apmeklitajs. Spehlês kino musika.

Saimneeziskâ informazija

Niht finansu ministrijâ apspreede par walutas leetam.

Finansu m.jas tirdsneezibas - ruhpneezibas departaments ar saimneezisko organisaziju peedalischanos rihtdeen notur apspreedi par walutas leetam. Kâ sinams, pa[...] eewed daudz preces ahrpus kontingenteem, kurâm Latwijas banka samaksai walutu neissneeds. Ir pazelts jautajums ari par wehl tahlaku pretschu isnemschanu no kontingentu nomenklaturas, bet ministrijai rodas baschas par to, ka par ahrpus kontingenta eewestâm prezem tomehr ahrsemes uskrahjas parahdi, un importeeri schahdâ wajstahdâ zelâ tomehr mehgina samaksu „aisfihret" uſ ahrsemem, kas sawukahrt masina muhsu eekrahtâs walutas rezerwes. Patlaban uſ eksportu ari gruhti zeret, jo neskatotees uſ daschdaschadu konferentschu skaisteem wahrdeem un jaukeem slehdseeneem, wisas walstis tomehr noslehdsas ar „Kinas muhreem" un mehs nekur neredsam muitas un tirdsneezibas reschimu mihkstinaschanu. Taisni otradi, apgruhtinajumi starptautiskâ tirdsneezibâ aisween pawairojas.

Tapehz jau laikus jadomâ par leetu kahrtoschanu muhsu paschu mahjâs un jaisper soli draudoschas walutas krises nowehrschanai.

Koku pahrdoschanas leeta sahks no jauna kustetees?

Kâ sinams, kahdu laiku atpakal waldiba deesgan intensiwi weda sarunas ar ahrsemneekeem par muhsu kokmaterialu pahrdoschanu. Leeta gandrihs jau nonahza lihdz darijumeem, bet kad no „ahrsemneekeem" sahka prasit naudu lihguma garanteschanai, tad tee pasuda... Jasaka tomehr, ka waldiba sinamâ mehrâ bij maldinata par kontrahentu - ahrsemneeku kreditspehjam. Ar tik leelu pompu eewaditâs sarunas isbeidsâs ar behdigu fiasko. Un tas wiss notika tamdehl, ka pirzeji nebija wis kahdi solidi ahrsemneeki, bet gan diwi isbankrotejuschi Londonas schihdini.

Kâ dsirds, tad koku pahrdoschanas leeta nahkschot par jaunu deenas kahrtibâ. Schoreis waldiba sarunas par koku pahrdoschanu eewadijusi ar ahrsemneekeem zaur kahdas weetejâs solidas priwatbankas starpneezibu. Ari daschas politiskas partijas, kuras agrak uſ koku pahrdoschanu „ahrsemneekeem" (un pee augschâ aprahditeem apstahkleem tas zitadi ari newareja buht) — raudsijuschâs noraidoschi, tagad sawu weedokli grosijuschas.

Tirdsneezibas un ruhpneezibas akz. sab. „Osram",

pee akziju kapitala 100.000 ls un bilanzes ls gada 30 junijâ 416.357,07 ls, eepreekschejâ gada darbibu noslehgusi ar 31.397,31 ls leelu saudejumu. Saudejumi galwenâ kahrtâ zehluschees uſ wispahrigeem isdewumeem.

Finansu ministrija pahrnem Ekonomiskâs sabeedribas ihpaschumus.

Latwijas lauksaimneeku ekon. s-ba palikusi parahdâ finansu m-jai kahdus 100.000 ls. Ka nodroschinajumu schim aisneemumam sabeedriba agrak eekihlajusi ministrijai wairakus nekustamus ihpaschumus. Ar nonahkschanu maksaschanas gruhtibâs finansu m.jai tagad nahkschotees jau tuwakâ laikâ pahrnemt sawâ rihzibâ un laist uhtrupê kahdus 3 Jelgawâ atrodoschos Latw. lauks. ekon. sab-bas ihpaschumus.

Ko tauta domâ par naudas pawairoschanu?

Ko par „emisiju" runâ balbeeru weikalos, kafejnizâs un galas skahrnos. — Kapehz Anglija mums uſtizas? — Wai inflazija ir tas pats kas i nfluenze?

Saeimâ, balbeeru weikalos, kafejnizâs, basnizâ, galas skahrnos un wisur zitur maso lauschu un leelo kungu sarunu temats ir jaunâ naudas islaischana. Saeimâ par emisiju runâ gudri, gari un plaschi. Balbeeru weikalos waloda naw tik „augsta" un tur beeschi ween gribot, negribot japeekriht balbeera slehdseenam, jo winam bahrdas nasis rokâs. Kafejnizâs kungi ar eebuktetâm biksem un damas ar Antona manikiri par naudas islaischanu preezajas, jo buhschot weeglaki dabut skanigos latus pret weenu otru wekseliti. Darba weetâs uſ jauno naudas islaischanu tauta skatas zaur wisai druhmu prismu. Tur jautâ, wai neeestahschotees krises padsilinaschanâs. „Emisija" esot „inflazijas" jaunakâ mahsa.

Muhsu lihdsstrahdneekam par naudu bija saruna ar trim Latwijas pilsoneem — **Mikeli Graikstu no Wainodes, Jahni Sidrabenu no Peldu eelas un waschoni Kleinbergai,** tepat Rigâ.

Graikstis uſ Saeimas kungeem wareni noskaitees. Winsch ar wisu kruhti eestahjas par rezerwes naudas sihmju islaischanu no walsts bankas un nesaprot, kamdehl latwji baidas no inflazijas. Winsch aisrahda, ka nemas nebuhtu slikti, ja Latwija nodrukatu pahris desmitu miljonu latu desmit, peezdesmit un simtlatu „scheinês". Kad eejautajos, kur tad muhsu walsts nems schim jaunajam islaidumam segumu, tad Graikstis tikai pasmaida un gudri filosofedams saka:

„Ka Latwija meklês segumu ahrsemês, tad wina neeet pareiso zelu. Wai neisklausas sawadi, ka angli dod mums aisdewumu weenigi uſ uſtizibas un walsts ihpaschumu pamata, bet mehs latweeschi, kureem schee ihpaschumi peeder, tahdu uſtizibu nenesam uſ sewi, t. i. mehs neuſtizamees paschi sew un tamdehl no lauzineeziskâ weedokla skatotees, isskatamees smeekligi Wakareiropas preekschâ.

Peldu eelas eedsihwotajs Sidrabens ir pawisam zitos uſskatos. Winam bail no inflazijas, jo 1920. gadâ winam mirusi seewa un diwi behrni ar influenzi. Gruhti man nahkas eestahstit, ka inflazija naw sehrga. Sidrabens domâ, ka jaunu naudu drukat newajadsetu, jo wai tad nepeeteekot leeleem kungeem ar tâm „scheinem", kas sadrukatas. Neweenu aisdewumu no walsts lihds schim winsch neesot prasijis un ari uſ preekschu neprasischot, jo kas winam nabaga rokpelnim kaus ar bankas wihreem runat. Wisâ sawâ 45 gadu ilgajâ muhschâ winsch neesot neweenu wekseli israkstijis, jo wai naw dsirdets, ka wekselu nepareisas israkstischanas dehl daudseem bijis jaeet zeetumâ un winam zeetums, kâ deewbijigam wihram, neesot nekahda basniza.

Waschonis Kleinbergis ir leels Latwijas patriots. Tehws un mahte winam bijuschi wahzeeschi un abus tos diwus gadus atpakal uſ kapeem aiswadijis mahzitajs Burchards. Turpretim winsch wahzeeschus newarot eeredset ne azu galâ. Sawâ gimenê leetojot tikai latweeschu walodu un esot kahdas latweeschu politiskâs partijas beedrs.

„Paschreis Rigâ," fazija Kleinbergis, „brihwas naudas ir loti maſ un tamdehl es buhtu loti preezigs, ja kungi Saeimâ nolemtu atlaut „eet" apgrosibâ teem naudas krahjumeem, kas gadu gaitâ „sewilkti". Tâ pat buhtu labi, ja tiktu drukatas jaunâs desmitlatu sihmes, buhtu darbs „briketajeem" un muhs tos ma'os wisadi schihberi newaretu tik ahtri peeschmaukt ar aiskrahstu taisitu naudu." Ls.

Preses prahwas

Rigas apgabalteesas 3. kriminalnodala schinis deenâs isteesaja prahwu pret [illegible] „Latweeschu Balss" atbildigo redaktoru, sw. adw. W. Holzmani par kahda prowinzes ahrsta aisskarschanu. Teesa pehz ilgakas apspreedes nolehma sodit Holzmani ar 1 deenu arestâ un naudas sodu. Tâ pati kriminalnodala preses un literaturas leetâs pret „Melnâs grahmatas" autoru, kapt. Otto Wihzupu, Armu Bratschu un „Pehdejâ Brihdî" redaktoru sodija apsuhdsetos par zitada rakstura nodarijumeem ar zeetuma soda mehnescheem.

Saeimas petiziju komisija Leepajâ.

Wakar Saeimas petiziju komisijas lozekli eeradâs Leepajâ uſ wgirakû skolu apskati sakarâ ar komisijai eenahkuscham suhdsibam.

—kt.—

Latw. dramat. kursi (Seltmata wadibâ) sarihko pirmdeen, 28. now. plkst. 8 wak. **skatu wakaru.** Intereſenti war buht **eejas kartes kursu** birojâ wai no audsekneem.

Romans noslepkawojis wezmahminu!

Tschikageeschus uſtrauzis kahds wisai neparasts gadijums kahdâ no Tschikagas preekschpilsehtam, **netahlu no 1933. g. wispasaules isstahdes laukuma. Tur kahdâ wezâ zisternâ atrasta stipri sakropota 67 g. weza miljonare Elene Sakse.** Ilgu laiku polizija newareja atrisinat seeweetes noslepkawoschanas problemu. **Aisdomâs tika tureta pat Al-Kapones banda,** jo wezâ seeweete arween mehdsa grejnotees ar dahrgu dimanta gredsenu un **ihpatnejâm tuhkstots dolaru dahrgâm dsintara krellem.** Tomehr drihs ween schis aisdomas bij jaatmet, jo gredsenu atrada Saksis gulamistabâ un krelles daschus simts metrus tahlu no slepkawibas weetas.

Tas sawadakais bija tas, ka tajâ paschâ deenâ, kad Sakse tika noslepkawota, no miljonara **Arnolda mahjam nosuda miljonara dehls, 16 g. w. Berts.** Par wina atraschanu tehws bija isſludinajis leelu godalgu.

Mihklaino gadijumu noskaidrot schinis deenâs uſnehmâs kahds Tschikagas detektiwu birojs. Drihs ween detektiws Murfijs atrada sareschgitumam atslehgu. Israhdijâs, ka wezo Ellenu Saksi noslepkawojis 16 g. w. Berts Arnolds. **Pamudinajumu wina breesmu darbam dewis kahds Edgara Wollesa kriminalromans.** Tur bija attehlota slepkawibas drama Londonas padibenos. Pehdejai uſ mata lihdsigs Arnolda maſdehls Berts. Atteezigâs weetas romanâ bija strihpotas ar silu sihmuli. Tamdehl amerikanu laikraksti tagad aisrahda, ka Berta wezmahminu Ellenu Saksi naw wis noslepkawojis winsch pats, bet augschminetais Wollesa **kriminalromans.**

Ls.

Us kahdeem pamateem war noslehgt tirdsneezibas lihgumu ar Kreewiju?

Muhsu sabeedriba ahtri usleesmo un ahtri apdsisi. Tirdsneezibas lihgums ar Padomju Kreewiju neien dsihwi nodarbinaja lauschu prahtus, bet tagad tas jitkâ peemirsts un nogrimis ministrijas kahrtejo darbu tumjâ. Jit palaimeklejot war konstatet, tad ofizialais stahwoklis joprojam ir tahds pat, kâ ministru prezidents sawâ laikâ sinoja: teeschas sarunas starp abu walstu delegazijam pahrtrauktas, bet tas wed ministrija... sarakstischanâs zelâ.

Tagad nu mums beidsot jaktuhst skaidribâ par to, zik kreewu preekschlikumi ir peenemami jeb nepeenemami. Daka no lihgumslehdsejeem tajâs domâs, ka kahdu weenoschanos beidsot waretu panahkt, jo diferenzes starp abu walstu wehlejumeem nemas tik dsikas neesot.

Zik noskaidrojees, tad sinas par kreewu politiskam prasibam, kuras sawâ laikâ usjpeldeja ..., israhdas ahrkahrtigi pahrspihletas. Ne... noteikumu par komunistu legalisaziju waj ... eelaischanu kreeweem naw bijis. Tee ... wehlejuschees, lai us wiņeem skatas tâpat ... ziteem kaimiņeem un lai weena daļa pre... sawu pastahwigo rihdischanu. Schis ... jau faktiski ispildits, jo daschi organi us ... no ministrijas puses ir sawu toni ... un kahds redaktors pat esot zeļojumâ ... ahrsemem. Otrs wahrigais punkts ... Kreewijas attiezibâs bija — mo... organisazijas Latwijâ, kas kuhdija ne ... pret Kreewiju, bet arî pret muhsu demo... republiku. Arî schis punkts tagad ir ... jo monarchistu wajaschanas sahkâs ... laikâ ar tirdsneezibas sarunu eewadischa... Maskawâ.

Pehz apmehram atrastâs politiskâs platfor... tagad atleek meklet tirdsneezisko basi. We... lihgumâ bija paredsets, ka Kreewija eepirks ... mums prezes par 40 miljoneem latu un ... sawas prezes Latwijâ par 18—20 mil. ... Bet nebija paredsets, kahdam prozen... no Latwijâ eepehrkamâm prezem jabuht ... wehrtigam Latwijas raschojumam. Kâ to ir ... tajsni galejâ labâ spahrna prese, ... muhsu iswedumâ postenos us Kreewiju, kâ tekstilijâs un dselss isstrahdajumos, Latwijas „raschojums" faktiski bija weenigi darbs, kas sastahda trescho dalu no prezes ismaksas, jo wisas jehlweelas bija importetas no ahrsemem. Ja tâ, tad isnahk, ka arî agrak tirdsneeziskâ bilanze ar Kreewiju mums ir bijusi lihdsswarâ resp. imports atteezees pret eksportu kâ 1:1. Tas ir, stahwoklis, bija tahds, kahdu tagad arî jaunâ lihgumâ pehz muhsu ofizialâm sinam grib stabiliset kreewi. Pee tam, kâ eksports, tâ imports grosijtos ap 5 miljoneem selta rubļu resp. ap 13 milj. latu. No schis sumas pee kreewu eepirkumeem leela, ja ne leelakâ daļa nahktu us muhsu **lauksaimneezibas raschojumeem,** kas wisi ir simtprozentigi Latwijas produkti. Un tikai pahrejâ pretschu daļa buhtu jaukta.

Kreewija leek preekschâ mums importet sawas galwenâs eksportprezes, kuras mehs tâ kâ tâ neraschojam un pehrkam: **ogles un naftu** (tâs pee mums eewed Polija), **zukuru** (Polija, Wahzija, Tschechoslowakija), **labibu** (Amerika), **sahli** (Polija un Wahzija), **benzinu** (Anglija, Amerika).

Pretimnahkot schahdai wehleschanai, waldibai noteikschana buhtu tik tahlu, zik tahlu us augschejâm prezem atteezas walsts monopols jeb arî kontingenti. Saprotams, ka us preekschu newaretu weizinat tirdsneezisku sakaru attihstibu ar Kreewiju, ja, peemehram, eepehrkot monopolu prezes, jau eepreeksch rihkotu **nepirkt no kreeweem** (daschi stahsta, ka tâ tas esot bijis ar zukuru un labibu). Weenigais isschkiroschais par to, no kuras walsts pirkt, waretu buht muhsu walsts ahrtirdsneeziskâ bilanze ar scho walsti un briwa konkurenze resp. zenas lehtums.

Waldiba bes sawâm eegahdem war eespaidot pretschu kustibu ar kontingentu noteikschanu. Scheem kontingenteem labo atteezibu dehļ newajadsetu isweħrstees par barjeru pret Kreewiju un eewedumu noleegumi nedrihkstetu buht sekas pilsoniskâs eekahrtas antagonisma ispaudumam pret Kreewijâ waldoscho eekahrtu.

Wispahrigi, walsts ahrtirdsneeziskâs atteezibâs buhtu jaatkauj briwa konkurenze ahrpus katrâm politiskâm partiju simpatijam un antipatijam un nebuhtu peelaischama tahda politika, kahdu esot deklarejuschas lihds schim daschas atbildigas personas, proti, isteikdamâs, ka nekahdi nezeetischot, ka ridsineeki patehrejot kreewu maisi, metot pee tehjas kreewu zukuru, dedsinot kreewu petroleju, putrai peeberot kreewu sahli, bet auto „usfurbulejot" ar kreewu benzinu. Ja wisis tas notiktu pretschu apmainas un muhsu raschojumu pabalstischanas labâ, tad tas nebuhtu nekahds grehks, jo kreewu petrolejas waj sahls dehļ tatschu neweens nepaliks par komunistu.

Ja muhsu waldiba sawâ tirdsneeziskâ politikâ eeturetu taisnigu neitralitati, tad kreeweem newaretu buht nekahdu eebildumu un ja tad winu prezes newaretu noweetotees Latwijâ, tad ta buhtu zenas waina resp. kreewi peerahditu, ka nespehj konkuret ar zitu semju priwateem tirgotajeem.

Par katru zenu mehs lihgumu nedomajam un nedrihkstam slehgt, bet mehs esam pahrleezinati, ka weseligs saprahts no abâm pusem tahdu „katru zenu" arî nemas nepraja.

Kas atteezas us kreditu no muhsu puses kreeweem, tad tahds jau lihds schim ir bijis atkauts apm. lihds 5 milj. lateem un us preekschdeenam scho kreditu wajadsetu pat dubultot, ja peeturamees pee prinzipa, ka kreditejama buhtu ta eksportdaļa, kas ir Latwijas raschojums. **Ta raschojumu daļa, kas nahk no ahrsemem, teek jau krediteta ahrsemês** un tapehz fabrikants war winu tahlak kreditet Kreewijai.

Lihgumu mehs noslehgsim, ja abas puses peeturesees pee weseliga prinzipa, ka neweena puse nedrihkst prasit no otras isnehmumu, bet ka abâm pusem ir weenadas intereses pee weenlihdsigas pretschu apmainas.

Muitas nolaidums kreewu eewedprezem no muhsu puses buhtu premija pee muhsu lauksaimneezibas raschojumu isweduma, jo schahdas paschas premijas 4—5 reis augstakâ apmehrâ jau teek maksatas no walsts par muhsu lauksaimneezibas raschojumu (linu, bekona sweesta) isweschanu us Wakareiropu.

Mehs zeram, ka us muhsu aprahditâs bases abu walstu teeschâs sarunas drihsumâ atjaunosees.

Tagadejais sarakstischanâs weids zaur ahrleetu ministriju muhs waretu nowest pee lihguma tikai pehz wairakeem gadeem.

Par pazeminātām cenām! Par pazeminātām cenām!
Slēpes un slidas
un citus sporta piederumus lielā izvēlē pirksiet tikai pie
K. Bukass, Rīgā, Tērbatas ielā № 1/3
Tālrunis 34125
Lūdzu pārliecinajaties! Vairumā un mazumā

L. S. C. O. Skautu Draugu Komitejas
Pēcpusdienas tēja
Svētdien, 1932. g. 27. novembrī, pīkst. 17
VIRSNIEKU KLUBA TELPĀS, Valdemāra ielā 5
Piedalās: dziedātāja Z. Caunes jkdze, operdz. Jākobsona kgs un vijolists Ruševica kgs.
Ieejas maksa: 1,50, stud. un karavīriem 1,—.

Amerika gatawojas sausâ reschima atzelschanai.

Kalifornijas wihnruhpneezibâs wisu sausâ reschima laiku glabajâs wihni, kurus legali nedrihksteja pahrdot. Schis noliktawas tagad gatawojas sausâ reschima atzelschanai un wajadsibas brihdî tirgû laidis sawus milsu krahjumus. Wihnu noliktawu strahdneeki walkâ sewischkas maskas, kas sargâ sejas no plihstoscheem stikleem.

Soz.-demokratus, kureem peeder nekustami ihpaschumi, wairs nezels augstos amatos

„Sozialdemokrats" eeweetojis atbildi us jautajumu: **Kapehz wadoschee partijas beedri eegahdajas nekustamus ihpaschumus?**

„Partija nekad naw ar atsinibu isteikusees par leelaku **ihpaschumu** eeguhschanu no partijas beedreem, nedz arî tahdu weizinajusi. Tomehr sozialdemokratu partija wisumâ naw bijusi ihpaschneeku, nedz bagatneeku partija.

Ihpaschumi ir tikai dascheem winas beedreem. Tee eedalami diwâs daļâs: ihpaschumi, kas partijas beedreem peeder mantoschanas zelâ un ihpaschumi, kas eeguhti jaunakâ laikâ no beedreem, kas eenehmuschi labak atalgotus partijas ustizibas amatus walsts waj paschwaldibas deenestâ.

Pret pirmajeem newar nekahdus eebildumus zelt, jo, ja turigu wezaku lauku mahju waj pilsehtas namsaimneeku dehli waj meitas eestinuschi par labaku stahtees sozialistu rindâs, tad strahdneeziba tos war tikai apsweikt un wini naw sliktaki sozialisti, ja winu wezaku ihpaschumi mantoschanas zelâ pahrgahjuschi winu ihpaschumâ.

Zitadi partija noskahjusees pret **teem ihpaschumu eeguwejeem, kas sawus ihpaschumus pirkuschi waj pirkuschi pehdejos gados, atrasdamees labak atalgotos partijas ustizibas amatos** walsts waj paschwaldibu deenestâ...

Naw eemesla scheem beedreem pahrmest, ka wini sawus ihpaschumus eeguwuschi launprahtigi isleetojot sawu amata stahwokli, tomehr war rastees eespaids, ka strahdneeku wehletee partijas darbineeki personigi eedsihwojas. No schahda eeskata partija war sauzet. Tapehz partijas kongress un zentralâ komiteja isteikusees pret schahdu ihpaschumu eeguhschanu un nolehmusi beedrus, kas schos lehmumus neeewehros, us preekschu atbildigos ustizibas amatos neiswirsit."

Tahlak laikraksts atsihmê, ka leeli ihpaschumi peederot arî latweeschu komunisteem un ziteem, kas kreisaki, nekâ sozialisti. Bij. komunistu dep. Jankusam Leepajâ peederot nams, P. Sikutam nekustams ihpaschums Rigâ, „kreisam" A. Kurzijam greşna wasarniza Juhrmalâ, Kaschoks usbuhwejis 6-stahwu namu wairaku simtu tuhkstoschu latu wehrtibâ un Slaugotnis-Zukurs rentejot pilsehtas pusmuischu. No ta „S." iswed slehdseenu, ka starp komunisteem un sozialdemokrateem nepastahwot nekahdas prinzipielas isschkiribas. Warbuht pehdejeem gan peederot wairak ihpaschumu, bet arî tas esot weegli isskaidrojams, jo soz. partija esot leelaka un winai peederot wairak eespaidigu weetu.

Kâ lihds schim noritejusi maintirdsneeziba

Kâ muhs informê, pretschu apmainas darijumus finansu ministrijai lihds schim peeprasijuschas kahdas 66 firmas, bet atkaujas peeschkirtas 25 gadijumos, pee kam scho darijumu importa pretschu kopwehrtiba sastahdijusi 1,1 milj. ls, bet eksporta — 1,8 milj. ls. Pretschu apmaina noritejusi samehrâ ar stipreem sareschgijumeem un **no peeschkirtâm 25 atkaujam tikai 5 apmainas leetas, kuru darijumu kopsuma istaisa 250.000 ls, iswestas lihds galam.** Esot zerams, ka apmainas tirdsneeziba ispildischotees wehl kahdâs 5 leetâs, apmehram par 200.000 ls, kahdâ kahrtâ maintirdsneeziba lihds schim gala resultatâ dewusi stipri maß positiwa. Sakarâ ar schahdu apmainas tirdsneezibas kustibu, **finansu min-ja deesgan skeptiski rangotees us schi tirdsneezibas weida peepatureschanu arî turpmak.** Apmainas tirdsneeziba, pehz ministrijas domam, tomehr **buhtu peepaturama atteezibâ us tâm walstim, kur muhsu eksporteereem ir gruhtibas ar pretschu samaksas sadabuschanu, un ar tâm semem, kur pee schahda tirdsneezibas weida waram eeguht jaunus pretschu noweetoschanas tirgus.**

Wispahrejais stahwoklis weetejâ tirgû tahds, **ka importa pretschu ir peeteekoschi,** bet sakarâ ar saimneezisko krisi, eedsihwotajeem leelâ mehrâ samasinajuschâs pirktspehjas, kalab eewestos pretschu kwantumus wehl ilgi newarês patehret. Ar kontingentu eeweschanu, kas stiprâ mehrâ aissargâ un weizina weetejo ruhpneezibas nosaru attihstibu, jo leelâ mehrâ wairojees arî muhsu paschu raschoto pretschu patehrinsch. Newis beidsot sche sinamu lomu spehlejis arî tautas patriotiskais gars, jo eedsihwotaji itin labi apsiwer, ka mehs waram tikt us preekschu un muhsu saimneeziskâ dsihwe atselt tikai tad, ja mehs patehrejam paschu raschojumus. Tapehz arî weetejo pretschu patehrinsch arween wairak sahk eenemt domineioscho lomu.

Soz.-demokrati sasauz ahrkahrteju Rigas domes sehdi 1. dezembrî

—rs. Rigas domes sozialdemokratu frakzija wakar eesneegusi domes preekschsehdetajam K. Dehkenam preekschlikumu, sasaukt ahrkahrteju domes sehdi 1. dezembrî. Deenas kahrtibâ galwenais punkts buhtu **strahdneeku algu jautajums.** Kâ jau sinots, pilsehtas walde sawâ peektdeenas sehdê pilsehtas usnehmumu deenas strahdneekeem samasinajusi lihdsschinejâs algas, nosakot tomehr tâs par 10 proz. augstakas nekâ ofizialâ darba tirgû. Sozialdemokrati prasa atstaht lihdsschinejâs algas. Bes tam wehl deenas kahrtibâ buhs wisi tee jautajumi, kuri eepreekschejâ domes sehdê netika islemti kworuma truhkuma dehļ.

Sakarâ ar to „Sozialdemokrats" raksta, ka turpmak sozialdemokratu frakzija domê grosischot sawu taktiku, ja pilsonu spahrns arî us preekschu turpinaschot „noraut kworumu" pee swarigaku jautajumu islemschanas.

Zildinama preekschsihme

Akz. sab. „Rigas wilnas manufaktura", kuras wehrtigâ dahwana Maras basnizai — altara tepikis — wehl wiseem jo labâ atminâ, schinis deenâs **dahwajusi par labu Rigas truhzigeem behrneem wadmalu un kleitu drehbes.** Kâ sinams, wajadsiba pehz siltâm drehbem truhzigo behrnu starpâ loti leela un tapehz jo silti apsweizams ikkatrs seedojums, kursch nahk no muhsu eewehrojamako un leelako firmu puses. Akz. sab. „Rigas wilnas manufaktura", kas ikdeenas eekaro wisplaschako masu simpatijas, pirmâ atzerejusees leelo besdarba postu un ar seedojumu Rigas masajeem, truhzig. pilson. peerahdijusi sawu atsauzibu wisgruhtakâ krises laikâ. Zeresim, ka schai zildinamai preekschsihmei sekos arî zitas latw. firmas — un truhzigo behrnu wahrdâ akz. sab. „Rigas wilnas manufakturai" issakam wisdsilako atsinibu

Schodeen, swehtdeen, 27. nowembrî
12 skrehjeeni
Sahkums plkst. 11,30 deenâ
Hipodromâ rikschoschana

Eeejas maksa no Ls 1.— lihds 3.—
Kases atwehrtas no plkst. 11 rihtâ.

... Lejas-Kruhminsch

Keisars

(No tehlojumu zikla „Masâ ostâ"

(Turpinajums.)

Ja: kas tas ihsti bija par zilweku?..

Jau drusku tuwak keegelu sargam peetika „jaunâ paaudse": usrauga tschaligais sarkanmatainais Heins un nahradsneeka klusais Teips. ...nam sargs atkahwa nahkt laukumâ, skatitees, kâ kreewini, stenedami, dsen kalnâ smagâs keegelu kerras, tschalot un jautat pehz sirds ... un daschkahrt us sinkahrigâ puisa jautajumeem: „Hören Sie, Wächter", waj „Was macht denn der Kerl da?" atbildeja ihsi waj ...digi, tomehr ne nelaipni. Ar Teipi Keisaram ... nodibinajâs sinami draudsibas sakari: tas ... wakaros atnahkt pee sarga, parahdit, ... schis te dara, un pasehdet brihdî winam lihdsas us sola pee mahjeles seenas. Wispahr, li..., ka no behrneem Keisars tâ newairijâs, kâ no pahrejâs apkahrtnes — no leelajeem.

Tahdâs reisês abi: wezais weentulis un nahradsneeka puika sehdeja us solina nolaisitâm ...m, mailee salihkuschi, klusedami; tikai ... atskaneja weens, otrs ihsis wahrds un ... us to. Ja kahds tâ tos abus buhtu wa...is nowehrot no tahleenes, tad newilus domatu, ka tur sehd diwi masi wezischi, sawâ dsihwes wakarâ eegrimuschi dsilâs domâs par pasaules mihklam...

„Man nu buhs jaeet us mahju..." Teips eeteizâs.

Keisars pazehla galwu.

„Ja, tad ar labwakaru. Tas labi, ka atnahzi. — Es wehl pasehdeschu." Un Teipam aisejot, winu pawadija sarga ilgs, silts skateens. Pehz tam wezais wihrs salihka par jaunu, atspeeda galwu rokâ un sehdeja wehl ilgi — tahdos wakaros, kad nahragu ar kreewineem te nebij' un wisapkahrt waldija dsiisch klusums, saplushdams kopâ ar pelêko nakti...

*

Kaut gan Konstantins Keisars bij aisgahjis no dsihwes weentulibâ, winam tomehr neisdewâs noahrdit ais sewis wisas laipas? — saites ar pagahtni un tuwineekeem nebija wis pilnigi pahrrautamas.

Wehlu wakaros, kad darbi un troksnis masajâ ostâ bij aprimuschi, laiwineeka Teips, airedamees sawâ „Buzefalâ" pa ostu, waj aplaistidams pukes un deewkozinu „dahrsinâ", — weenâ weenigâ masâ dobitê, — redseja no tahleenes sawadu skatu. Pa augstâ dambja schkeltni — zaurbrauktuwi, Anjona restorazijas tuwumâ, lehnos sotos, kâ tuhlodamâs, isnahza melna, smujdra seeweete. Isnahza, apstahjâs, pagreesa waigu pret keegelu kopam, ais kurâm slehpâs Keisara buhdina, un skatijâs. Labu brihdi... Dambja galâ, pee zaurbrauktuwes, pazehlâs gara laudse pehrn, aispehrn nokrautu akmenu. Seeweete paspehra pahris solu sahnisch, apsehdâs us augstakâs akmena schkautnes un kâ sastinga... Un tad Teips redseja, ka seeweete pazehla schkidrautu, — winai bija galwâ plata zepure, — un ar mutautinu slauzija azis... Puikam noschwingsteja ausis; winam sametâs scheł tur tâs sweschâs seeweetes. Kam gan wina raud?... Pehz neilga laika seeweete peezehlâs, nosita ar roku no drehbem putekļus, ascheem soleem gahja pahri us Bajarowu laukumu un nosuda keegelu stabu starpâ.

Tahdu skatu masais laiwineeks pehdejo wasaru bija nowehrojis diwi, trihs reises.

Teips ... atkal airetees, tatschu jautajumi, ... ais ... pirknejâs wina smadsenês.

Kas sweschâ tahda bija? Un kas winai — melnai, smalkai damai — bija meklejams keegelu sarga mahjelê?..

„Keisars sawâ tumschajâ istabinâ paschureis nozehla no uguns grahpiti un nokahja sausus kartupelus, kad pee durwim kahds peegrabinaja. Winsch sarahwâs, tomehr nepazehla galwu un neatskatijâs; nesauza arî parasto: „Eeksâ!"

Durwis pawehrâs un pa tâm klusu, us pirkstu galeem eeslihdeja melnâ seeweete.

„Labwakar!..." Sweizeens bija pakluss un nedrosch, tâ sawadi gari nowilkts.

Keegelu sargs winu neatnehma, bet joprojam rihkojâs ap pljotinu: nolika grahpiti us muhrischa un lehja no spaina ar stopinu trumuli uhdeni tehjai. Tikai pehz brihscha winsch pagreesa eesahnus galwu pret eenahzeju, kas tumsâ bija tikko saskatama, un kâ rijot lejâ seekalas trauslâ, smagâ balsi jautaja:

„Kam tu nu atkal nahzi?"

Tad winam bija leela nemschanâs gar plihti: bij japaskalda malka, japeekur uguns un japarauga karstee kartupeli... Runatees ar weeschnu winam nemas neatlika laika.

„Tehws!..." Mihkstâ balss skaneja tik luhdsoschi, tuwu raudam.

Seeweete stahweja wehl turpat pee durwim, saknupusi, nokahrtu galwu, kâ ubags, kas luhdsas maises garosinu.

„Ja, kas tad ir, kas ir?" Keisars zeeti, nepazeetigi sauza un, kâ jautajumu pastiprinot, zirta ar pagali pa muhriti.

Par atbildi seeweete sahka spehji schnukstet.

„Atkal ta pati wezâ litanija!" Keegelu sargs sabikstija uguni un ar troksni aissirta zeet plihtinas durwis. „Tu sini, es seeweeschu asaras nemihlu — un netizu tâm wairs arî. Ko tu mahzees wirsû, ko man nedodi meera?... Es nu reis domajos atradis klusu, weentulu kaktu, kurâ waretu nolihst un meerigi nomirt, bet welti! Juhs man pa pehdam pakal — kâ kurti!"

Neparadis te weentulibâ turet garas runas, wezais wihrs aissmaka, atnehma elpu, atklepojâs, laizinu kluseja, tad rahmaki, paguruschu balsi, kâ nomozits, waizaja: „Ko tu no manis gribi?"

Atbilde tuhlin nenahza. Tumsâ bija dsirdamas tikai apspeestas elsas. Tad seeweete pusbalsi eeminejâs:

„Waj tu neaisdegtu uguni —?"

„Ne, kam to?" Keisars atrubza. „Es jau nedomaju tew azis skatitees!" Winsch ihsi, sihwi eesmehjâs, — bet tad, pretrunâ ar saweem wahrdeem, iswilka no kabatas rulliti sehrskaltinu, uswilka weenu un aisdedsinaja pee seenas masu skahrda lampinu ar peekwehpuschu, augschgalâ nosistu zilindri, — sositu „gaiļa azi".

Lampinas wahjais spihdums tagad krita us wehlo melno weeschnu. Ta bija wehl pajauna tumschmate, gadu trihsdesmit waj drusku wairak, slaidu figuru un sejaspanteem. Peere, deguns — sem us augschu atbihditâ schkidrauta — usrahdija sinamu lihdsibu ar wezo keegelu sargu; arî mute bija masa, luhpas plahnas. Gihmis, sinams, bija jaunibas spehka un spirgtuma pilns, tâpat augums zitads — leels un wingrs.

Seeweete pahrwilka smalku mutautinu pahr saraudatajeem, weegli ustuhkuschajeem plaksteem un smagi nopuhtâs.

Mahjinas saimneeks pagahja soli dsiļak istabâ, atspeedâs ar muguru pret galda malu, salika rokas pahr kruhtim un zaur peeri tumschi luhkojâs us sawa meera trauzetaju.

„Nu — kas tew bija manim sakams? Es gaidu. Bet runâ ihsi, man jaehd wakarinas un jaeet pee meera."

Jaunâs seeweetes apakschluhpa parauistijâs, saschkeebâs kâ us jaunâm raudam.

„Tahds tu arween pret mani!..." Wina nesamanija, ko tahlak teikt, pameta apkahrt azis, noplaka us masa krahgischa eeblakus durwim un nolaida galwu.

Eestahjâs brihtinsch klusuma. Us plihtes trumuli sihza uhdens.

„Tehws," seeweete luhdsâs, „kad mehs reis salihgsim meeru?"

(Turpinajums sekos.)

Artura Wihtolina ſeewas generalpilnwaras wiltoſchanas prahwa teeſu palatâ

Diwi leezineeki apgahſch ſwarigo zeetumneeka Saimanowſka leezibu. — Winſch to „ſafabrizejis" zeetumâ. — Wihtolinſch ar bagatneezi ſalaulajees ihretâ frakâ

Wakar wiſu deenu teeſu palata bij aiſnemta pee Artura Wihtolina ſeewas generalpilnwaras wiltoſchanas prahwas iſteeſaſchanas. Par ſcho prahwu ari intereſejas plaſchaka ſabeedriba — wiſi ſoli publikas aiſnemti. Wiswairak redſami „melnàs birſchas" zilweki, ſtarp teem ari daſchi, deenu eepreekſch noteeſatee obligaziju leetâ. Uſ apſuhdſeto ſola 33 g. w. Arturs Wihtolinſch un notara Kreizberga bij. palihgs — Martinſch Wiſchkers. Sehdi wadija preekſchſehdetajs Engelmanis, kà loze͡kli — Bekeris un Bogdanowitſchs, bet apſuhdſibu uſtureja prokurora beedrs Stipraiſ, Ziwilpraſitaja — apſuhdſetà Wihtolina ſeewa — Emilija, kuras intereſes aiſſtahweja trihs adwokati: ſw. adw. J. Schmits, Arſenijs Suhna un P. Klejſts. Apſuhdſeto Wihtolinu — ſw. adw. Schablowſkis. Wiſchkeri — ſw. adw. Alkſnis, bet treſcho perſonu — Galwina un J. Bernarda, kas no Wihtolina nopirkuſchi obligazijas par 50,000 ls, intereſes aiſſtahweja ſw. adw. A. Hammans.

Leetas gaita iſſumâ ſchahda: 1930. gada dezembrî Arturs Wihtolinſch, tihri weikalneeziſkos nolnhkos, lai glabbtu gruhto materialo ſtahwokli, apprezejis 70 g. w. namſaimneezi Emiliju. Wini aiſbraukuſchi kahſu zelojumâ uſ ahrſemem. Emilija palikuſi Berlinê, bet jaunais wihrs atbrauzis uſ Rigu kahrtot mahjas leetas. Winſch notariatâ uſrahdijis ſeewas iſdotu generalpilnwaru un pagatawojis obligazijas par 100,000 ls, no kuràm par 50,000 ls paſpehjis realiſet.

Kad wezà ſeewa newareſuſi ſagaidit jauno wihru, atgreeſuſees Rigâ Wina ſinojuſi kriminalpolizijai, ka wihrs wiltojis generalpilnwaru. Tà kà pilnwaras pagatawoſchana notikuſi notara Kreizberga kantorî un to parakſtijis weetas iſpilditajs Wiſchkers, tad abi nodoti Rigas apgabalteeſai. Apgabalteeſâ, ſtarp zitu, kà leezineeks figurejà zeetumneeks J. Saimanowſkis, kas noleezinaja, ka Wihtolinſch winam zeetumâ paſkaidrojis, ka generalpilnwaru wiltojis un par to Wiſchkers ſanehmis 4000 ls. Apgabalteeſa Wiſchkeri ar Wihtolinu noteeſaja pahrmahzibas namâ uſ 2 gadeem katru. Otrâ inſtanzê — teeſu palatâ, ſpreedumu apſtiprinaja. Leeta nonahza ſenatâ. Schi inſtanze atſinuſi, ka teeſu palata naw nehmuſi wehrâ daſchus ſwarigas leezibas, tadehl leeta nodota atpakal otrreiſejai iſteeſaſchanai. Schoreiſ iſſaukti 20 leezineeki. Starp teem figurê wairaki zeetumneeki, kà Saimanowſkis, Aleksandrs Kahrklinſch, Jekabs Otto un z.

Kahrklinſch ar Otto ſtahſta par Saimanowſka „ſabrizetu" leezibu — winſch teizis, ka apgabalteeſâ pret Wihtolinu nodoſchot tahdu leezibu, ka winam buhſchot jaſehſch.

Pee teeſas galda noſtahjas zeetuſê ſeewa — Emilija Wihtolinſch. Winu pratina apmehram ſtundu, tà kà winai, nogurumu dehl, jaeenem pa pulwerim.

Emilija ſtahſta, ka kahſu preekſchwakarâ wina pagihbuſi tadehl, ka dabujuſi ſinat, ka wihrs naw ſtahſtijis wiſu pateeſibu.

— Mana ſeewa melo! — eeſauzas Wihtolinſch. — Wina tihri labi ſinaja ka eſmu tukſchs. Pagihbuſi tadehl, ka dabuja ſinat, ka es eſmu tikai 30 gadu wezs.

— Winſch palika aiſdomigs jau pirmâs bruhtgana deenâs — norahda Emilija.

— Kadehl?

— Tadehl, ka ſapirkâs jaunus uſwalkus un man bija ſamakſà rehkini.

— Kahds uſwalks bij kahſu deenâ? — jautà preekſchſehdetajs.

— Iſmihtets . . . paſteidſas paſkaidrot pats Wihtolinſch. — Bet kahdas atteezibas mums bij Berlinê? — winſch turpina jautat ſeewai.

— Es ar jauno wihru biju nemeerâ — winſch dſehra weenâ dſerſchanâ — wina atbild.

Eewed Saimanowſku. Winſch ſtrihpainâ areſtanta uſwalkâ. Pats noehdees reſns, kà towers.

— Jums loti daudſ leetu — gruhti buhs tizet, waj Wihtolinſch wiſu iſſtahſtija, kur wiſâs teeſu inſtanzês winſch ſawu wainu noleedſ — norahda preekſchſehdetajs.

— Tà leeta tahda: — eeſahk Saimanowſkis — winſch greeſàs pee manis dehl padoma, kà uſſtahtees. Es teizu, ka waru dot padomu, ja wiſu zwalſirdigi iſſtahſta. Un tad winſch teiza, ka generalpilnwaru eſot wiltojis.

Wihtolinſch nem wahrdu un zenſchas teeſu pahrleezinat, ka winſch tahdam bihſtamam ngſeedſneekam, kà Saimanowſkim, kas apſogot pat zeetumneekus, nekad nebuhtu ſtahſtijis tahdas leetas. Saimanowſkis paklanas un luhdſ:

— Es luhdſu, peeſpreeſt man deenas makſu.

Preekſchſehdetajs brihnas: „Jums makſu par deenu — tatſchu eſat zeetumneeks.

— J—ja — abet es ſtrahdaju darbnizâs, pelna gahja ſudumâ — winſch ſmihnedams noſaka.

— Sehſchatees! — noſaka preekſchſehdetajs.

Nopratina diwus bijuſchos zeetumneekus, kuri apleezina, ka Saimanowſkis leezibu ſafabrizejis zeetumâ. Saimanowſkis uſtrauzas un noſaka: „Wini melo."

Preekſchſehdetajs aiſrahda:

„Redſat nu, kà ir. Un gandrihſ uſ juhſu leezibas pamata zilweki noteeſati pahrmahzibas namâ.

Swarigas ari notara Kruhklanda darbineeku leezibas, kuri ſtahſta, ka notara kantorî eeraduſes patj Wihtolina ſeewa Emilija.

Wihtolinam apſtiprinaja 2 gadu pahrmahzibas namâ, eeſpaitot 1 gadu eepreekſchejâ apzeetinaſchanas pawadito laiku, bet Wiſkeru attaiſnoja. Ziwilpraſibu atſtahja ziwilteeſâ.

Kur ſlehpjas ſwehr. adw. palihgs A. Wihgants?

r. Skandaloſà ſw. adw. palihga A. Wihganta paſchreiſejâ uſtureſchanàs weetà joprojam, kà kriminalpolizijai, tà daudſajeem zeetuſcheem — noſlehpums.

Pilſehtà par W. klihſt daſchadas baumas. Kahds wina paſina to itkà redſejis Eekſchrigâ, kahds zits — Baſnizas eelâ eeejam kahdâ mahjâ.

Bet kahda dama iſſaka noteiktas aiſdomas, ka W. ſlehpjotees pee kahda ſawa laba drauga no augſtakàm aprindam, kura wahrds jau ari bijis itkà zeetuſcho frakſtà.

Pee ſchahdeem laudim wisdroſchaki. Neweens tatſchu neeedomaſees, ka wainigo ſlehpj wina paſcha upuris. W. draugs pehdejâ mirkli par W apſchehlojees un ſneedſis tam palihdſigu roku.

Waj latgaleeſchi gahſîs waldibu?

Nihtu notiks koalizijas apſpreede. Kas par eemeſlu ſchai koalizijas apſpreedei? Koalizijas apſpreedes pee ſchis waldibas ir rets notikums un tàs ſaſauza ſewiſchki ſwarigos gadijumos, pehdejâ laikâ pat nemaj neſaſauza.

Schoreiſ koalizijas apſpreedi iſſaukuſchas latgaleeſchu pahrmehrigàs praſibas par paradu ſtrihpoſchanu. Ja latgaleeſchi nepeekahpſees — naw iſredſes, ka ari zitas partijas peekahpſees, ſewiſchki wehl pehz peektdeenas ſehdes, kurâ atmoſfera ſabeeſinajàs. Naw iſſlehgta Traſuna aiſeeſchana no waldibas, bet tas tomehr wehl naw iſſchkirojs. Bez Traſuna wairakums wehl paliks un zitas latgaleeſchu partijas neſkrees pagaidam no waldibas. Pahrejàm frakzijam nekahdu domſtarpibu naw.

Seeweetes wehlas kahpt kanzelê.

Wakar archibiſkapu Dr. T. Grinbergu apmekleja Latw. ſeeweeſchu teologu beedribas pahrſtahwes. Winas eeſneedſa plaſchu memorandumu, kas praſa ſeeweetem teologem teeſibu runat baſnizâs no kanzeles. Ls.

Hipodromâ rikſchotaju rekorddeena

Schîsdeenas ſazihkſtês 60 ſirgi noſkrees 120 kilometrus! Feimanu balwas iſſihnâ 1800 mtr. diſt. ſtartê Kwadrats, Rekords, Sonka, Notſchla, un ziti. 1600 mtr. diſt. eet Schelannija, The Laurells, Rewenants, Paſtors. Intereſi ſaiſta diwgadigo un trihsgadigo pahrbaude — 1800 mtr. diſtanzê. Te ſazentiſees 1929. un 1930. gadâ Latwijâ dſimuſchee ſirgi. Starp zitu ſchei eet rudà Komteſſe Axiworthy. Swehtdeenas ſazihkſchu nagla ir Doles balwa Ls 200. Immuna dod Jago preekſchâ 10 mtr. No 2000 mtr. Potſdams Draga Watts, Angriffs.

Bez jau mineteem ſirgeem ſazentiſees ari Grafeene Juta, Suſi, Olers, Golubtſchiks, Malſchiks 8., Petrine B., Sulliwans, Donezs, Konkordija, Sokols, Brigita, Michel-Angelo, Kwarnaſors, Kaſchtans, Firſta, Kaija, Axiworthy Kords un z. Ls.

Rigas ſinas

Par Auſtrijas ſuhtni Latwijâ nahks M. Hoffingers.

Pamatojotees uſ Auſtrijas waldibas eeſneegumu, walſts preſidents A. Kweeſis dewis prizipielu peekriſchanu M. Hoffingera eezelſchanai par Auſtrijas ſuhtni Latwijâ.

Igaunu lidoni wakar atſtahja Rigu.

Wakar plkſt. 1.30 deenâ pehz ſirſnigas atwadiſchanàs igaunu kara lidotaji, kas bija atbraukuſchi weeſos pee muhſejeem, ſehdàs ſawâs 4 lidmaſchinâs un dewàs, laika apſtahkleem gaiſà uſlabojotees, atpakal uſ Tallinu. Weeſus aerodromâ pawadit eeradàs gen. Kurelis, plkw. Baſchko, plkw. Skurbe un pahrejà muhſu lidotaju ſaime. —kt.—

Akz. ſab. Chr. Backman.

ſchi gada 20. dezembrî notur ſawu akzionaru pilnu ſapulzi. Deenas kahrtibà: pahrſkats par pag. gada darbibu un jautajums par ſabeedribas likwidaziju.

M. Bekeres gimnaſija

ſarihko Amatneeku beedribas ſahlê ſtolas wakaru. Sahkums plkſt. pus 8.

Eekſchleetu miniſtrs J. Kaulinſch

kopâ ar ſawu adjutantu Sihli ſchodeen iſbrauz uſ Dſehrbeni. Uſ Widſemi iſbrauzis ari adminiſtratiwà dep. direktors J. Anſchmits. Ls.

Anſcha Gulbja romans kreewu walodâ.

Paſihſtamâ grahmatiſdeweja un romaniſta A. Gulbja jaunako romanu „Jaunà walſts" ſahk eeſpeeſt weetejais kreewu laikrakſts.

Kà ſtahw ar tirdſneezibas leetam ar Pad. Kreewiju

Tirdſneezibas lihguma jautajumâ ar pad. Kreewiju Latwijas delegazija wed eeroſinato jautajumu noſkaidroſchanu ar pad. Kreewijas waldibu, kas noteek ſaſinaſchanàs zelà ar kreewu delegaziju Maſkawâ.

Jaunnedelas ſahkumâ muhſu delegazija ſanahks uſ ſehdi, kurà ſaſtahdis waldibaj ſinojumu par ſarunu lihdſchinejeem reſultateem. Waldiba tad ari lems par baſi, kas buhtu nemama par pamatu turpmakaj rihzibai tirdſneezibas lihguma ar pad. Kreewiju ſlehgſchanas jautajumâ. Waldibas lehmumu ſagaida jau nahkoſchu treſchdeen.

No zitas puſes, par pad. Kreewijas — Latwijas tirdſneezibas atteezibam iſſakàs, ka pehz pirmà tirdſneezibas lihguma noteezeſchanas, pad. Kreewija muhſu ruhpneekeem nekahdus paſuhtijumus neeſot nodewuſi. Gan eſot dſirdams, ka daſchi priwatas uſnehmibas preekſchſtahwji griboť iſbraukt uſ Maſkawu dehl paſuhtijumu iſgahdaſchanas.

Turpretim, ar daſchàm kaiminwalſtim, kà Igauniju, Poliju un tahlak Somiju no pad. Kreewijas puſes gan nodoti un teekot ſlehgti prahwaki paſuhtijumi un darijumi.

Schihdu preſe iſſakàs, ka pad. Kreewijaj tirdſneezibâ ar Latwiju patlaban ſagaidami prahwi ſaudejumi uſ benzina. Tas notiktu tahdâ gadijumâ, ja muhſu waldiba iſwedijſchu projekteto eewedmuitas paſeminaſchanu benzinam. Pehdejà laikâ pad. Kreewijas noteizoſchàs aprindas tomehr eſot nowehrojams ittà luhſums ari tirdſneezibas lihguma ſlehgſchanas jautajumâ, pee kam kreewi wehl gan neprekahpjotees oſtu jautajumâ, bet zitos jautajumos eſot peeejami peenemamakaj diſkuſijai.

Nakts telegramas

Wahzu tauta negrib Papenu.

Hindenburgam pehdejàs deenàs no wiſas walſts peenahkot daudſas telegramas, kurâs pilſoni luhdſot Hindenburgu nezelt Papenu atkal par walſts kanzleri.

Kahds ir Franzijas un Kreewijas neuſbrukſchanas lihgums ſaturs, kurn parakſtiſas otrdeen.

Lihgums ſatur ſwarigus ſaimneeziſkus pantus.

Lta. Parîſê, 26. nowembrî. Hawaſs ſino, ka miniſtru preſidents Errio un padomju wehſtneeks Parîſê Dowgalewſkis nahkoſcho otrdeen parakſtiſchot frantſchu-kreewu neuſbrukſchanas paktu un iſlihgſchanas konwenziju. Neuſbrukſchanas pakts ſaſtahw no eewada un 7 panteem. Eewadâ paſkaidrots, ka neuſbrukſchanas pakts nerunà pretim Tautu Saweenibas pakta noteikumeem un uſſkatams kà Keloga pakta apſtiprinajums. Pirmâ pantâ abas walſtis apnemas nekahdâ gadijumâ ne iſoleti nedſ kopâ ar zitàm walſtim neſpert nekahdus ſolus, kas waretu noweſt pee kara waj kahda uſbrukuma otrai no lihguma ſlehdſejam walſtim. Tàpat abas walſtis apnemas reſpektet otras walſts treitorialo neaiſſkaramibu. Zeturtais pants uſleek abàm lihgumſlehdſejam walſtim par peenahkumu nepeedalitees nekahdâ ſtarptautiſkà nolihgumâ, kura praktiſkàs ſekas waretu buht otras lihgumſlehdſejas walſts pretſchu eepirkſchanas un pahrdoſchanas waj ari kreditu peeſchkirſchanas aiſkaweſchana, kà ari neſpert nekahdus ſolus, kas otru lihgumſlehdſejwalſti waretu iſſlehgt no katras peedaliſchanàs tàs ahrejà tirdſneezibâ. Peektà pantà abas walſtis apnemas atturetees no otrai walſtij naidigas propagandas. Schis pants, daſchus ſihkumus atkaitot, lihdſinas Rigâ noſlehgtà polu-kreewu meera lihguma atteezigam pantam.

(Pehz LTA telegramam.)

Warſchawâ ſinatnu beedriba ſwiniga ſehdê atſihmeja 25 gadu paſtahweſchanas jubileju. Klaht bija ari Latwijas ſuhtnis Groſwalds.

Sofijâ atentatâ eewainots Bulgarijas parlamenta makedoneeſchu deputats Filipows. Wina pawadonis nogalinats.

Parîſê miniſtru preſidents Errio ſaſauza wakar ekſpertu apſpreedi amerikanu notas leetâ. Walda domas ka Franzija un Anglija eewadiſ neofizialas afrunas, lai 15. dezembra terminâ iſdaritu fiktiwu makſajumu", lihdſ kamehr jaunais preſidents Ruſwelts eewadis atſewiſchkas ſarunas ar katru debitorwalſti.

Londona. Reutera Waſchintonas koreſpondents ſino, ka amerikanu waldiba, kà leekas, gatawa noteikt kreditorwalſtu atteikſchanos makſat. Sakarâ ar ſterlina kurſa kriſchanu, amerikanu waldiba gribot peekriſt Anglijas 15. dezembra makſajumu deponeſchanai anglu walutâ un tranſfera atlikſchanai.

Briſele. Belgijâ ſchodeen noteek tautas weetneeku un wehleſchanas. Tagadejais klerikalu liberalu kabiets, zer atkal uſwaret. Wehleſchanu zihna wehrſta galwenokahrt pret ſozialiſteem. Flandrijâ klerikalu galwenais loſungs ir „Glabbſim behrnu dwehſeles!", jo, ja klerikali ſaudetu, buhtu apdraudetas konfeſionalas ſkolas.

K. OZOLIŅA drānu tirgotava Audeju ielā № 14 Mazumā Vairumā

Piedāvā no sava bagātīgi apgādātā krājuma **rudens un ziemas sezonam** labako iekš- un ārzemju fabriku vilnas un zīda drānas damu, kungu, bērnu apģērbiem un mēteļiem. Dažādas oderu drānas, veļas audeklus, baltus un musturotus. Flaneletus, labako fabriku, kleitām, blūzem, veļai. Samtu un mazgajamo samtu dažādās krāsās un musturos. Piecu lakatus, logu aizkarus, dažadas gultas segas **par zemākam dienas cenam.**

Malka

behrſa un alkſchna, ſkaldita pahrdodama. Peepr. Bauſkas eelâ Nr. 21-b tahlrunis 33303.

Kundſe

luhdſ lihdſſtrahdaſchus zilweku(s) pee darbu weikalâ waj darbnizâ, eſmu beſtieſas ſtahwoklî ar maſu behrnu. Adr. Nemeeſes eelâ 8, ſaknu weikalâ.

Jauna atraitne

luhdſ nodarboſchanos mahjſaimneezibâ jeb pee behrneem, ir rekomendaz. Brihwibas eelâ 103, dſ. 43.

Jauna kalpone

wehlas weetu kà iſtabmeita waj mahjſaimneezibâ; ir apleezibas — atronas beſ. iſtabas ſtahwoklî. Lu dſu adr. ſch. ſw. kant. ſem Nr. 9237

Manikirs

30 ſant.

Matiſa eelâ 66, dſ. 24

Wezaka ſeeweete

wehlas aptekines weetu, prot trihs weetejàs walodas. Auguſtines eelâ 12, dſ. 49 A. Wanags

Mahju pahrwaldneeka

weetu meklê uſtizama energiſka perſona. Djertes nob. ſch. awiſes kant. ſem 2987

Всесоюзное О'бединение „Международная Книга" Москва, Кузнецкий Мост, 18.

Atklāta parakstīšanās 1933 gadam uz visiem SPRS iznākušiem laikrakstiem un žurnaliem

Katalogus vācu, krievu un angļu valodās izsūta bez maksas

Ziņas Rīgā sniedz pa tāļruni 33671.

Jaunas lugas

A. Sauleeſcha Swehtki Prahtainos, tragikom. 4 zehl. 10 perſ., ſkat: dahrſs, iſtabas. Ls 1.20. Ed. Sahliſcha Laikmeta waroni, joks 3 zehl., 8 perſ., ſkat.: wiſi zehl. weenâ iſt. Ls 1.20. R. Eewina Mehneſtinſch un Olga, humors 3 zehl., 6 perſ., ſkat.: wiſi 3 zehl. pagalmâ Ls 1.20. Fr. Pumpura Mihlas waroni, kom. 2 zehl. Ls —80. Uſtupteehwa Schità ween! joks 4 zehl. Lindula Jaunee Kalnoſoli, ſkat 1, 5 zehl. A. Oſolinſch Miſs Behrſaine, kom. 5 zehl.

Paſuht. pa tahlr. 27436 iſſuhtu tai paſchâ deenâ.

J. Roſe, Rigâ, Kr. Barona eelâ 5

Ikdienas bagātīgā izvēlē un uz pasūtījumu **tortes, kūkas, dažadas maizes un cepumi**

E. Barkovskis

Konditoreja Brīvības ielā 80 Tāļrunis 94697

F. M. Jelgawas zukura fabrika

noturês ſch. g. 3. dezembrî, plkſt. 11 Walſts zukura fabriku birojâ Rigâ, L. Smilſchu eelâ Nr. 1/3, dſ. 7,

rakſtweida ſazenſibas

2000 metr. tonnu akmenoglu (ar 2 proz. ſwara ſtarpibu) un

220 metr. tonnu kokſa (ar 2 proz. ſwara ſtarpibu) peegahdei.

Akmenogles japeegahdà franko wagons F. M. Jelgawas zukura fabrikâ ne wehlak kà no 1933. g. 5. janwara lihdſ 15. janwarim, pee kam pirmam akmenoglu ſuhtijumam (wagoneem) japeenahk F. M. Jelgawas zukura fabrikâ ne wehlak kà 1933. g. 5. janwarî.

Kokſs japeegahdà frako wagons Jelgawas zukura fabrika no 1932. g. 15. lihdſ 22. dezembrim.

Droſchibas nauda 10 proz. no peedahwajuma kopſumas.

Ar tuwakeem ſazenſibas un techniſkeem noteikumeem war eepaſihtees Walſts zukura fabriku birojâ Rigâ, L. Smilſchu eelâ Nr. 1/3, dſ. 7, un Jelgawas zukura fabrikas kantorî, Jelgawâ. L 3305

F. M. Jelgawas zukura fabrika.

Всесоюзное Об'единение „Международная книга" МОСКВА, Кузнецкий Мост, 18.

Atklāta parakstīšanas 1933. g. uz ilustrēto mēnešrakstu **„СССР на стройке"**

„СССР на стройке" ir liela formata, mākslinieciski iespiests speciālā „mecco-tinto" uz laba bieza papīra.

„СССР на стройке" savās slejās ievieto Padomju Savienības celtniecības fotografiskus attēlus, kas to rāda visā viņas plašumā un daudzveidība

„СССР на стройке" izplatīts visā pasaulē, to iespiež četros izdevumos ar vienādām ilustrācijām, bet ar tekstu četrās valodās

krievu, angļu, vācu franču

Prospektus izsūta bez maksas.

Parakstīšanās cena:

Uz gadu — $ 5.00. Uz 6 mēnešiem — $ 2.50

Atsevišķi numuri maksā $ 0.50.

Ziņas Rīgā sniedz pa tajr. 33671.

Salamonska Cirks

Merkela eelâ Nr. 4 Tahlrunis 23959 Schodeen pl. 8 wak. Weenigà paſaulê **panteru** grupa droſchſirdigà dreſetaja P. Eigerta wadibâ. **Charlie** wehl nebijuſchas juhras lauwu dreſuras. Bez tam daudſ zitu wehl nebijuſchu atrakziju uſſtahſchanâs.

Strahdneeku teatris

Tautas namâ Terbatas eelâ 64

Swehtd., 27. now. pl. 2 d. **Brawa ſchabu** Plkſt. 7.30 wak. **Pilſehta, klauſees** plkſt. 7.0 w. **Mihgrahwî. Seemelblahſmâ Wihra weetneeks**

Dailes Teatris

Swehtd., 27. now., pl. 2,00 d. lehtà iſrahde **Trihs graſchu opera** plkſt. 7.30 wak. **Dſimtene** ſtud., ſkoln. un karaw. puſz. Pirmd., 28. now., plkſt. 7.30 w. **Dſimtene** Otrd., 29 now., plkſt. 7.30 w. **Dſimtene** Treſchd., 30. now., pl. 7.30 w. **200. reiſi** ar prof. P. Salſa peedal. **Trejmeitinas** Zeturtd., 1. dez., pl. 7.30 w. Pirmo reiſi J. Lejina **Bij man weenas roſes dehl**

Akz. Sab. Pirmais Priwat. Lombards

iſuhtrupês 30. nowembrî 1932. gadâ, p. 1-os deenâ, Lombarda telpâs, paſchu namâ, L. Kaleju eelâ Nr. 18/20. eekihlatas, bet nenokahrtotas kihlas lihdſ Nr. 466.000

Uhtrupê

noſihmetàs kihlas janokahrto trihs deenas pirms uhtrupes, preteji ſamakſà par ſelta un ſudraba leetam prowes waldes iſdewumi, pee kam ſemprowigee preekſchmeti tiks ſalauſti.

Pahrdoſchanâ nahks: briljanti, ſelts, ſudrabs, pulkſteni, uſwalki, ſabbaki, kaſchoki, meloſipedi, ſchujmaſchinas, manufaktura mebeles, u. t. t. Walde.

1—2 grunts gabali

(katrs 730 kw m) Waldemara eelas rajonâ pahrdodam. Peepraſit pa tahlr. 21522, no pulkſt. 11—3 un 6—8.

Weetu apkalpotaja un apkopeja w. weetu Peepr. pa tahlr. 29711. Marſtalu eelâ 1, dſ. 16, no pl. 10—4

Nazionalais Teatris

Swehtd., 27. now. pl. 2 deenâ **Karaleene Jahna** ſtud., ſkoln. un karaw. puſz. plkſt. 7.30 wak. **Michaila Tſchechowa** pehdeja weeſizrahdê **Hamlets** Titula lomâ M. Tſchechows ſtud., ſkoln. un karaw. puſz. Pirmd., 28. now., pl. 7.30 w. lehtà iſrahde (no Ls 0.20—1, gard. eeſk.) **Muiſchneeku ligſda**

Nazionala Opera

Swehtd., 27. now., pl. 1.30 d. A. Preedneeka-Kawaras weeſizrahde ar A. Kaltina peed. **Jewgenijs Onegins** Biletes no Ls 0.30—3.00 Stud., ſkoln. un karaw. puſz. plkſt. 5.00 deenâ **Nikolaja Meinera atwadkonzerts** Biletes no Ls 0.50—3.50 Stud., ſkoln. un karaw. puſz. plkſt. 7.30 wak. **Pee Balto Ahſi** Biletes no Ls 0.30—3.00 ſtud., ſkoln. un karaw. puſz. Pirmd., 28. now., pl. 7.30 w. „Karnewals", „Eroiks", „Sapnojums" Biletes no Ls 0.40 Stud., ſkoln. un karaw. puſz. Otrd., 29. now., pl. 7.30 w. A. Preedneeka-Kawaras pehdejà weeſizrahde **Dſejneeka ſapnis** Biletes no Ls 0.40—3.50 ſtud., ſkoln. un karaw. puſz. Treſchd., 30. now., pl. 8.00 w. 2. ſimfoniſkais konzerts A. Koutſa wadibâ Apweenots operas un radiofona ſimfoniſkais orkeſtris. Bil. no Ls 1—5; ſtud., ſkoln. un karaw. puſzenas eerobeſchotà ſkaitâ. Derigs ſimf. konzertu abon.

Meingalwiu sahlê

2 preeksschnesumi ar krahsainàm gaismas bildem
un p atitam pana zb m (wahju waloda)
Prof. Dr. med. A. PALDROK (Terbatas uniwerš.)
Kaites 1 8 pee P Neihnera no 9—1 un 3—6 m kārā

Sestdeen, 3. dezembrī plkst 8 wakarā
„Ahdas kopschana un praktiska kosmetika"
no schoaiku medizinas redzes weedokla,
Ahdas defekti, attauko dzānās kures šminkā, labu pomades u. t. t.

Swetdeen, 4. dezembrī, tikai peeaugušcheem
Prezīsi 6 tikai damam Prezīsi 9 tikai kungeem
„Ai slehgta àm weneroloģu darbu".
Pehc preeksschnešanas debates.

P. Putnina
farmaz. laboratorijas
HERBASAN
augu ahrstneezibas tehjas:

1) „Herbasan" attankoschanas tehja Nr. 1.
2) „Herbasan" asinstihrischanas tehja Nr. 2.
3) „Herbasan" augu tehja Nr. 3 pret arteriju pahrkalkoschanos.
4) „Herbasan" diabetiskā tehja Nr. 4 (leetojama pee zukura slimibas).
5) „Herbasan" hemoroidu tehja Nr. 5 (palihglihdzeklis pee hemoroidu ahrsteschanas).
6) „Herbasan" kruhschu un klepus tehja Nr. 6.
7) „Herbasan" nerwu tehja Nr. 7.
8) „Herbasan" puhschla un neeru tehja Nr. 8.
9) „Herbasan" tehja Nr. 9 pret schults un puhschla akmeneem.
10) „Herbasan" weselibas tehja Nr. 10 (atweeta weselibai tik kaitigo Kinas tehju).

Wisas schis tehjas naw dahrgas, dabujamas apteekās ui drogu weikalos, tàpat P. Putnina farmaz. laboratorijas noliktawā Rigā, Kr. Barona eelā 63. Isjuhta ari pa pastu.

Namamahschu ehrtiba
esam augstakās schkirnes
MILTUS, markas „PROGRESS"
laiduschi tirgû originalpakâs no 1 kg. sahkot
Dabujami wisos miltu- un kolonialpr. weikalos
Luhdsi pahrleezinatees
A-s VIKTORIJA

Seemasswehtku tirosinsch

Esplanades laukumâ buhs atwehrts laikâ no 11. dez. sch. g. lihdz 8. janw. 1933. g.

Tirgus darbojees tikai darbdeenâs, bet swehtdeenâs un swehtku deenâs buhs slehgts.

Agrako gadu tirgotajeem japeesakas uz weetam 1. un 2. dezembrī. Sahkot ar 3. dezembri pahrpalikuschâs weetas tiks izdotas jauneem tirgotajeem. Peteiktees tirgu inspekcijas kanzlejâ, Zentraltirgû no pl. 9—15.

Tirgus inspektors.

Baltveļa jāmazgā šādi:

Uz katriem 3 spaiņiem aukstā ūdens nāk 1 pac. Nitra.

Šinī aukstā Nitra kausējumā ieliek veļu, lēni sūda līdz sāk vārīties un pilnīgi vāra 15 minutes.

Ļauj atdzist, kamēr rokas cieš un tad skalo vispirms siltā, tad vairākos aukstos ūdeņos

Viļņas, zīda un raibas lietas jāmazgā šādi:

Uz katriem 2 litriem aukstā ūdens ņem 1 ēdamkaroti Nitra.

Šinī aukstā Nitra kausējumā katru gabalu mazgā, rokām viegli spaidot

Skalo ari aukstā ūdenī. Pirmajam skalojamam ūdenim pielieet mazliet etiķa.

Žāvē ietinot vairākkārt baltos dvieļos.

Tad izstiepi pēc formas un mēra uz baltas drānas un izklātiem ļauj žūt.

Zīda un raibas lietas glūdina ar mēreni siltu dzelzi.

Mācat jau bērnībā...

Ar Nitra mazgāt ir tik vienkārši un viegli!

Schī maņā meitenite spēhledamees maņgā savas lelles drehbites. Tā tagad nemaj neddomā, ka wina reiz pate buhs namamahte!

Ta neaptwer, ka schī spēle reiz winai pahrwehrtisees ihstenībā!

Bet wezaki, Juhs to sineet! Mahzeet un peerādineet meitiņai jau bērnībā pee nahkameem peenahkameem! Tā pamajam, nemanot, weegli, spēlejotees!

Juhsu meitenite buhs laimigāka par mātēm! Wina wezo, smago maņgaschanas weidu, ar saberstām rokām un saleeto mugaru, nemaj neņinās.

Wina neņinās, cik gruhts schis darbs bija kahdreiz wezmāmiņai un mātēm nai.

Bet mahzeet šawu meitiņu jau sahkumā pareizi maņgāt ar NITRA.

Mahzeet tā teikts pamahzībā!

Juhsu meitiņa wēlāk Jums buhs pateiziga par to!

Weenalga, kādas aystāstīs wēlākā dzīhwē Juhsu bērnu ari neeeciņtu — schī mahziba winam weenmēr buhs noderīga.

Mazgājat ar Nitra pareizi!

Weenigais leelakais uzņehmums Latwijâ schai nozarê
Luhdsu eewehrot adresi

P. Osolina
apbedischanas birojs un fabrika fabrika
Rigā, Brihwibas eelâ 50 Brunineeku eelas stuhri
Tahlrunis 91/93

Weenigais leelakais uzņehmums Latwijâ schai nozarê
Luhdsu eewehrot adresi

Birojâ koti leelâ izstāde
wisādi labrki no metala, ozola, apwilkti ar drēbi un lakoti, ka ari koti glīti lētu rati balti un melni
Apkalposchana noteikta un lēta

Leelâ izv. metala kapu wainagi
Uzņemas lētu nomaksāschanu uz wisām pilsētām un uz loukeem ar paschu zirgeem un automobili
Apkalposchana noteikta un lēta

Laipni paziņoju
saviem godātiem klientiem, ka esmu pārvietojis tagad savu ilgi pastāvošo drēbnieku darbn. no Ģertrudes ielas 34
Kr. Barona ielā 60
ievērojot tagadējos krizes laikus pieņemu pasūtījumus par stipri pazeminātām cenām
Augstcientībā
J. Jaunzems

C. C. C. P.
В сесюзное об единение
„Международная Книга"
Москва, ГСП 4, Кузнецкий мост, 18.
„Международная Книга"
piedāvā
SPRS preses laikrakstu izgriezumus par visdažādākiem jautājumiem.
Prospektus izsūta bez maksas.
Ziņas Rigā sniedz pa tālruni 33671.

SENZACIJA! SENZACIJA!
Jauns izlaidums no A-S. „Laima"
«LEDŠOK»
„LEDŠOK" atšķiras no visām līdzšinējām saldumu šķirnēm ar savu oriģinālo atvēsinošo garšu.
Neskatoties uz to, ka „LEDŠOK" izgatavots bez ledus, viņu ēdot „LEDŠOK" dod patīkamu vēsuma sajūtu.

Fineerus
ozola, ozola un bērza lihmeņus un nelihmeņus peedāvā
Jaseps Behrsinsch
Seltschrigs, Uhdenswada eelā Nr. 1, starp Greizaneeku un Peldu eelam, tālr. 21858

Mebeļu greznuma lihstes
reestuļi, frezetas un peurtu

Fineeri lehtee
teenu apstschanai un teatra dekorazijam 1×3 pēdas par Ls 1.— un Ls 1.50 jaba à 7×5 pēdu. 4 milimetri beeß par Ls 2.80 lokm. 24 zol. × 19 zol. par Ls 0.10 gab.

Krehsiu sehveklī
eelā tīmeklē

Ir ari ozola dēli

Fineeru atgreesjami
par Ls 0.60 un Ls 1.— pub. ikdienas rokdarbeem, manufakturu uzglabāschanai, paltaju glabāschanai un zīl. mazadibam par 6, 8, 10, 16, 20 un 24 cant. gabalā.

Radioaparateem
fineeri wisados izmēros Autobusu jumtiem un sporta atwērumiem fineerusī. Jabuma seedaļā pee augšēja dzeres

Segnu meistelis un uzņēmējs
(mājā, teesām aug.) pahrdodami Tukuma eelā 8, dzīw. 1, pr. 2 plīš. (lūma.)

Ģito paleelinajumu
paņēmis ūmu wārgzēji uz jewlschkī izdewīg. nolīgumu. Ņem um warēt peer. Lāčplēša eelā 35, dz. 39

Angļu wālodu
pasn Angļu inst pehd. kursa studente. Ēģipetes eelā 20, dz. 24. (Marijas eelas stuhri) no 2—4 un 8—9 wak.

Sagatawo
pamatsk., technik. widusskl. unim. un z. pahrbaudijum. Ispalīdzi skolen. u. z. Matsa veaz eepēdz. Sekmes weicina un nodrosch. ar prakt. darb. Skolotājs (ar L. praksi un un.w. izsl.) peen. Kr. Barona eelā 33-35, dz. 3, (no 4—7 v.)

Stroderis
eesēm lungu wezās drēbes izlabot un apgreest uz otro puši, Marijas eelā 37, dz. 7 stuhra mājā, 2. trepes

L. Polischa
medibu eerotschi un peederumi — jau sen atzīti kā labākie. Pahrdoschanā, zenu nepaaugstinot, uz waiņai mehn. ilgu nomaksas terminu Rigā, Tirgonī eelā 94. Gretim Rahts laukumam.
Pasta wigi izdēvumā
ārstās Belģijas patronas

Lauku un ormaņu
drošchas un scharbank. dzīchadas pušēdzas un tauku komanas, aizjugi un mājas rotpuļi as ar un bez asperam pahrdod Neweles eelā Nr. 94 dz. 3

Damas!
Jaunibu, skaistumu
atgūsit ar leelisku frisuru kuru panāksiat ar:
Uhdens ondulaziju Ls 0.80
Zīgzakneem . . . „ 5.—
Ūrisku krāsoschanu „ 0.50
Frizeschanu . . . . „ 0.70
Damu un kungu frisetawa
Terbatas eelā 63

Maseere
meklē darbu. Marijas eelā Nr. 13 dz. 1

Lauku aptieku
(Latgalē) vēlos pirkt vai nomāt. Piedāvājumus iesniegt „Pēd. Brīdī" kantorī zem „APTIEKA".

Jaunkundze
wehlas laimneezeņš weetu pee weenas personas . . . tepat pa tālr. 29711 vai Marijas eelā 1, dz. 16 no 10—4

Latwijâ ir diwàm pilsehtam Zelmini par galwam!

Jautri brihfchi un druhmas eefkanas Saeimas fehdê

Pagahjuſchà Saeimas ſehde bija darba ſehde. Newar jau weenmehr runat — kahdreiſ nopeetnak japaſtrahdà — tà teiza aiſwakar likumdewejì. Bet par ihſtu likumdoſchanu likumdewejeem maſako intereſe — par juridiſkàm leetam tatſchu newar buht prinzipielas domſtarpibas! Tapehz kuluari pilni — ſahle tukſcha.

*

Kà jau tas katrâ ſehdê pehdejâ laikâ, ari ſchint ir kahda delegazija. Schoreiſ eeraduſchees Kuldigas pilſehtas un apkahrtnes pahrſtahwji ar pagaſta un pilſehtas amatwihreem preekſchgalâ. Delegazijas waditajs Kuldigas pilſehtas galwa Zelminſch, greeſchas pee Rigas pilſehtas galwas Zelmina — lai tatſchu gahdajot, ka Kuldiga teek pee dſelſszela. Pilſehtas galwas un wehl abi Zelmini — tad jau ſkaidrs, ka ſapratiſees!

Kuldidſneeki luhdſ:

„Kà ſch. g. 16. nowembrî Kuldigâ notikuſchas dſelſszela buhwes apſpreedes pahrſtahwji eſam ſpeeſti greeſt Juhſu uſmanibu uſ to ahrkahrtigi nezeeſchamo ſtahwokli ſatikſmes ſinâ, kahdâ lihdſ ſchim atrodas Kuldigas apkahrtnes un luhgt atraſt nepeezeeſchamos lihdſeklus un zelus ſcho trauzejumu nowehrſchanai. Kuldigas aprinka pilſehta ar ſaweem 7000 eedſihwotajeem un ar ſawàm ſamehrâ plaſchi attihſtitàm ruhpneezibas eeſtahdem, ar wiſàm apkahrtnes dabas bagatibam ir padota pilnigi nihkuloſchanai, jo naw domajams nekahds progreſs, nekahda ruhpneezibas, lauksaimneezibas un tirdſneezibas uſplaukſchana pee teem milſigeem attahlumeem, kahdi ſamehro, lai ſaſneegtu tuwakàs dſelſszela linijas. No Kuldigas lihdſ Stendei 49 klm., lihdſ Aiſputei 40 klm., lihdſ Wentspilij 60 klm., lihdſ Saldum 53 klm. un Skrundai 35 klm. Ko noſihmè ſchee ſkaitki preekſch weetejeem eedſihwotajeem, katram buhs ſaprotams. Tà jau noſpeeſtam ſemkopim japahrdod ſawus raſchojumus par 15—20 proz. lehtaki kà pee dſelſszela, bet japehrk wiſas nepeezeeſchamàs prezes par tikpat leelu prozentu dahrgak.“

Kuldidſneeku „wirswadibu“ augſtâ namâ uſnehmees dep. E. Erhards.

*

Peektdeenas ſmaguma punkts — waj lihdſ abortu likumam tiks waj ne... Saeimas deſchurantam pilnas rokas darba atbildot daudſajàm ſwanitajàm (ſwanijuſchas weenigi damas) — zik tahlu ir ar aborta likumu?

Ari kuluaros par to amiſejas. Kahds deputats jautà: „Kapehz tàs damas par to tik breeſmigi intereſejas?“

Zits atbild: „Nu ſaſin tatſchu kà konkretà gadijumâ rihkotees. Laiks ir ihſs un aiſtek drihſi...“

Publikas folos kahda dama (eſot Leepajas ſeeweeſchu organiſaziju pahrſtahwe) gaida uſ ſcho likumu jau ſawas ſeſchas ſehdes. Pee Saeimas eſot tik peeraduſi, ka weenu otru reiſi gribot pat ſahkt laſit awiſi publikas ſolos. Serſchantam Peterſonam muhſchigi juuſpaſejot!

*

Deputats Apinis eegahdajees jaunus ſahbakus, waren labus un lehtus. Pirzis Armijas ekonomiſkâ weikalâ. Newar ween beigi noleelit!

Par diweem augſtà nama lozekleem, kuri wehl pagaidam ſauzàs daſchados uſwahrdos, bet par kureem runà, ka eſot finanzas iſredies ſcho daſchadibu anulet, ſtahſta ſchahdu, itkà pateeſu notikumu. Pehz eepreekſchejàs Saeimas ſehdes, kad jau augſtais nams ſahzis iſklihſt, ſchee abi ari reiſê gahjuſchi mahjâ. Pee ſtubra apſtahjuſchees un kautko gaidijuſchi... Sagaidit newarejuſchi un weens teizis: „Nu eeſim tatſchu mahjâ...“ Ihbs teikſeet — kas tur ſewiſchks? Tomehr — balſi eſot iſſkanejuſchas ilgas, beſgaligas ilgas pehz gimenes pawarda...

*

Ilgi kuluaros apſpreedàs biſkaps Ranzans ar kriſtigo lidereem Sanderi un Lukinu. Waj tikai negatawojas diwu tizibu apweenoſchanàs?

*

To redſ ari dep. Kriſtaps Eliaſs. Mihlais Deews, waj tikai te negatawo kopeju fronti pret wina brihwdomatajeem?

Eliaſs ſchoreiſ ſiiktà gara ſtahwoklî.

„Kapehz?“

„Eh, wiſi kaitina...“ atbild Kriſtaps.

*

Leikarts pa ſehdes laiku aiſgahjis publikas weetàs un ſarunajas ar kahdu ſawu „klientu“, pee kam wiſu laiku ar roku tura ...gunu.

Tur kautkas nahkot — kahds eemet ſta...

*

Arkibiſkaps Pommers nebija redſets il... ku laiku. Gripa bijuſi peeeſpeeduſi. Ta... atkal, paldees Deewam, eſot uſ kahjom. S... gad tizis weeglak zauri nekà pagahju... gadâ.

*

Latgales deputati ſaprotas, ja ne zi... tad wismaſ tur kur teem ir „eipatnebas“. ... peem., ſchahds dialogs:

Dep. Barkans uſſit dep. Jukſchinſkim ... pleza: „Sweiks maſais!“

Jukſchinſkis: „Sweiks leelais!“

„Eipatneba“ — abi maſi, bet Barkans ... Jukſchinſku tomehr maſaks!

Waldibas wihru ſchowakar maſ — wee... gi miniſtru preſidents Skujeneeks un ka... miniſtris Balodis. Abi ilgi apſpreeſchas — notur kabineta ſehdi?

*

Komuniſtr frakzija preezajas. Par ko? ... to, ka Latwijas parlamentâ ſahkot eet ta... tà, kà wini to wehlotees, pahrejo portiju ... putati ſahkot peeſawinatees winu ſtilu ... ſchargonu. Darits ari teekot maſ — wai... runats. Skandalus neejot jataiija win... tos waijot tagad ziti.

Waj teeſcham jau tiktahlu?

*

Wehl weena druhma eeſkana augſt... namâ... Kas? Deemſchehl pawiſam ... peetna. Daudſi deputati teizo, ka augſt... nams wineem wairs nepatihkot, augſto ... mu wini wairs nepaſihſtot, tahds wairs ... iſſkatotees parlaments, zik ilgi tas ... eeſchot...

Kapehz? Woj tad tahda eſot likumdoſch... na? Saeima uſdod waldibai, komiſijas ... dod waldibai, wiſu uſdod waldibai. Wald... bai jaiſſtrahdà likumi, kautgan waldibai ... kriht iſpildu waras funkzijas un ne likum... ſchanas. Bet Saema un Saeimas komiſi... tikai uſdod, uſdod, nolemj uſdot un atkal ... dod..., bet kad waldiba kautko leek preekſ... tad noraida.

„Kamdehl tad tà Saeima wajadſiga,“ ... met kahds, kuram deputata kartina kabatâ.

*

Par Latgali tàpat druhmas leetas. ... Latgalei naw ſagahſts wiſadu pabalſtu ... bâ, zik tai naw dots wiſadu preekſchroz... zik tai naw atlaiſts nodoklu un tagad tà ... praſa paradus ſtrihpot... „Ai Latgale, ... greeſ ſew rihkſtes, eipatneba“ ari war ka... reiſ eet pahr mehru,“ tà teiza weens, bet ... ris atbildeja: „Mehs jau ir pilns, Lat... jateek paſchai ar ſewi galâ. Pehdejais ... dot Latgalei autonomiju, jo zitadi wina ... peepildama...“ Labi, ka es ſcho ſarunu ... dſirdeju, zitadi ſahktu wehl rakſtit awiſê!

J. B.

Drēgnājās dienās

vispāri aukstā gadalaikā, ierīvējat sēju un rokas ikdienās ar Nivea-Creme, netikvien vakaros, bet arī dienā, pirms izejat brīvā gaisā.

NIVEA-CREME

pasargā Jūsu ādu novēsa laikai iespaida, un uztur viņu mīkstu un maigu. Nivea-Creme nav atvietojams. Viņa iespaids balstās uz Euceritu, kurš tikai Nivea-Creme sastopams. Neatstājot spīdumu, Nivea-Creme ātri un pilnīgi iesūcās ādā un tikai iesūkusēs kreme var labvēlīgi iedarboties.

Kārbās: Ls. o.50 līdz 1.60 / Tūbās: Ls. o.80 un 1.30

Rūpn. A. S. „Pilot-Rīga", Rīgā, Ķīšezera ielā 3

Opekalna draudſes 200 gadu jubileja

Schodeen Opekalna draudſe ſwin ſawu 200 gadu jubileju. Pirms pagahjuſcheem 200 gadeem, tagadejâ Opekalna draudſe bija kopeja ar Alukſnes draudſi. Bet, uſ paſihſtamà mahzitaja, bibeles tulkotaja latweeſchu walodâ, Erneſta Glika eeroſinajumu, kurſch toreiſ darbojàs kà mahzitajs Alukſnes draudſê, tagadejâ Opekalna draudſe atdalijàs no Alukſnes draudſes.

Un 11. janwarî 1738. gadâ par pirmo mahzitaju patſtahwigâ Opekalna draudſê eewehleja wahzeeti Johanu Wurmju.

Wiſu laiku, lihdſ 1922. gada, 12. nowembrim, kad tika eewehlets tagadejais mahzitajs, latweetis, Andrejs Dombrowſkis, par mahzitajeem Opekalna draudſê ir bijuſchi weenigi wahzeeſchi.

Tagadejàs Opekalna draudſes mahzitajs Andrejs Dombrowſkis, dſimis 1882. gadâ Kurſemê, kà kaleja dehls. Teologiju ſtudejis Wahzijâ. Kara laikâ ſtrahdajis kà mahzitaja palihgs Kreewijâ. Tur, ſtarp latweeſchu behgleem organiſedams latweeſchu draudſes. Draudſchu garigâ darbâ mahzitajs Dombrowſkis ſtrahdà jau 30 gadus. Bet, no 1922. gada 12. nowembra eewehlets par mahzitaju Opekalna draudſê kà pirmais mahzitajs latweetis.

Dombrowſkis ir paſihſtams arî kà mahkſlas un literaturas weizinatajs. Winam peeder wairaki literariſki darbi — ſaprotams, gariga wehreena. Tàpat plaſchâ apkahrtnê winſch paſihſtams kà ſligela raga ſoliſts. Ar ſaweem preekſchneſumeem kuplina gandrihſ katru deewkalpojumu ſawâ draudſê.

Draudſes padome, lihdſ ar draudſes jubileju, ir nolehmuſi ſwinet ari mahzitaja Dombrowſka 10 gadu darbibas atzeri Opekalna draudſei.

Lai ari uſ preekſchu Opekalna draudſei un mahzitajam ir newihſtoſch preeks ſtrahdat tizibas un tautas gara laukâ.

Alfr. Leepa.

Atskabargas

Getes „Fauſtâ“ ir teikts, ka zilweks pehz wiſadeem traukſmajneem un mozoſcheem meklejumeem nonahkot pee praktiſka darba, peem. purwu ſuſinaſchanas. Tà ari muhſu Indriķis Pone ſahzis ruhpetees par truhzigo behrnu ehdinaſchanu, rihkodams konzertus.

Labak wehlu, kà nekad, Indriķi!

*

Putras Daukis grîbejis eeſtahtees naz. apweenibâ, iſmantodams ſawa waditaja, kas produzejas „Burtneekâ“, proteſchê. Bet Dauki twarſta „Br. Semes“ Sarkiſch, kapehz tas Eliſabetes eelâ nedrihkſtot rahditees.

*

Wiſslaipnakais miniſtrijas ſchweizars Rigâ ir eekſchl. min. ſchweizars. Winſch ſweizina un wer durwis neween miniſtrijas eerednеem, bet ari wiſeem „mirſtigeem“.

Turpretim wiswairak pelnot kahda departamenta (tam ſakars ar nodokleem) ſchweizars. Tà „alga“ daſchu mehneſi ſaſneedſot Ls 500 lihdſ 600.

*

Rigâ noſchehlo, ka par Wahzijas walſts kanzleru naw tizis Kahſ[s]. Pehz Gaika tas buhtu otrs latwiters tik augſtâ „faterlandes“ amatâ.

*

„Jelgawâ uſ Driķſas tilta
Gailis gaida ſawu wiſt,
Saſit ſpahrnus, palez gaiſâ,
Kluhp un — — beigu naw).“

Tahdu „himnu“ rakſtneeks W. E. ſazerejis „Salâs wahrnas“ „jampampa“ preſidentam Baltgailim.

*

Par Gulbenes mahzitaju koreem nekas wairs naw dſirdams. — Buhs barga ſeema.

*

Kriſes laikâ ſpeeſch wiſus peemehrotees apſtahkleem. Bet ne wiſeem ſchî peemehroſchanàs ir patihkama un iſdewiga. Patlaban leelâ modê ir zukura fabriku zelſchana. Turpretim maſ gan kahds domà, ko ar raſchoto zukuru eeſahkſim, ja tas pahrſneegs patehrina apmehrus. Brihdinoſchs peemehrs jau ir: ſakarâ ar eedſihwotaju pirktſpehju maſinaſchanos — jau par kahdeem 70 proz. krituſees tehjas dſerſchana, kas iſſaukuſi zukura patehrina ſamaſinaſchanu! Eedſihwotaji pahrgahjuſchi uſ peena un peena produktu leetoſchanu tehjas weetâ. Talab, hingi, kam teikſchana par zukura leetam ne tik ſtrauji uſ preekſchu!

*

Jauno darba apgahdſchu wadìtaju Pawilu Roſiiti apmeklè daudſi darba luhdſeji. Wiswairak jaunkundſites. Tàs aſaràm azis pateizàs par noſuhtiſcham darbâ. Bet daudſas no winàm „grib iſmekletees“ un neapmeerinàs ar peedahwato weetu. Tahdos gadijumos Roſits ſkumjâ balſi wehl reiſi nopraja: Tà tad Juhs negribat braukt uſ laukeem?“ Kad jaunkundſite to apſtiprina — Roſits ſmagi nopuhſdamees noſaka: „Ai waj, ai waj! Kur gan mehs nobraukſim!...“

Artura Preedneeka - Kawaras konzerts.

Pirmdeen, plkſt. 8 wak. Amatneeku beedribâ. Arturs Preedneeks - Kawara ſarihko ſawu atwadiſchanàs konzertu, ar loti wiſpuſigu programu, ſahkot ar latwju komp. A. Kalninu, Medinu, Poruku un Schubertu; Mozarta Biſe operas arijas wejelu ſeriju italeeſchu dſeeſmu un Leha. ra opereſchu grahwejus. Rigas publika Kawaru ſcho ſeſonu wairs nedſirdès, jo otrdeen pehz iſrahdes operâ winſch aiſbrauz uſ ahrſemem Konzertâ peedalas prof. P. Schuberts.

---

brokaſtis bijuſchas diwas olas ar ſpargeleem un kafeja ar putu krejumu? Saprotams, ſchahdâ garaſtahwoklî war uſrakſtit glihtu numuru:

„Bij man weenas roſes dehl“.

Tagad ir wehls, aukſts rudens. Tà kà neehrti runat par roſem, tintes un ſpalwas ordena brahlim, kas ſtaigà wajaras mehteli, bet ja ſchai ſchkeetamai roſei, daikai Witai (L. Behrſinai) par godu lauku mahjâs, tà ſauzamâ ſaimneeku galâ, ſpehlê uſ klaweerem Liſtu waj Bethowenu, tad teeſcham tà ir roſe, jo kautkahdai pojenei par godu ſpehlet „ſchtendchenu“ uſ klaweerem neweens ſaimneeks nekad naw atlahwis, to ſin katrs, kas ſahzis ſawas dſihwes gaitas kahdâ plaſchâ Semgales bajara mahjâs, kalpa galâ. 9. ſim. foniju uſ klaweerem ſpehlês „komponiſts Schorſchs“ (Sommers). Saprotams, ka ſchis duets nebuhtu pilnigs, ja neraſtos treſchais tragiſkais partners Sauleskalns (Weizs), kas neprazdams noſpehlet mihleſtibas dſeeſmu uſ muſikas inſtrumenta, ſpeeſts kà eewainots lauwa atkahptees. Bet lauwas weenmehr bijuſchas dſchentlmeni. Sawu neweikſmi tee apklahj ar zehlo atteikſchanos mantiju un tà mums ir jau weens pahris.

Nemihlejas ween „intelligenti“ kaudis, bet ari „praſtaki“. Tà otris pahris iſnahk no paſihſtamâ pagaſta klehtinu logu ruhkſchu dauſitaja Wila (A. Michelſona) un braſchàs kalpones Tildes (E. Schwihguls).

Smulais mihleſtibas ſtahſts beidſas ar kahſu ſkatu, à là beſkriſes markas, kur muſika, dejas un walodas raiti rit trihs deenas.

Juliſs Waiwars.

M. B. „Salàs wahrnas“

tradizionelais jampamps notiks 3. dez. Rakſtneeku un ſchurnaliſtu arodbeedr. klubâ. Par jampampa goda weeſeem nodomats uſaizinat J. Dalinu, J. Dimſu un Erlatu. Apſolijuſees eeraſtees ari ſkaiſtâ nudiſte Wilma Dalbin ſkdſe. Kabarê programâ ar ſawàm dejam uſſtahſees Senta Oſola. Ermoniku ſolo iſpildis kahds Maſkawas eelas „tſchajnaju“ muſikants. Publika warès dſeedat lihdſi. Literariſko preekſchneſumu programâ — Dſihwà awiſe „Lembaſts“, grandioſa dſejdaru parahde un daſchadu literariſku „werku“ laſiſchana. „Apdſejoſchanas birojâ“ katrs jampampiſts warès par 10 ſnt. rindâ paſuhtit dſejolus par ſkaiſtàm azim, kahjam, mihlu, ar wahrdu ſakot, par wiſu, kas apdſejojams.

Jampampa rihzibas komiteja aiſrahda, ka katram ſatwahrneetim jabuht lihdſi jo-jo un teem, kas gribès uſturetees rihz. kom. iſtabâ — tradizionelà deguna nodewa.

Jamp. rihz. komiteja.

Repertuars.

Nazionalà opera: plkſt. 1.30 d. A. Preedneeka-Kawaras weeſiſrahdê ar A. Kaktina peedaliſchanos: „Jewgenijs Onegins“. Plkſt. 5 p. p. Nikolaja Metnera atwadkonzerts. Plkſt. 7,30 w. „Pee Balto Abſi“.

Nazionalais teatris: plkſt. 2 d. „Karaleene Jana“. Plkſt. 7,30 wak. M. Tſchechowa pehdejà weeſiſrahde „Hamlets“.

Dailes teatris: plkſt. 2 d. lehtà iſrahdê „Trihs graſchu opera“. Plkſt. 7,30 wak. „Dſimtene“.

Grahmatu galds

Redakzijai peeſuhtitas ſchahdas grahmatas:

„Republika gaiſâ“, K. Lapina romans — „Grahmatu Drauga“ iſdewumâ.

Peeſanle. Daikliteraturas ſchurnals Nr. 11. J. Roſes iſdew.

Siwju pahrſtrahdaſchana un konſerweſchana. S. M. ſwejneezibas wez. inſtr.-ſpezialiſta P. Ludwiga. Lauksaimneezibas pahrwaldes iſdewums.

Latweeſchu konwerſazijas wahrdniza. 61. burtniza. Kandawas pagaſts — Kara kugi. A. Gulbja apgahdibâ, Rigâ.

Maſpulks. Mehneſchrakſts jaunatnei un maſpulku dalibneekeem. Nr. 11. Saw. „Latw. Lauksaimn. Zentralbeedriba“ iſdewums.

Latweeſchu lauksaimneeka kalendars 1933. g., ar lauksaimneezibas rakſtu peelikumu, J. Wagnera redakzijâ. Latwijas Lauksaimneeku Zentralbeedribas iſdewums.

Latwijas kalendars. 1933. g. J. Roſes iſdewums.

„Medneeks un makſchkerneeks“.

Deewkalpojumi

Swehtdeen, 27. nowembrî:

Pikeru baſnizâ: 10 ar deewgaldu. **Baltâ baſnizâ:** 10 ar deewgaldu. **Mahras baſnizâ:** ... ar deewgaldu. **Mahras baſnizâ:** 6 muſik. preekſchneſumi. **Jaunajâ Gertrudes baſnizâ:** 10 ar deewgaldu. **Wezâ Gertrudes baſnizâ:** 6 wak. ... preekſchn. **Jahna baſn.:** pus 10 ar deewgaldu. **Jeſus baſnizâ:** pus 10 ar deewgaldu. **Kriſt. dr. Petera-Pawila baſnizâ:** 12 mahz. Rum... **Lutera baſnizâ:** pus 10 ar deewgaldu. **Marti... baſnizâ:** pus 10 ar deewg. **Pawila baſnizâ:** pus 10 ar deewgaldu. **Sw. Trihsweenibas baſnizâ:** 9 ar deewgaldu. **Brahlu draudſe,** ... eelâ 8: 12. **Miſiones br.:** pus 9 ar deewgaldu. **Apalits. Betlemes br.:** plkſt. 10 mahz. **Apalits.** ... ſahlê: 4 p. p. deewkalpojums. **Tornkalna ... miſijas beedr. nod.:** 4. **Kriſtigo Zentralâ ... briba:** 6. **Jaunà brahlu dr.:** 8 behrneem. **Igaunu Petera - Pawila baſnizâ:** 10. ... **tizigo beedriba:** 8 d. ewangeliſazija. **Ew. ... draudſe:** plkſt. 10 r. **Betanija:** 9 r. ſwehtdiſ... nàs, 10 r. kalpojums, 12 behrneem, 5 ... jauneeſchu ſwehtki. **Nazaretê:** 8 r. ſwehtdiſ... nàs, 9 r. kalpojums, 11 behrneem, 4 p. p. ... ſas pulzina ſwehtki.

Laimigs kriteens

Demonſtrejot pahrgalwigu triku — „salto mortale“ uſ iſſteeptas drahts, no 6 metru augſtuma nogahjàs Solomonſka zirkû ... ſlineeks Lepomme, pee kam no treezeena ... deja tikai ſamanu.

Un tagad jau atkal winſch waldſina ... liku ar ſawu apbrihnojamo weikli[bu] ... aſinibu.

Kas ſchodeen notiks Rigâ?

— **Adwentes deewkalpojums Mahras baſnizâ** plkſt. 11, mahz. Terinſch.

— **Sozialb. part. nedelas atklahſchana** plkſt. 10 rihtâ D. teatrî.

— **Deewturu dr. ſanahkſme** plkſt. 11 rihtâ Neatk. mahkſl. weenibâ.

— **Prof. Dr. theol. K. Kundſina preekſchlaſ.** plkſt. 11 pilſ. 2. gimnaſijâ.

— **Skautu draugu kom-jas** pehzpuſd. tehja pl. 5 Birſneeku klubâ.

— **Latwijas agronomu beedribas ahrkahrt. beedru ſapulze** pl. 10 L. U. lauks. fak. telpàs.

— **Latwijas ſlimo kaſu ſaw. pilna ſapulze** Tautas namâ pl. 10 rihtâ.

— **Latw. uniwerſitates ſtudentu padomes** pehzpuſdeenas tehja plkſt. 17, Latw. tirg. ſaw. telpàs.

— **Latw. baleta beedribas** pirmais ſivè a cloc „Maſkotâ“.

— **Karâ zeetuſcho gimenes lozeklu ſekzijas** pee b-bas „Latw. Kara Inw. Saw.“ ſapulze pl. 10, Torna eelâ 4.

— **Latwijas ſtrahdneeku jaunatnes konzertu.** preekſchlaſijumu wakars, plkſt. 14 Rigas Latw. beedribâ.

— **Latw. Intel. Beſd. b-bas ſkolotaju ſapulze** plkſt. 4 p. p. Architektu eelâ 1, dſ. 3.

— **Latw. Intel. Beſd. beedribas** kantoriſtu un maſchinrakſtitaju ſapulze plkſt. 6 Architektu eelâ Nr. 1.

— **Latw. Intel. Beſd. beedribas pilna beedru** ſapulze plkſt. 11 deenâ Eliſabetes eelâ 55.

— **Schodeen gulda ſemes klehpi** Widſemes artil. pulka 5. bat. komand. kpt. J. **Faſtenu.**

— **Latweeſchu korporaziju** wehleſchanu ſapulze plkſt. 9,30 Latw. beedr. leelajâ ſahlê.

— **12 baſketbola** komandu ſazihkſtes konſerwatorijas ſahlê plkſt. 15.

— **Hipodromâ** rikſchoſchana un aulekſchoſchana plkſt. 12.

— **Par dabigàs dſihwes koloniju un gimenes** dahrſinu jautajumu apſpreedi rihko Latwijas pretnikotina b-ba plkſt. 2,30 p. p. Jura Alunana eelâ 7.

— **Jeſus draudſes damu komitejas** pehzpusdeenas tehja „Romas“ weeſnizâ plkſt. 5 p. p.

— **Bij. latw. ſtrehlneeki no 6. Tukuma pulka** notura apſpreedi plkſt. 14, karawihru klubâ.

— **Operdſeedataju Emila Maurina, Hertas Luhſis un ehrgelneeka Nikolaja Wanadſina** konzerts W. Gertrudes baſnizâ. plkſt. pus 4 p. p.

Mahkslas kronika

Naz. operas balletmeiſtara Wilſaka panahkumi pirmâ darba poſmâ.

Wilſaku latwju ſabeedriba un balletomani uſnehma wairak nekà reſerweti, kaut gan winſch nebij gluſchi neaprakſtita lapa. Publika tà noruhdita wiltees, ka winas ſlepſi neeeſpaido tahda waj tahda mahkſlineeka ahrſemju karjeras glorifikazija, ja ween winſch nepeeder pee paſaulſlawenibam.

Trihs baleta opuiu premjerâ weena daļa publikas lahwa Wilſakam ſwinet maſu, bet nenoleedſamu triumfu. Ekſaltetas damas aiſſmaka kleegdamas wina wahrdu. (Un ne tikai galerijâ!) Dejotaji paſchi to uſ ſkatuwes urraiwoja. Nopeetnakee balletomani iſtika ar aplauſeem peeklahjibas robeſchàs. Reſigneti ſmaidija weenigi weterane Fjodorowa, — pehz winas ilgà darba ar muhſu dejotajeem Wilſakam nenahzàs gruhti triumfet... Ja faltà baleta klaſiziſma kulturâ Fjodorowa likàs ſuwerena, tad Wilſaks uſwarejis ar iſdomas ſwaigumu, atturigu gaumi, nenoleedſamu fantaſiju.

Sewiſchki daudſ kautkahdu „jaunu dwesmu“ Wilſaka uſdewumos gan nebij. Nebij klaiikâ balleta publikas eekaroſchanas triku — ſchilbinoſcho techniſkas ſeedu, kas leek aplaudet atjewiſchkeem iſpilditajeem. Wilſaks nepeekopj „ſwaigſchnu“ ſiſtemu. Winſch atjewiſchko perſonu — ſoliſtu — panahkumus itkà noniwelejis, wiſpahrejà uſweduma lihmena pazelſchanai. Un tomehr uſkrita, ka ſoliſteem-wihreeſcheem bij dotas tik loti, loti peetizigas eeſpehjamibas ſewi parahdit. Gribas tizet, ka ta ir tikai ſagadiſchanàs. Ja agrak teiza, ka Fjodorowa eſot „laba“ dejotajeem, bet „ſlikta“ dejotajàm, tad tagad Wilſakam wajadſetu zenſtees tahdu kritiku iſkleedet, jo noſkatotees wina pirmos uſwedumos, ſoliſtes iſzehlàs, bet kawaleeri pilnigi pajuda. Tomehr wiſâ wiſumâ Wilſaka darbs guwa noteiktas ſimpatijas.

L. D.

Dailes teatrî

1. dezembrî gabals par mihleſtibu „intelligentes“ aprindàs.

Mihleſtiba — wezs Pegaſa ſirgs, ko jahjis rometis Seneka, Dante, wahzeeſchi Gete un Schillers un ari muhsmahju ſpahrnoto rindu bruninеeki. Kapehz lai iſjahdi uſ ſcho ſirgu neiſtaiſitu aſteeris Jahnis Lejinſch, kad weeglàs

Iſdewejs: Akziju Sabeedriba „Brihdis“. Eeſpeeſts Akz. Sab. „Ritt“ ſpeeſtuwê, Rigâ, Dſirnawu eelâ Nr. 57. Atbildigais redaktors: Olarts Leepinſch